

వనిత

15-7-1976

2

జూలై పదిహేను : 1976

వెల : ఒక రూపాయి

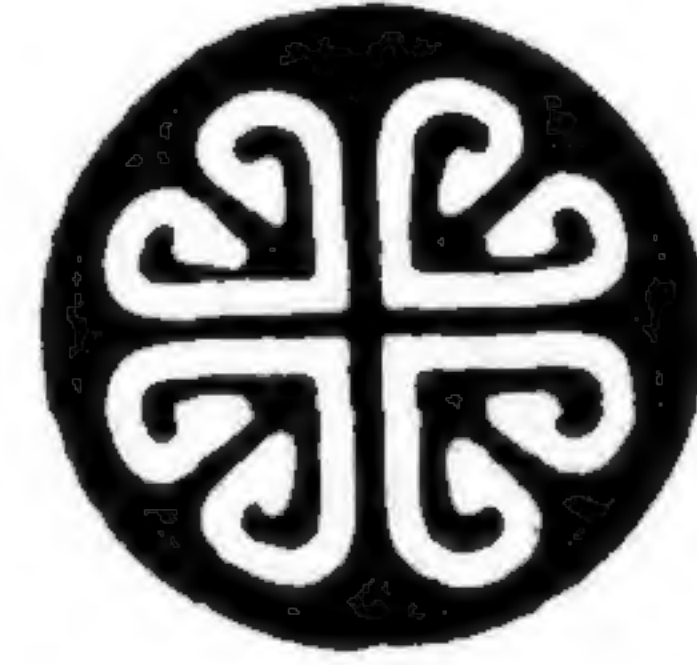
పట్టు చీరలకు ప్రత్యేకమైన కొత్త షో - రూమ్

వివాహం, తక్కిన అన్ని శుభ సందర్భాలలోనూ

రాణి

పట్టుచీరలు ధరించి ఆనందించండి!

కాంచీపురం, ఆరణి, ధర్మవరం, బెనారస్
పట్టుచీరలు ఉత్పత్తి ధరకే లభిస్తాయి!

రాణిస్మిత్ పారడైజ్

'జైన్ భవన్'

92/3 పాండిబజార్

(పనగల్ పార్క్ సమీపాన)

టి. నగర్, మద్రాసు-600 017

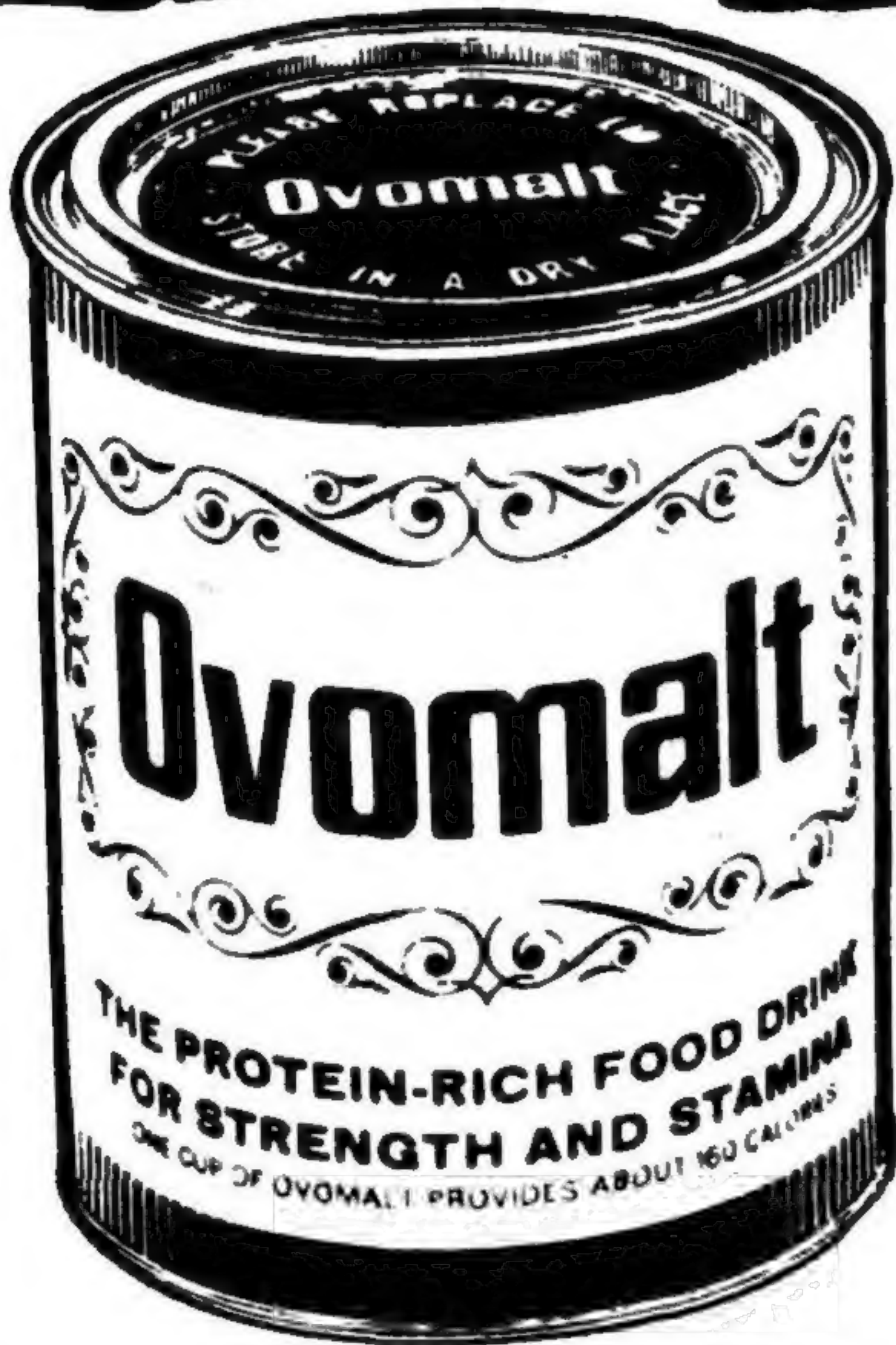
Sehnam

అన్ని రకాల మిల్లు చీరలు,
వాటికి తగినట్టు మేచ్ ఆయ్యే చోళీలు
తక్కువ ధరలో ప్రకృతమైన రకాలలో లభిస్తాయి

అదివారంనాడు కూడా అమ్మకం ఉన్నది.

అమ్మ ఇస్తుంది
ఒవోమాల्ट్
రోజూ వెరుగుతాను
బలశాలిగా!

మాంసకృత్తులు పుష్కలంగావున్న ఆహారపానీయం.
ఓవోమాల్ట్ లో థార్టీ. మార్ట్. కోకో. పాలు వున్నాయి.
100% కరకర పలుకుల రూపంలో వుంటుంది.
ఓవోమాల్ట్ తాగితే కండలు, ఎముకలు, పెరుగుదల
తక్కుం. బలహీనంగా వున్నప్పుడు, జబ్బుపడి కోలు
కుంటున్నప్పుడు శీఘ్రంగా సంపూర్ణరోగ్యం
నంపాదించటానికి సహాయపడుతుంది.

డాక్టర్లచే సిఫార్సు చేయబడినది. పిల్లలు, పెద్దలు
సేవించదగిన విశిష్టమైన పానీయం. ఓవోమాల్ట్ మీరు
తాగే పాలుకు, రుచి, పుష్టి ఇస్తుంది. ఈ రోజే
ఓవోమాల్ట్-పాలు తాగే ఆలవాటు మొదలెట్టండి.

వాణిజ్య వివరాలకు

పుడ్స్ ఫ్యాక్ట్స్ అండ్
ఫెర్టిలైజర్స్ లిమిటెడ్

మద్రాసు-600001

ఒవోమాల्ट్

శక్తినిచ్చే పానీయం

FFF-91 TEL

ఉచితం! ప్రతి టిన్నుతోనూ ప్లాస్టిక్ బుట్ట ఒకటి అడిగి తీసుకోండి!

వనిత

స్త్రీ జన పక్ష పత్రిక

సంపుటి: 2 సంచిక: 2

జూలై పదిహేను: 1976

విడి ప్రతి: ఒక రూపాయి

సం||ర చందా: ఇరవైనాలుగు రూపాయిలు

సింహళం: 0. 97 సెంట్స్

మలేసియా: 65 సెంట్స్

చిరునామా:

చందమామ బిల్డింగ్స్

మద్రాసు-600 026

పచ్చే సంచికలో

ముఖచిత్రం:

మిస్ ఇండియాగా ఎన్నికైన

నసీఫా ఆలి

పరభాషా కథ:

పద్మశ్రీ గౌరవం పొందిన

ఇస్మత్ చుగ్తాయ్ రాసిన

హిందీ కథ

పంటలు:

కోడిగుడ్లతో రకాలు

(వర్ణ చిత్రాలతో)

వర్ణచిత్రాలతో వ్యాసాలు:

(i) బాగ్స్ చెయ్యడం

(ii) సముద్రపు గుల్లలతో బొమ్మలు చెయ్యడం

ఈ సంచికలోని 'స్త్రీలు కుర్చీ' కథానిక (41 వ పేజీ) రచయిత్రి శ్రీమతి బులుసు రామలక్ష్మి స్వగ్రామం నర్సిపట్నం. వయసు 35 సంవత్సరాలు. విజయనగరం మహారాజా కళాశాలలో ఇంటర్మీడియేట్ వరకూ చదువుకున్నారు. వివాహమైంది. ప్రస్తుతం విజయనగరంలోనే ఉంటున్నారు. 'భ్రమరం', 'పరితప్త హృదయాలు', 'ప్రయాణం' మొదలైన కథలు, 'సమాజంలో స్త్రీ', 'ప్రాచీన భారతంలో స్త్రీలు', 'మధ్య తరగతి కుటుంబాల అగచాట్లు' మొదలైన వ్యాసాలు వివిధ పత్రికలలో ప్రచురింపబడ్డాయి.

"మానవతావాద దృక్పథాన్ని నా రచనలలో ప్రతిబింబించాలనే ద్యేయంతో నేను రచనలు చేయడానికి ప్రయత్నిస్తుంటాను" అంటారు శ్రీమతి రామలక్ష్మి.

పొరపాటు:

గత సంచికలో ఇచ్చిన 'వనిత మాటల కొలువు' లో చిన్న పొరపాటు జరిగినందుకు చింతిస్తున్నాము. ఆధారాలు నిలువులో "15. కోడలు మొదల తిరగ

బడేది ఎవరు?" అన్నది రెండు అక్షరాల మాట. అయితే 15 వ అక్షరం కింద గడిలేదు. ఆ గడి పైన వున్నది. అంటే, ఆ రెండో అక్షరం 12 వెంబరు వేసి వున్న వక్క గదిలోని అక్షరంగా పాఠకులు భావించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాము. [వ. సం]

'తీరిక వేళల్లో....' అన్న పేరిట మీరు చాలా వేస్తున్నారు. ఈ మధ్య జ్ఞాపకంచేసే సిల్లి-కొత్త తరహా కుండీ వేశారు. ఇవన్నీ వెయ్యడం మంచిదే. కాని, వీటిని తయారు చేయడానికి మాలాంటి వాళ్ళలో ఆ వస్తువులు దొరకవు. పట్నవాసులకు బాగానే దొరుకుతాయి. ఈ శీర్షిక కేవలం పట్నవాసులకే మితం అయిపోతున్నందు వల్ల-మా వంటి వారికి కూడా సులభంగా దొరికే సామాగ్రితో చెయ్యగల వస్తువులూ అవీ వేస్తే-మాకు కూడా 'వనిత' మేలుచేసినట్లు అవుతుంది.

—కె. ఈశ్వరి, మోరి

పెళ్ళయిన పురుషుడికి తన వారిని పోషించడానికి ఎంత బాధ్యత వున్నదో-పెళ్ళయిన స్త్రీకి కూడా అంతే బాధ్యత వున్నది. మగవారికి తమ వాళ్ళపై ప్రేమాభిమానాలున్నట్టే స్త్రీలకూ వుంటాయి. ఈ సూత్రం మీద ఇటీవల వనితలో వచ్చిన 'నేటి వ్యవస్థలో రేపటి మనిషి' (టి. సీతారామం) కథ చాలా బాగుంది.

—జి. సుశీలమ్మ, నంద్యాల

వనితల్లో కూడా గొప్ప వారున్నారు. వారి గురించి తెలియజేయడం, వారి చిత్రాలు వెయ్యడం మంచిదే. కాని, మీ పత్రికలో ఎక్కుగా వాళ్ళ గురించే వేస్తున్నారు. పత్రిక మూడు వంతులు భాగం వారే ఆవిరిస్తున్నారు. అది అంత బాగా లేదు. అప్పుడప్పుడు వారి గురించి వేస్తూ, వాటికి బదులుగా ఎక్కువగా కథలూ అవీ వేస్తే బాగుంటుంది. నటీమణులు, గాయనీ మణులు మొదలైన వారి చేత పాఠకుల ప్రశ్నలకు జవాబులు ఇప్పిస్తే కూడా బాగుంటుంది.

—సుగుణ శీల, హైదరాబాదు

'స్నేహ వీథం' శీర్షికలో ఎక్కువగా ఒకే అలవాట్లు, హాబీలూ గల వారే వస్తున్నారు. ఒకరి హాబీలు ఇంకొకరికి వున్నప్పుడు, వీరు వారికే ఉత్తరాలు వ్రాయవచ్చును గదా. మళ్ళీ వీరు తమ అలవాట్లు చెబుతూ చిరునామాలు వ్రాయడం దేనికి?

—సి. సూర్యకాంతం, మచిలీపట్నం.

ముఖచిత్రం:

సులోచనారాణి తన పనిత

సవలా రచయిత్రగా యద్దనపూడి సులోచనారాణికి ఒక ప్రత్యేక స్థానం వున్నది. 1957 వ సంవత్సరం నుంచి ఆమె రచన చెయ్యడం ఆరంభించారు. ఇంతవరకూ 18 కథలు, 13 నవలలా రాశారు. దాదాపు ఇవన్నీ పాఠకుల అభిమానాన్ని చూరగన్నవే. చదువుకున్న అమ్మాయిలు, విజేత. మీనా, జీవనతరంగాలు, బంగారు కలలు, జైజవాన్, సైక్రటరీ మొదలైన నవలలు సినీమాలిగా కూడా వచ్చాయి.

సులోచనారాణి 1940 లో కృష్ణాజిల్లాలోని కాజి గ్రామంలో పుట్టారు. 1955 లో ఆమెకు యద్దనపూడి లక్ష్మీ నరసింహారావుగారితో వివాహం జరిగింది. తొలినుంచి ఆమెకు సాహిత్యంలో ఉత్సాహం వుండడంచేత, తెలుగు, ఆంగ్ల పుస్తకాలను బాగా అకళింపు చేసుకున్నారు. కొంతకాలం ఆమె ప్రభుత్వ అటవిక శాఖలో పనిచేశారు. కొంతకాలం ఆకాశవాణిలో కళాకారిణిగా వున్నారు.

ప్రత్యేకంగా 'పనిత' కోసం ఆమెతో జరపబడిన గోష్ఠిని - ఇక్కడ ప్రచురిస్తున్నాము.

పనిత : నమస్కారమండీ.
య. సు : నమస్కారం. రండి. కూర్చోండి.
మీ నిత్య కృత్య విశేషాలను గురించిన వివరాలు తెలుపుతారా ?
విశేషాలు ఏముంటాయండీ? వేమూ మీ అందరిలాటి ఆడపిల్లనే! వంటవార్పుని గురించి చూసుకోవటం, ఇల్లు, కోట శుభ్రంగా వుంచుకోవటం, శ్రీవారికి, అమ్మాయికిగల అవసరాలు చూడటం ఇవీ నా నిత్య కృత్యాలు.

మీరూ మాలాంటి ఆడపిల్లల్లా యీ పనులే చేస్తుంటే, మరి మీ రచనలు ఎప్పుడు సాగిస్తారు? భలేవారండీ! రోజుకి 24 గంటలు వున్నాయి. యీ వస్త్రానికి కొద్ది గంటలు చాలు. మిగతా బ్రెమంతా వుందిగా!
అంటే ఏ ఏ వేళల్లో వ్రాస్తూంటారు ?
ప్రత్యేకంగా ఒకవేళ అన్న నియమం లేదు. సాధారణంగా ప్రాతఃకాలం నాకు బాగుంటుంది. వ్రాయ

ల్సిన వత్తిడినిబట్టి అవసరం అయితే మధ్యాహ్నం, రాత్రిపూట, తెల్లవారుఝామున కూడా వ్రాస్తాను. మీరు రచనలు సాగించే సమయంలో అంత రాయం కలగదా ?
ఎందుకు కలగదండీ. ఎవరైనా చూడటానికి వస్తారు. చుట్టాలుగాని, ఇరుగూ, పొరుగుకాని వస్తూనే వుంటారు. వాళ్ళతో కాలక్షేపం చెయ్యకుండా ఎలా వుండగలం ?
అప్పుడు మీకు విసుగురాదూ ?
విసుగెందుకు ? వాళ్ళతో మాట్లాడటంలో నేను కొన్ని విషయాలు నేర్చుకుంటాను. నేను వ్రాసుకునే సమయంలో ఇతరులవల్ల ఏర్పడ్డ కొరతని మరో విధంగా, రాత్రివేళ ఎక్కువ మేలుకునో, తెల్లవారు ఝామున లేచో పూర్తిచేసుకుంటాను.

మీ రచనలకు యితృప్తిలు ఎలా ఎన్నుకుంటారు ?

నేనుంటున్న యీ సమాజం నుంచే !

యీ సమాజంలో రాజకీయాలు, జయంతిలు పున్నారంటారా ?

వున్నారు ! దురదృష్టవశాత్తూ, మనలో విజయితీ తక్కువై, నటవే జీవితంగా మారిపోతున్న రోజులివి. మీకు ఒక మాట చెబుతాను వివండి. యీ సంఘం ఒక అర్థం లాటిది ! ఇందులో మనం ఎలా వుంటే, అదేరూపు మన కళ్ళకి కనిపిస్తుంది ! ఎంతో దబ్బు. పేరు వుండి, మానసికంగా ఒంటరిగా వుండే వ్యక్తులు నాకు తెలుసు ! రాజకీయం రూపు రేఖలు నా కల్పన, నా హాహాకావచ్ఛు ! కానీ అతని వ్యక్తిత్వం మాత్రం కాదు.

మీ రచనలు వాస్తవానికి దూరంగా వుంటాయని— కొంత మంది—

కొంతమంది కాదు, మారంతా అన్నా నేను ఒప్పు కోను. కష్టాలు, కన్నీళ్ళు తీవ్రంగా వ్రాయటం నాకు చేతకాదు. నా రచనలో ప్రతి విషయం, సున్నితంగా వుంటుంది. నా నవల ఎదీ సహజ దూరంగా లేదు.

మీకు తెలిసిన సంఘటనల వల్ల మీ రచన సాగుతుందా ?

జరిగిన సంఘటనలు, విన్న విషయాలు నా రచనలపై నూటిగా ప్రభావం కలిగివుండవు. అంటే, వాటిని యధాతథంగా వెంటనే కథలుగానో, నవలలుగానో మలచాలనే ఆతురత నా కుండదు. అవి నా జ్ఞాన కాలలో వుండిపోతాయి. కొద్దిరోజుల తర్వాత, నేను

వ్రాసే నవలల్లో అవి వచ్చి చేరుతాయి.

అంటే వాటి ప్రభావం వున్నట్టేగా.

తప్పకుండా వున్నట్టే.

కథని పూర్తిగా ఆలోచించి వ్రాయటం ప్రారంభిస్తారా ? లేక మొదలుపెట్టిన తర్వాత, కథా గమనం సాగుతుందా ?

కథని ముందుగానే నిర్ణయించుకుంటాను. సంఘటనలు—వ్రాసే సమయంలో చిత్రించటం జరుగుతుంది. ఒక్కొక్కసారి అనుకున్న కథ, వ్రాయటం పూర్తి చేసేసరికి చాలా మార్పు చెందుతుంది.

ఒక నవల పూర్తి అయిన తర్వాతనే మరో నవల ప్రారంభిస్తారా లేక—

ఒకేసారి రెండు నవలలు వ్రాయగలను. నేను చాలా తీరికగానే వ్రాస్తాను కాబట్టి నాకు యిబ్బంది అనిపించదు.

ఒకే సారి రెండు నవలలు వ్రాస్తే—ఒక దాంట్లో వర్ణనలు యింకోదాంట్లోకి—

ఉహా ! అలాటి ప్రమాదం ఎప్పుడూ జరగలేదు. ఏ నవల వ్రాయటానికి కూర్చుంటే, నా మనసు దానిమీదకే లీనంచేసుకోగల వికాగ్రత నాకుంది.

ప్రస్తుత రచనలన్నీ చిత్రాలని దృష్టిలో పెట్టుకుని, వ్రాయడం జరుగుతోందంటారు. మీ అభిప్రాయం ?

హింస్కృతిక రంగంలో రకరకాల విభాగాలు ఒకదానిపై మరొకటి ప్రభావం కలిగివుంటాయనుకుంటాను. నాకయితే యీ వివటం, చదవటం, చూడటం మూడు ఒక అల్లికలా అన్నిటాయి. పదాహరణకి ఒక కవి ఒకమంచి పాట వ్రాశాడనుకోండి ! అది చదువుకోవటం వేరు ; పూహించుకోవటం వేరు ; కళ్ళారా ఆ దృశ్యాలని చూడటం వేరు ! అలాగే నవలలు వ్రాస్తున్నాం. అవి అక్షరాలుగా కాకుండా, ప్రాణం పోసుకుని వ్యక్తులుగా మన కళ్ళముందు కదలటం, మాట్లాడటం అవేది వుంటే, ఇది ఒక తమాషా అయిన, విచిత్రమైన, అత్యద్భుతమైన అనుభూతి ! ప్రతి రచయితా, యీ అనుభూతి కోసం పువ్విళ్ళూరటంలో తప్పలేదనుకుంటాను. ఇంకో ముఖ్య విషయం కూడా వుంది ! నవలలు చదువు వచ్చినవారికే పరిమితం ! సినిమాలు అలా కాదు ! కంటిచూపు వుంటే చాలు అనందించవచ్చు ! సినిమాల ద్వారా వండిత పామరుల మనసు రంజింప చేయవచ్చు ! రచయితలుగా మేము

వెళ్ళలేని దూరాన్ని, యీ సినిమాలు తీసుకుని వెళ్తున్నాయి ! అందుకని నవలలు సినిమాలుగా రావాలని ప్రతి రచయితా కోరుకోవటం సహజం వ్యాయం కూడా !

నేటి రచనల స్థాయిని గురించి చెబుతారా ? ముఖ్యంగా రచయిత్రుల రచనల గురించి మీ అభిప్రాయాలు ?

దేశ, కాలమాన పరిస్థితులపైన రచనలు ఆధారపడి వుంటాయండీ ! నేటి మన రచనల స్థాయి బాగానే వుంది. కొంతమంది రచయిత్రులు చాలా చక్కగా వ్రాస్తున్నారు. గతంలో కన్నా రచయిత్రులు ఎక్కువగా రచనలు చేయటం చాలా మంచి మార్పు. ఎందుకంటే, ప్రకృతి పిర్థంగా పురుషునికంటే, స్త్రీలో మమకారం, ఆర్థిక, అర్థం చేసుకోగల సమర్థత ఎక్కువగా వున్నాయనుకుంటాను. స్త్రీ మనసు సున్నితంగా వుంటుంది. రచనకి అతి త్వరగా స్పందించేసే మనసే చాలా ముఖ్యం.

ఇకముందు ఎటువంటి రచనలు వస్తే బాగుంటాయంటారు ?

రాబోయే పరిస్థితులు ఎలా మారుతాయో నేను చెప్పలేను కదా !

మీ దృష్టిలో ఆదర్శాలు ఎలా వుంటే బాగుంటుందంటారు ?

ఆదర్శాలకి వ్యక్తిత్వం వుండాలి. పుట్టిందిలోగాని, అత్తవారింట్లో గాని కేవలం అలంకార ప్రాయంగా వుండిపోకూడదు. తమ ఎక్కడవుంటే అక్కడ, మిగతావారిపట్ల, అర్థం చేసుకోగల వేర్పుకో, మంచి మనసుతో ఆనరాగా వుండాలి. జీవితంలో తనకి వివయవా క్లిష్ట సమస్యలు ఎదురయితే బేలతనంతో

జారిపోకూడదు. నా ఖర్చు యింతే అని కృంగి పోకూడదు. రేపుమీద ఆశ వుండాలి. తనలో తనకి సమ్మకం వుండాలి.

బాగుంది : అన్నట్టు మీ కు హానీలు ఏమైనా వున్నాయా ?

హానీలా ! ఏం లేవే !

మరి తీరిక సమయాల్లో ఎలా గడుపుతారు ?

తీరికగా కూర్చుని, ఏం చెయ్యటమా అనుకునే టైమ్ నాకేం వుండదండీ ! ఇంటిపనులు, కథలు వ్రాయటం— ఇవి లేని సమయాల్లో పుస్తకాలు చదువుతాను. రేడియో వింటాను. దొడ్లో మొక్కలు పువ్వాయి. ఇంట్లో ఒక కుక్క వుంది. వీటిని తప్పని సరిగా చూడాలి. ఇవిగాక, మా అమ్మాయికి చదువులో సాయం చేయటం వుండవేస్తుంది.

మీకు పిల్లలు ఎంత మంది ?

ఒక్కరే అమ్మాయి.

మీ జీవితంలో చాలా అద్భుతమైన అనుభూతి ఏదైనా ఒకటి చెబుతారా ?

వేమ తల్లిని కావటం.

మీకు ఎక్కువ ఆనందం ఎప్పుడు కలుగు తుందండీ ?

వేమ బాగా వ్రాశానని అనుకున్న సవరి, పాఠ కురికి కూడా నచ్చినప్పుడు.

మీకు బాగా విసుగు ఎప్పుడు వస్తుందండీ ?

సినిమాకి కథలు అమ్మి వేమ లక్షలు సంపాదించా ననే అపోహతో చందాలు అడగటానికి వచ్చిన వాళ్ళని చూసినప్పుడు.

మీకు బాధ కలిగించే విషయం ఏమిటి ?

నా దగ్గర ఆత్మీయులుగా వదిస్తూ, నా వెనక ఎకనక్కంగా విషహారితంగా చూట్టాడుతున్నారని తెలిసినప్పుడు.

బాగుందండీ : చాలా విషయాలు చెప్పారు. వనిత పాఠకునికి ఏమైనా ప్రత్యేకంగా చెబుతారా ?

వారినిలా కలుసుకోవటం చాలా ఆనందంగా వుందని చెప్పండి.

వస్తానండీ. సమస్కారం.

వుంటానండీ. సమస్కారం.

□□□

వనిత!

వనితా, ఓ వనితా !

రొమ్ము విరచి చెప్పుకోను

గర్వకారణాలేవీ లేవని.

ఏమి లేవని యింకా ప్రాకులాట ?

చరిత్ర పుటల నిండా,

పురాణాలగుండా

తొంగి చూసింది నీవే !

ప్రతి ప్రగతికి పల్లవి నీవే !

నిన్న నీదే, నేడు నీదే

రేపు నీదేనన్న హామీవుంది.

ఏలేది నీవే !

ఏలబడేది నీవే !

కవితలు, కవయిత్రులు

పాఠక జనాలు

అందరూ నీవే !

వంటకాల, పంటనెల,

కచేరిలూ, కర్మాగారాలు

అన్నిటా నీవే !

నింగి, నేల

మహిళామయం !

మహిషాసురమర్దనిది నీ జాతే !

నరకాసుర సంహరిణిది నీ తెగ !

రాణి యదమ, ధూన్సీలు—

నీ తొబుట్టువులే !!

ప్రతి పుటలో,

ప్రతి పుట్టిలో, చెట్టులో

నీవై వెలసిన కథాన

‘ ఏ మగువ చరిత్ర చూసినా

ఏ మున్నది గర్వకారణమని ’

ఇంకా ఎందుకు నీ దుఃఖం ?

లే ! లేవి—

దిక్కులు దద్దరిల్లగ

అఖిల జగం గడగడలాడగ

కంఠమెత్తి అరువు

“ వనితలకి జై

వనజాక్షులకి జై

వారిజాక్షులకి జై ” అని.

[1-1-76 ‘వనిత’లో “ ఏ మగువ చరిత్ర చూసినా...” అన్న గేయాన్ని రచించిన సి. హెచ్. సుశీలగారిని మన్నింపు కోరుతూ]

—వి.సూర్యకళా రెడ్డి

మొక్కల పెంపకం పై

లలితకుమారి జవాబులు

పండ్లు, కూరగాయల మొక్కలు, తక్కిన ఉపయోగపడే చెట్లు గురించి, వాటి పెంపకం, విధానాల గురించి పాఠకులు అడిగే ప్రశ్నలకు-లలితకుమారి ఈ సంచికనుంచి సమాధానాలు ఇస్తున్నారు. పాఠకులకు మొక్కలు, చెట్ల పెంపకంపై ఎలాంటి సందేహాలున్నా-వాటిని కార్డు మీద రాసి, లలితకుమారి కేరాఫ్ 'వనిత' చందమామ బిల్డింగ్స్, మద్రాసు-26 కు రాస్తే-'వనిత' ద్వారా సమాధానాలు ఇస్తారు. ఈ కొత్త శీర్షిక, పాఠకులకు ఉత్సాహకరంగా వుండగలదని భావిస్తున్నాము.

—[వ. సం]

అరటి చెట్టును వెయ్యాలని వున్నది. ఏ రకం దానికి నీరు వదుల్తూ వుంటారు. అది మంచి అయితే మంచిదో చెబుతారా ? పద్ధతి కాదు. బురదలో అరటి చెట్టు బాగా పెరగదు.

ఏరకం అయినా మంచిదే. అది మీ యిష్టాన్ని పెరగదు.

బట్టి వుంటుంది. అయితే, అరటి చెట్లను బి. సూర్యకళ, కాకినాడ పచ్చిమిరప మొక్కలు వేసినప్పుడు కొన్ని మనవాళ్ళు బావి పక్కగా వేసి, అదే పనిగా పచ్చిమిరప మొక్కలు వేసినప్పుడు కొన్ని

వి. స్వర్ణలత, కంచిరేవుపల్లి

లలితకుమారిగారూ: సూర్యరశ్మి మొక్కలన్నింటికీ అవసరం అంటారా? పొట్ల, బీర మొదలైన పాదులకు పందిళ్ళు వేస్తాము. పందిళ్ళకింద కొంత స్థలం వుంటుంది. అక్కడ ఆకు కూరల్ని, తక్కిన చిన్న మొక్కల్ని పెంచడానికి అవకాశం వుండదా?

ఉండదు. సూర్యరశ్మి మొక్కలకు చాలా అవసరం. సూర్యరశ్మి తగలని పందిళ్ళకింద మొక్కలు పెరగవు.

జవాబి జయ, జగిత్యాల

మా యింట్లో బొప్పాయి చెట్టు వున్నది. కాని పండ్లు మాత్రం తియ్యగా ఉండడం లేదు. కారణం ఏమిటి?

కొన్ని బొప్పాయిలు తియ్యగా వుండవు. మరి, మీ యింట్లో వున్న రకం అలాంటి దన్నమాట. దానికి మనమేమీ చెయ్యలేము.

మా యింట్లోని కొబ్బరిచెట్టు తొందరగా పెరగడం లేదు. అదీ గాక, ఆకులు పసుపు పచ్చగా మారి ఎండిపోతున్నాయి. మరి ఏం చెయ్యాలంటారు?

చెట్లకు బలం లేని మూలంగా అలా జరుగు తున్న దన్నమాట. ఎరువులు వేసి చూడండి. కొబ్బరి చెట్టుకు ఎరువు వేసేటప్పుడు, చాలా మంది మొదలులో తవ్వి, అక్కడే ఎరువు వేస్తారు. అది తప్పు. వేరు అక్కడ వుండదు. చెట్టు చుట్టూ మూడు అడుగుల దూరంలో అడుగున్నర లోతులో తవ్వి ఎరువు వెయ్యాలి. మామూలు ఎరువులతో పాటు, రసాయన ఎరువులు కూడా వెయ్యాలి. చెట్టు పెద్దదై పోయింది గదా అని వదిలేయకుండా, నీరు కూడా పోస్తూ వుండాలి.

రోజులకు పూత వస్తున్నది. కాని ఎక్కువ పువ్వు రాలిపోతున్నది. దానివల్ల కాయలు తక్కువగా కాస్తున్నవి. ఎందుచేతనో చెబుతారా?

పచ్చి మిరపలో అనేక రకాలున్నాయి. అందులో మీ యింట వున్నది ఏ రకమో తెలియదు. రకాన్ని బట్టి అలా జరుగుతూ వుంటుంది. కాని, అదేం జబ్బు కాదు లెండి.

ఒక రంగులోవున్న పువ్వును ఇంకొక రంగులోకి మార్చడానికి అవకాశం వున్నదా?

పువ్వుకు వున్న రంగును మార్చడం సాధ్యం కాదు. కాని, ఒకే మొక్కకు నాలుగైదు రంగుల పువ్వులు పూసివట్టుగా చూప వచ్చును. అంటే గులాబి వున్నదనుకోండి. ఒక రంగు గల గులాబి మొక్క కొమ్మకు, ఇంకొక రంగుగల గులాబి కొమ్మతో అంటు కడితే, ఆ మొక్కకే వున్న ఆ కొమ్మకు ఆ రంగు పువ్వులు పూస్తాయి. అలాగే, నాలుగైదు కొమ్మలకు నాలుగైదు వేరే రంగుల కొమ్మల్ని అంటు కట్టవచ్చును. ఈ విధానం ఎక్కువగా గులాబీలోనే సాధ్యమవుతుంది.

కె. సునీల, యమ్మిగూడ

బీబీరూట్ దుంపను పెంచాలంటే ఏం చెయ్యాలో తెలియజేస్తారా?

బీబీరూట్ పెరగడానికి భూమి గుల్లగా (లూజ్ సాయిల్) వుండాలి. ఆ చోట విత్త నాలు వేస్తే బీబీరూట్ రేస్తుంది. దానికి మగ్గిన చెత్త ఎరువు వెయ్యాలి.

కె భార్గవీశ్వర్, నాగర్ కర్నూలు

లోగడ మీరు వనితలో వ్రాసిన వ్యాసాలలో, మొక్కలకు వట్టే పురుగులకూ, వ్యాదులకూ దిడిటి పొడిని చల్లమని చెప్పారు. కాని దిడిటి మన శరీరానికి హాని చేస్తుందిగదా. మరి ఎలా?

వ్యాధి బాగా ముదిరినప్పుడు, పురుగు ఎక్కువ చేరినప్పుడూ దిడిటి వాడవచ్చును. కాయ గూరలను బాగా కడిగి, వంట చేస్తాం గనక, హాని వుండదు. లేకపోతే హానికరమే. అయినా దిడిటి ఇప్పుడు ఎక్కువ వాడకంలో

లేదు. 'మెలితియాన్' అనేది (వ్యవసాయ కేంద్రాల్లో దొరుకుతుంది) హానికరం కాదు. అది వాడవచ్చును.

ఐ. జి. కుమారి, హైదరాబాద్

మా పెరట్లోవున్న మామిడిచెట్టు (రసాలు) కిందటి సంవత్సరం బాగా కానినది. ఈ సంవత్సరం దానికి పూత నుంచి చిగుళ్ళు వచ్చినవి. తర్వాత పూత, చిగుళ్ళూ మాడి పోయినవి. దానికి నివారణ చెప్పగోర్తాను.

అదొక తెగులు. 'ఫంగస్' అంటారు. వృక్షాలకు మనం మందులు చల్లలేము కాబట్టి, వ్యవసాయ కేంద్రాల్లో చెబుతే వారొచ్చి మందు 'స్ప్రే' చేస్తారు. ఆ పని ముట్లు వారి దగ్గర వుంటాయి.

లీల, కరీంనగర్

మా యింట్లో ఒక యాలకుల చెట్టు వున్నది. నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం కొమ్మ తెచ్చివేస్తే, పెరిగింది. మూడేళ్ళనుంచి ప్రతి ఏటవరి, మార్చి నెలల్లో చక్కగా పూత పూస్తుంది. కాయలకు ఆకారం కూడా వస్తున్నది. కాని లోపల గింజలు మాత్రం వుండడంలేదు. ఎన్నో రకాల ఎరువులు వాడుతున్నాము. మరి, గింజలు రావడానికి ఏం చెయ్యాలంటారు?

యాలకుల మొక్క మీ ప్రాంతాల పెరగడం ఆశ్చర్యకరమైన విషయమే! మన దేశంలో పెరగడం చాలా కష్టం. మన వాతావరణం దానికి సరిపోదు. అందుకే గింజ కట్టడం లేదు. అయినా, మొక్కను కొత్తేయకండి. ఎలాగూ పెరిగింది కాబట్టి, అలాగే వుండ వివ్వండి. రానురాను గింజ కడుతుందేమో చూడాలి.

పి. అనంత కుమారి, నీలేరు

మా పెరట్లో ద్రాక్ష పాడు వున్నది. దాని పోషణ గురించి తెలియజేస్తారా?

ద్రాక్ష మీ ప్రాంతాల బాగానే వస్తుందండి. మగ్గిన పళ్ళు పెంట వెయ్యండి. ఉప్పుచేప ఎరువుకూడా వెయ్యవచ్చును. సంవత్సరానికి

రెండుసార్లు 'అమోనియమ్ సల్ఫేట్' కూడా వేస్తూవుండాలి. ద్రాక్షను 'కత్తిరింపు' (ప్రూనింగ్) చేస్తూ వుండాలి. అది ఎలా అన్నది—చాలా వివరంగా చెప్పాలి. దానికి సంబంధించిన పుస్తకం తెప్పించుకున్నారంటే—ఎప్పుడెప్పుడు ఎలా కత్తిరించాలి అన్నది అందులో వివరంగా వుంటుంది.

జ్యోతి, కాకినాడ

మా యింట్లోవున్న ఒక కొబ్బరి చెట్టుకు, ఆకులు ఈత ఆకుల్లా వున్నాయి. దాన్ని 'వెర్రి కొబ్బరి' అంటారట. వేసి ఆరు ఏళ్ళు అయింది గాని, ఎదగడం లేదు. ఉపాయం తెలియజేస్తారా?

'వెర్రి కొబ్బరి' అని మీరే అన్నారుగా— అందుకని అది ఎదగదు. మరుగుజ్జును పొడుగు చెయ్యగలమా? ఇదీ అంతే. కొబ్బరిలో అదొకరకం. దానికి కాపు రావడం చాలా అరుదు.

టి. భానుమతిరాజు, మద్రాసు

మా తోటలో సపోటా చెట్టుంది. కాయలు బాగానే కాస్తుంది. కాని పండడం లేదు. కాయలుకోసి పండడానికి బియ్యం డబ్బాలోవేస్తే కుళ్ళిపో తున్నాయి. కాయలు చిన్నవిగా వున్నప్పుడే ఉడతలు కొరికేస్తున్నాయి. దీనికి నివారణ చెబుతారా?

మీరు కోసి, బియ్యంలో పెడుతున్న కాయలు దోరకాయలు కావన్న మాట. కాయ బాగా పక్వానికి రావాలి. వస్తేనే పండుతుంది. మరి, మీరు చెప్పినట్టు పక్వానికి వచ్చే వరకూ వుంచాలంటే ఉడతలు కొరికేస్తున్నాయంటున్నారు. దానికి మనమేం చెయ్యగలం? ఉడతలు రాకుండా 'గప్టి' తిరుగుతూ వుండాలి. అయితే, డబ్బాల్లో ఏవేనా రాళ్ళ లాంటివి వేసి, (డబ్బా కదిలే చప్పుడొచ్చేలా) ఆ డబ్బాల్ని కొమ్మలకి కట్టండి. గాలి వేసినప్పుడు కొమ్మలు కదిలే డబ్బాలు చప్పు డవుతాయి. ఆ చప్పుడుకు ఉడతలు రావు అంటారు. ఇదొక ప్రయత్నం మాత్రమే. చేసి చూడండి.

[42వ పేజీ చూడండి]

దొడపు రెండు వందల సంవత్సరాల ముందు- బెంగాలు ప్రాంతానికి చెందిన నాడియా రాజు మహారాజ కృష్ణచంద్రకు ఒక కోరిక వుట్టింది. దాంతో తాను రోజూ తినదగ్గ కొత్త తరహా తీసి పదార్థాలను రూపొందించమని ఆయన తన రాజదాని అయిన కృష్ణనగర్ (ప్రస్తుతం పశ్చిమ బెంగాలు రాష్ట్రంలోని నాడియా జిల్లాకు ముఖ్య కేంద్రం)లో ఉన్న పాక శాస్త్ర కోవిదులకు చెప్పాడు. వాళ్ళలో ఒక అతను ఆ ప్రాంతంలో వున్నట్లంగా దొరికే పాలు ఉపయోగించి రెండు కొత్త తీసి వంటకాలు రూపొందించి తెచ్చాడు. రాజు, ఆయన సరివారమూ అవి తిని వాటి కొత్తదనాన్ని, రుచిని పడే పడే మెచ్చుకున్నారు. ఆ రెండు తీసి వంటకాలకూ సర్వహరియా, సర్వభాజా అని పేర్లు పెట్టారు. అతి తక్కువ కాలం లోనే అవి ప్రజాదరణ పొందాయి.

బెంగాలు అంతలా ఈ రెండు తీసి పదార్థాలు విరివిగా చేస్తూ ఉంటారు. అయినా కృష్ణనగర్, శాంతిపూర్ వంటిచోట్లలో దొరికే సర్వహరియా, సర్వభాజా బాగుంటాయని ఆ 'రుచి' తెలిసినవారి అభిప్రాయం.

'వనిత' పాఠకులకు కూడా సర్వహరియా, సర్వభాజా రుచి చూపిస్తున్నాము.

సర్వహరియా చెయ్యడానికి విరగగొట్టిన పాలు, బాగా గట్టిబరచిన పాలు (దీన్ని బెంగారీలు షీర్ అనీ, ఖోయా షీర్ అనీ అంటారు.) ముఖ్యంగా కావాలి. [అయితే విరగగొట్టిన పాలు ఎంత తీసుకుంటే గట్టిబరచిన పాలు అంత కన్నా రెట్టింపు ఉండేలా తీసుకోవాలి. ఉదాహరణకు విరగగొట్టిన పాలు 500 గ్రాములు ఉంటే షీర్ 1 కిలో ఉండాలన్న మాట.]

చక్కెర 300 గ్రాములు, బాదంపప్పులు 100 గ్రాములు, పిస్తా 25 గ్రాములు, ఏలకులు 5 గ్రాములు, బాగా నూరిన కలకండ్ 50 గ్రాములు, కుంకుమపువ్వు (ద్రవరూపంలో), పన్నీరు నిర్ధం చేసుకుంటే సర్వహరియా చెయ్యడానికి ప్రారంభించవచ్చు.

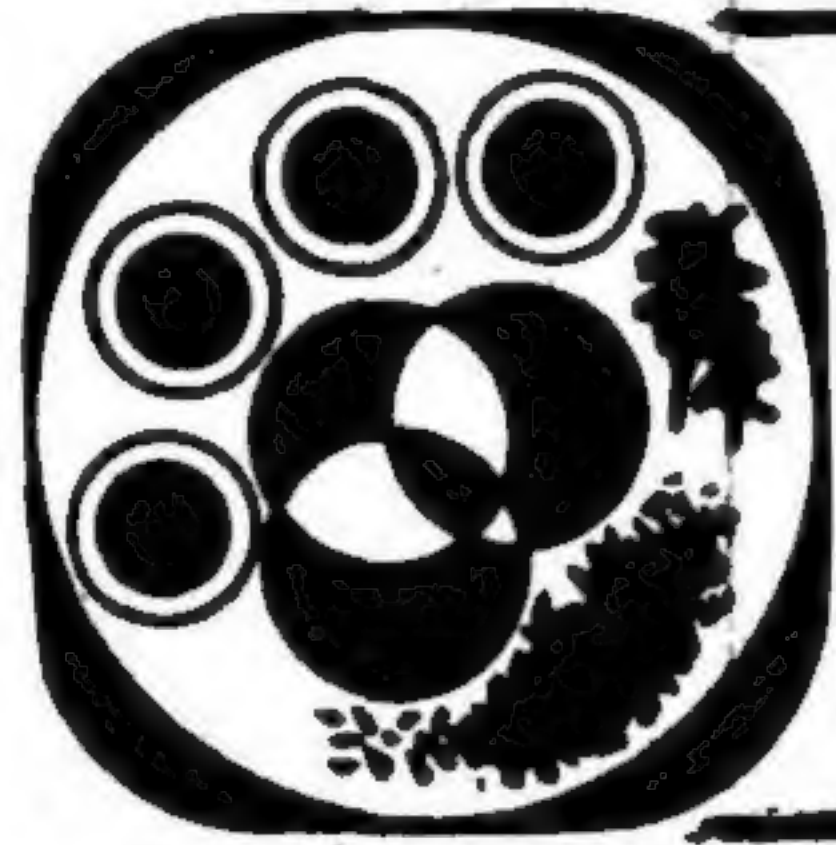
సర్వహరియాతో బాటు సర్వతక్తీ అనే మరో తీసి వంటకం కూడా చెయ్యవచ్చు. అది చెయ్యడానికి విరగగొట్టిన పాలు, షీర్ అవసరం. అయితే అది చెయ్యడానికి ఎండుద్రాక్ష, జాజి కాయ తప్పనిసరిగా కావాలి.

అయితే ఈ రెండు తీసి పదార్థాలు చెయ్యడానికి 'సర్' (చిక్కటి మీగడ) అవసరం.

పాలను బాగా కాచి ప్రత్యేక పద్ధతులద్వారా దాన్ని తయారు చేసుకోవాలి. 'సర్' ను ఉపయోగించడం వల్ల వాటికి సర్వహరియా, సర్వభాజా అన్న పేర్లు వచ్చాయి.

'సర్'ను తయారు చెయ్యడం ఎలా?

ఒక శుభ్రమైన పాత్ర తీసుకుని అందులో 2 కిలోల పాలు పోసి కావాలి. పాలు పాత్రనుండి పొంగి కిందికి కారిపోకుండా పాత్రను నెమ్మదిగా వెచ్చబెట్టాలి. అలా నన్నటి నెగ తగలనిచ్చి పాత్రలోని పాలు 1250 గ్రాములకు తగ్గేదాకా కావాలి. అప్పుడు పాత్రను దించి గుండ్రని

రెండు బెంగాలీ టీస్ వంటకాలు

ఆకారంలో ఉండే పొయ్యిమీద ఉంచి కావాలి. అలా కావడానికి నిదకలు ఉపయోగించాలి. ఆ నిదకలు పొగలేకుండా మందేలా అమర్చుకోవాలి. ఇలా కాచితే పాలు గట్టిపడడం ప్రారంభమవుతుంది. పాలమీద మీగడ దట్టమైన పొరలా ఏర్పడుతుంది. ఆ పొరలోని మీగడ ముక్కలుగా చెడిరిపోకుండా జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. అలా జాగ్రత్తగా ఆ పాలను నిదకల మంట సాయంతో కావాలి. ఇలా కాచి తయారు చేసిన మీగడ (సర్) ను ఒకటవ 'సర్' అంటారు. దాన్ని ఒక స్పూను సాయంతో జాగ్రత్తగా తీసి చప్పటగా ఉండే ఒక పళ్ళెం మీద పోసి ముయ్యకుండా అలా ఉంచెయ్యాలి.

మిగిలిన పాలలో ఒక కిలో భాజా పాలు కలిపి మళ్ళీ మీద వివరించిన పద్ధతి ద్వారా నిదకల మంట మీద కాచి మీగడ తయారు చెయ్యాలి. ఈ మీగడను రెండవ 'సర్' అంటారు. ఇది కాస్త ఎర్రగా ఉంటుంది. ఈ రెండు రకాల మీగడలూ సర్వహరియా, సర్వభాజా, సర్వతక్తీ, రససార్ అనే స్వీట్స్ చెయ్యడానికి ఉపయోగపడతాయి.

'సర్' తయారు చెయ్యడం పూర్తయింది. ఇక సర్వహరియా, సర్వతక్తీ ఎలా చెయ్యాలో చూద్దామా?

మొదట-ఒక పాత్రలో కొద్దిగా నీరు తీసుకుని అందులో 300 గ్రాముల చక్కెర వెయ్యాలి. దాన్ని అలా స్టవ్ మీద ఉంచి కావాలి. మరిగేకొద్దీ

చక్కెర పాకం గట్టిబడుతుంది. దానికి విరిగి పోయిన పాల పిండిని కలపాలి. ఆ తర్వాత గరిచె తీసుకుని ఆ మిశ్రమాన్ని కలియ బెట్టాలి. అలా ఆ మిశ్రమం సగం మరుగుతుండగా దానికి ఒక కిలోగ్రాము 'షీర్' కలపాలి. అలా కలిపాక 15 నుంచి 20 నిమిషాలపాటు బాగా మరగనివ్వాలి.

ఆ తర్వాత ఆ మిశ్రమంలో బాదం పప్పు, వేయించిన పిస్తా పప్పు, ఏలకులపొడి, వీయంటే కొద్దిగా కస్తూరి వేసి కలపాలి. ఆ తర్వాత కొద్దిగా కుంకుమపువ్వు కలపాలి. తర్వాత ఆ పాత్రను దించి మిశ్రమాన్ని చల్లబడ నివ్వాలి.

ఆ తర్వాత దాన్ని మూడు సమాన భాగాలుగా విభజించుకోవాలి.

మొదటి భాగాన్ని చప్పటగా ఉండే ఒక పళ్ళెం మీద ఉంచి దాన్ని చేత్తో తట్టడం ద్వారా చప్పటగా చెయ్యాలి. ఇలా తట్టిన పొర కింద ఒకటవ 'సర్' ఉంచాలి. అలా ఉంచాక తట్టిన పొర మీద నూరిన కలకండ్ చల్లాలి. దాని మీద రెండవ 'సర్' ఉంచాలి. ఆ మీద చప్పటగా చేసిన రెండవ భాగాన్ని ఉంచాలి. మళ్ళీ దాని మీద రెండవ 'సర్' ఉంచాలి. దాని మీద చప్పటగా చేసిన మూడవ భాగాన్ని ఉంచాలి. దాని మీద ఒకటవ 'సర్' ఉంచాలి. పొరలు పొరలుగా అతకడంతో సర్వహరియా చెయ్యడం పూర్తవుతుంది. మిశ్రమం మరుగుతున్నప్పుడు దానికి వంటలో వాడే పసుపురంగు పొడి గానీ, పసుపు రంగు ద్రవంగానీ కలిపే అనవాయితీ కూడా ఉంది. అలా చేస్తే పసుపు రంగు మిశ్రమం తయారవుతుంది.

సర్వతక్తీ చెయ్యడానికి మిశ్రమాన్ని ఒక భాగంగానే ఉండనిస్తేచాలు. మిశ్రమాన్ని చప్పటగా తట్టి అటూ ఇటూ ఒకటవ సర్ అతికితే 'సర్వతక్తీ' నిర్ధమవుతుంది. ఇక 'సర్వభాజా' చేసే విధానం గురించి తెలుసుకుందాము.

ఒకటవ 'సర్' తీసుకుని దానికి కొద్దిగా వెనిల్లా క్రీము రాయాలి. ఆ తర్వాత దానికి రెండవ 'సర్'ను గట్టిగా అతకాలి. అలా అతికాక ఆ పొరలను మడిచి సమానంగా

ఉండేలా చదరపు ముక్కలుగా కొయ్యారి.
ఆ ముక్కలను తేటగా ఉండే వెన్నలో వేయిం
చారి. ఆ తర్వాత ఆ వేయించిన ముక్కలను
స్పటికరూపంలో ఉండే చక్కెర ద్రావణంలో
ముంచారి. (ఈ చక్కెర ద్రావణాన్ని-చక్కెర
నీటిని పదే పదే మరగనిచ్చి, ఆ తర్వాత అవి
రమ్మేలా చేయడం ద్వారా తయారు చేస్తుంటారు).
'రససార' చెయ్యడానికి రెండు రకాల
'సర్'లు కావాలి. ఆ 'సర్'లను నాలుగురెట్ల
పొరలుగా మడిచి త్రికోణాకారపు ముక్కలుగా
కోసి వాటిని కాచిన చక్కెర ద్రావణంలో వేసి -
అలాగే తీసి తినవచ్చును.

సర్పూరియా

వర్ణచిత్రాలు : దిలీప్ బెనర్జీ

సర్పూజా

ఆనందలక్ష్మి ఆర్ట్ మూవీస్

సీతా కల్యాణం

ఈస్టమన్ కలర్

రచన: ముళ్ళపూడి వెంకటరమణ సంగీతం: కె.వి.మహదేవన్ కెమెరా: కె.ఎస్.ప్రసాద్

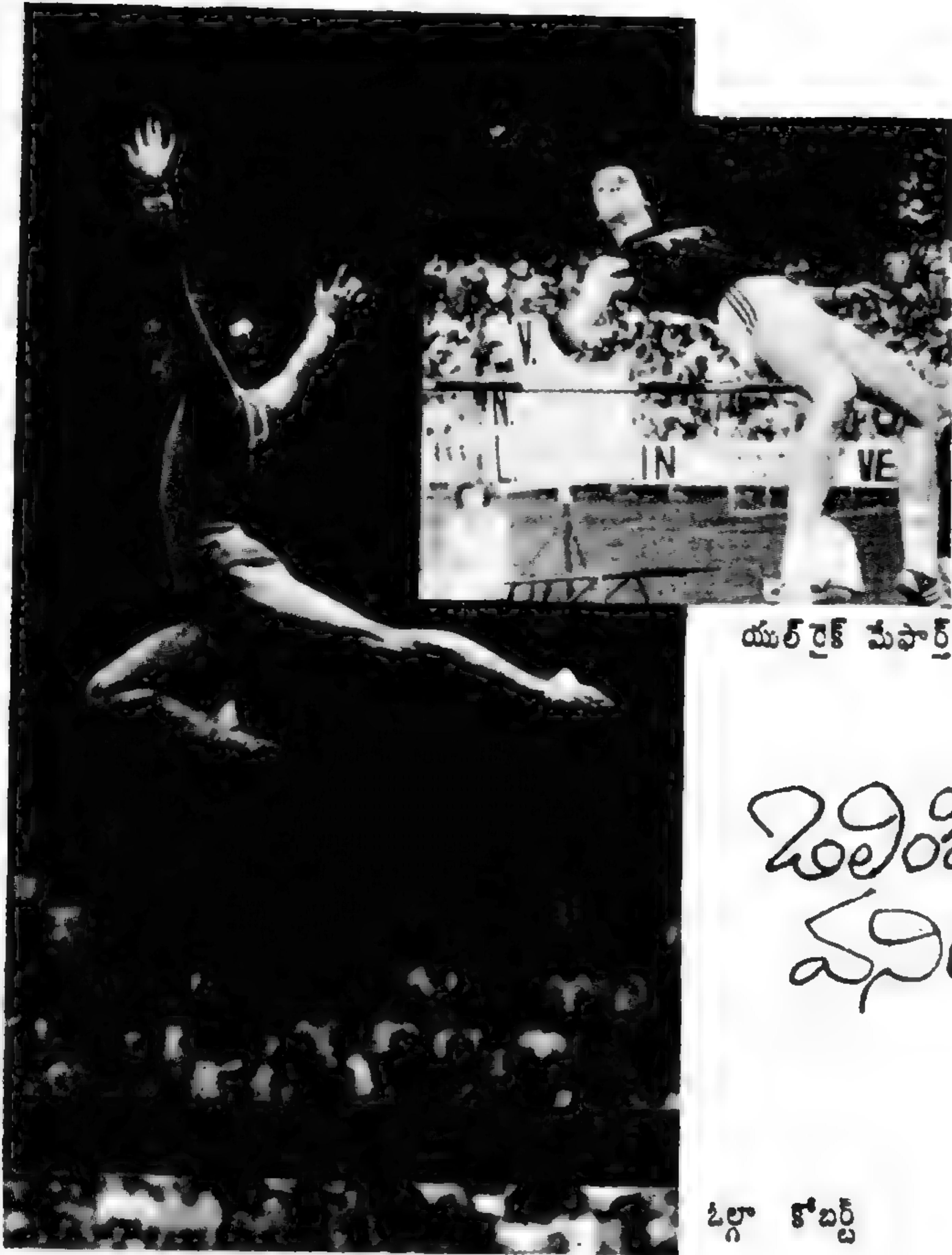
స్టూడియో: రవికాంత్ సగాయిచ్ కళ: కుదరవల్లి నాగేశ్వరరావు ఎడిటింగ్: కందస్వామి

ANNA PURNA

దర్శకత్వం: **బాపు** నిర్మాత: **పింజల ఆనందరావు**

ENKTESWARTZ

అనుబంధం

యుల్ రైక్ మేపార్

ఓలింపిక్స్- వనితలు

ఓల్గా కోబర్ట్

జూలై 17 న మాంట్రీయల్ లో 21 వ ఆధునిక ఓలింపిక్ పోటీలు ప్రారంభమవుతున్నాయి. పురుషుల రోపాటు దేశదేశాలకి చెందిన వనితలు కూడా ఈ క్రిడోత్సవంలో పాల్గొంటున్నారు. సైటియస్ (ఎక్కువ వేగం), అర్టియస్ (ఎక్కువ దూరం), పార్టియస్ (ఎక్కువ శక్తి) అనే లక్ష్యాలను సాధించడానికి నాలుగు సంవత్సరాలకి ఒకసారి జరిగే ఓలింపిక్ పోటీలలో క్రిడాకారులు పాల్గొంటున్నారు.

క్రిస్తుహర్వం 776 లో ప్రారంభమయి క్రిస్తుశకం 394 వరకూ జరిగిన ప్రాచీన ఓలింపిక్ పోటీలు శేవలం పురుషులకే పరిమితమయిన పోటీలు. పోటీలు చూడడానికి కూడా ఆ కాలంలో వనితలకి అదృష్టం వుండేది కాదు. పురుషుల పోటీలు ముగిసిన తర్వాత 'హెరా' దేవత పేరు మీదుగా వనితలకి ప్రత్యేకంగా కొన్ని సమయాలలో పోటీలు జరిపేవారు.

ఓలింపిక్ పోటీలలో పురుషులు నగ్నంగా పాల్గొనాలనే నియమం ఆ కాలంలో వుండడం చేత వనితలని క్రిడాంగణం దరిదాపుల్లోకి రానిచ్చేవారు కాదు.

ఫ్రెంచి దేశస్థుడు బారన్ పియరీ డి కాబర్టిన్ ఓలింపిక్ పోటీలు పునరుద్ధరించబడడానికి విశేష కృషి చేశాడు. 1896 లో ఏథెన్స్ లో మొదటి ఆధునిక ఓలింపిక్ క్రిడోత్సవం జరిగింది. ఆ వరుసలో ఇప్పుడు మాంట్రీయల్ లో 21 వ క్రిడోత్సవం జరుగుతోంది.

"వనితలు పాల్గొనని ఓలింపిక్ పోటీలకి ఏ వర మార్గమూ వుండదు. అవి జరగడం అనవసరం. ఏ మాత్రమూ ఆ పోటీలు కుతూహలం కలిగించవు" అని కాబర్టిన్ వనితలు ఓలింపిక్ పోటీలలో పాల్గొనాలని వాదించాడు.

1912 లో స్టాక్ హోమ్ లో జరిగిన ఐదవ ఓలింపిక్ క్రిడోత్సవంలో వనితలకి మొదటిసారిగా

పోటీలు జరిగాయి. అవి ఈత పోటీలు మటుకే. 1928 లో ఆమ్స్టర్ డామ్ లో జరిగిన తొమ్మిదవ ఆధునిక ఓలింపిక్ క్రిడోత్సవంలో వనితలు అల్లె బిక్స్ లో పాల్గొన్నారు. ఈ రోజున ఓలింపిక్స్ లో వెయిట్ లిఫ్టింగ్, బాక్సింగ్, కుస్తీ వంటి పోటీలు మినహాయితే పురుషులకి జరిగే అనేక పోటీలు వనితలకి జరుగుతున్నాయి. ఈ పోటీలలో వనితలూ 'రికార్డ్స్' నెలకొల్పుతున్నారు; అందరి దృష్టిని ఆకర్షిస్తున్నారు.

1928 ఆమ్స్టర్ డామ్ పోటీలలో అమెరికాకి చెందిన ఎలిజబెత్ రాబిన్సన్ 100 మీటర్ల వరుగు వందెం 12.2 సెకన్లలో పూర్తిచేసి బంగారు వతకం వెగ్గింది. అల్లెబిక్ పోటీలలో మొదటి ఓలింపిక్ వతకం వెగ్గిన వనిత ఎలిజబెత్.

1948 లండన్ ఓలింపిక్స్ లో నెదర్లాండ్స్ కి చెందిన ఇద్దరు పిల్లల తల్లి శ్రీమతి పాన్టీ బ్లాంకర్ 100 మీటర్లు, 200 మీటర్లు, 80 మీటర్ల హార్టిర్స్, 4×100 మీటర్ల రిలేలలో బంగారు వతకాలు సాధించి వనితలకి ఆదర్శంగా నిలిచింది.

1952 లో హెల్సింగ్ కిలో జరిగిన 15 వ ఓలింపిక్ పోటీలలో భారతీయ వనితలు మొదటిసారిగా పాల్గొన్నారు. మన ప్రతినిధివర్గంలో మేరీ డిసాజా, నీలిమా హెష్ వత్సరాంధ్రు. 1956 మెల్ బోర్న్ ఓలింపిక్ పోటీలలో ఆంధ్ర వనిత కుమారి మేరీ లీలారావు పాల్గొనడం చెప్పుకోదగ్గ అంశం.

1972 లో మ్యూనిక్ ఓలింపిక్స్ లో రష్యన్ వనిత ఓల్గా కోబర్ట్ జిమ్నాస్టిక్స్ లో సాధించిన విజయాలు అపూర్వమయినవిగా పేర్కొనాలి. ఓల్గాని 'మ్యూనిక్ హీరోయిన్' గా కీర్తించారు.

మ్యూనిక్ ఓలింపిక్స్ లోనే జర్మనీ వనిత యుల్ రైక్ మేపార్ అరడుగుల మూడున్నర అంగుళాలు ఎత్తు దూకి హైజంప్ లో అపూర్వమయిన విజయం సాధించింది.

భారతీయ వనితలు మటుకు ఓలింపిక్ స్థాయి అందుకోడానికి మరికొన్ని ఓలింపిక్స్ జరగాలి. మాంట్రీయల్ పోటీలలో భారతీయ వనితలు పాల్గొనడంలేదు.

"ఓలింపిక్ పోటీలలో విజయం సాధించడం కాదు ముఖ్యం. పాల్గొనడం ప్రధానం. జీవితంలో నెగ్గడం కన్నా పోరాటం ముఖ్యం" అన్న బారన్ డి కాబర్టియన్ వాక్కుమ గౌరవిస్తూ ఓలింపిక్స్ లో వనితలూ పాల్గొంటున్నారు.

పి. దుర్గ

సుధా హా

రమా రామచంద్రరావు

వర్ణ చిత్రాలు : వత్సకుమార్

ఇదవరు క్రీడాకారిణులు

సుధా షా

వంద పరుగులు చేసిన తొలి భారతీయ క్రికెట్టు ఆటగాత్రైగా చరిత్రకెక్కిన మనత తమిళనాడుకు చెందిన కుమారి సుధా షాకు దక్కింది. 1975 నవంబర్లో రాజకోటలో జరిగిన అంతర్ విశ్వవిద్యాలయాల పోటీలలో మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం జట్టుకు చెందిన సుధా షా-ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం జట్టుతో జరిగిన మ్యాచ్లో 115 పరుగులు చేసి పేరు సంపాదించింది.

మద్రాసు ఎతిరాక్ కాలేజీలో బి. ఎ. (చరిత్ర) రెండవ సంవత్సరం చదువుతున్న కుమారి సుధా షా బడిలో చదువు కుంటున్నప్పటి నుంచీ క్రికెట్టు ఆటవట్ల ఆసక్తి కనబడుస్తున్నది. మద్రాసులోని వై.ఎల్.ఆర్. క్రికెట్టు క్లబ్బులో చేరి తమ క్లబ్బుకూ, బొంబాయి స్కూళ్ళ పిల్లల జట్లకూ మధ్య జరిగిన పోటీలలో ఉత్సాహంగా పాల్గొని గుర్తింపు పొందింది.

కాలేజీలో చేరగానే ఆమెకు తమిళనాడు ప్రీల క్రికెట్టు జట్టుకు నాయకత్వం వహించే అవకాశం లభించింది. బెంగళూరులో జరిగిన ఇన్విటేషన్ బోర్న్ మెంటులో తమిళనాడు జట్టు విజయం సాధించింది. ఆ తర్వాత సుధా షా లక్నోలో జరిగిన రాజీ టూర్నీ బోర్న్ మెంటులో-దక్షిణ మండలం జట్టు సభ్యురాలుగా పాల్గొన్నది. అలాగే కలకత్తాలో జరిగిన 'నేషనల్స్'లోనూ పాల్గొన్నది.

ఈ సందర్భాలలో తన ప్రావీణ్యాన్ని ఆమె చక్కగా ప్రదర్శించి మంచి 'బేట్స్ (ఓ)మన్'గా గుర్తింపు సంపాదించారు.

సుధా షాకు మన దేశపు ప్రీల జట్టులో సభ్యత్వం వహించే అవకాశమూ, ఆస్ట్రేలియాకు వ్యతిరేకంగా ఢిల్లీలో జరిగిన మ్యాచ్లో భారతప్రీల జట్టుకు నాయకత్వం వహించే అవకాశమూ లభించాయి. అలా ఆమె భారతదేశం మొత్తం మీద ఉన్న క్రీడాభిమానుల దృష్టిని ఆకర్షించింది.

సిల్క్లా, పాటియాలలో శిక్షణ పొంది క్రికెట్టు ఆటలోని మెలకువలు తెలుసుకున్న ఆమెకు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయం జట్టుకు నాయకత్వం వహించే అవకాశమూ లభించింది. ఆమె నాయకత్వంలో ఆ జట్టు ఛాంపియన్ షిప్ గెలుచుకుంది.

విశ్వవిద్యాలయం నుండి ఎదుర్కొన్న భారతదేశపు

జట్టులో స్థానం సంపాదించిన ఆమె కంబైన్డ్ యూనివర్సిటీస్ జట్టులోనూ పాల్గొన్నారు.

బాట్స్ ఉమన్ గానూ, బౌలర్ గానూ కూడా గుర్తింపు పొందిన సుధా షా 'నాకు వర్డ్స్ కన్ బోర్న్ మెంటులో భారతదేశం తరపున పాల్గొనాలని ఉంది' అంటుంది.

రమా రామచంద్రరావు

'ముదితర్ ఆదగలేని ఆటగాడే ముద్దార నేర్పించినన్' అని అధునిక కవులు కవిత్వం రాశారో లేదో తెలియదు కానీ, ఇటీవలి కాలంలో క్రీడాకారిణులుగా పేరు తెచ్చుకుంటున్న యువతులను చూస్తున్నప్పుడు ప్రీలు సాధించలేనిదంటూ ఏదీ లేదని స్పష్టమవుతుంది. ఈ విషయాన్ని నిరూపించడానికి మరో ఉదాహరణ- టెన్నిస్, హాకీ, బాస్కెట్ బాల్ ఆటలలో ప్రావీణ్యం కనబడుతున్న కుమారి రమా రామచంద్రరావు.

మద్రాసులో బి. కాం. చదువుకున్న ఈ తెలుగు యువతి తండ్రి ప్రసిద్ధ టెన్నిస్ ఆటగాడు శ్రీ పి. రామచంద్రరావు. ఆయన మద్రాసు, మైసూరు, ఆంధ్ర టెన్నిస్ జట్ల తరపున ఎన్నెన్నో విజయాలు సాధించి కీర్తిప్రతిష్ఠలు సంపాదించారు. ఆయన తమ్ముడు శ్రీ పి. జి. కె. భూపతి అంతర్జాతీయ స్థాయి ఆటగాడు. అటువంటి 'టెన్నిస్' కుటుంబంలో పుట్టిన రమా కూడా టెన్నిస్ ఆడడంలో విశేషమేమీ లేదనేవారు ఉండవచ్చు. కానీ వారు కూడా ఆమె టెన్నిస్ ఆడి సాధించిన విజయాలను మాత్రం విశేషాలు కావని చెప్పలేరు.

తండ్రి దగ్గర టెన్నిస్ లో ఓనామాలు దిద్దుకుని చక్కని కృషి చేసిన రమా మద్రాసులో బి. కాం. చదివింది. అంతకుముందు బెంగళూరు విశ్వ కాలన్ స్కూలులో చదువుకున్నది.

ఆమె ఉత్సాహం టెన్నిస్ లో అగిపోక 'హాకీ' మీదికి కూడా మళ్ళింది. అలా ఆమె యూనివర్సిటీ తరపున, రాష్ట్రం తరపున టెన్నిస్, హాకీ పోటీలలో పాల్గొన్నది. టెన్నిస్, హాకీలతోబాటు ఆమె బాస్కెట్ బాల్ కూడా ఆడగలదని తెలిసినప్పుడు ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది.

1972, 73, 74, మూడేళ్లు మద్రాసు యూనివర్సిటీ తరపున ఆల్ ఇండియా ఇంటర్ యూనివర్సిటీ ట్రోఫీని గెలవడం, జాతీయ స్థాయిలో జూనియర్ గర్ల్స్ ఛాంపియన్ కావడమూ, 1974లో 21 సంవత్సరాల లోపు వారి కోసం జరిపిన శ్రీలంక నేషనల్ ఛాంపియన్ షిప్ సంపాదించడం - ఆమె సాధించిన కొన్ని మన విజయాలు.

మానేజ్ మెంట్ రంగంలో కృషి చేయడమంటున్న కుమారి రమా ఆదర్శప్రాయురాలైన యువతి.

రోజూ కన్న ఓ గంట ముందుగానే, రాజారావు హుషారుగా ఇంట్లో అడుగుపెట్టాడు. అతను ఊహించినట్లుగా కాక పరిస్థితి మరో విధంగా ఎదురయ్యింది.

అతని కనుబొమలు ముడిపడ్డాయి. 'ఇదా నువ్వు చేసే పని' అన్నట్లు ఆమెను మింగేనేలా చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

శ్రీలక్ష్మి అతన్ని చూడనేలేదు. ఆమె రోరణీలో ఆమె వుంది. కోపాన్ని నిగ్రహించుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తూ, ఎదురుగా నిలబడి వున్న బాబుని మరోసారి రెట్టించి అడిగింది.

"మళ్ళీ ఇలాంటి పని చేస్తావా?"

"....."

"చెప్పు, చేస్తావా?" ఆమె చేయి వున్నట్లుండి పైకి లేచింది.

తల వంచుకునే, బాబు మొండిగా సమాధానం ఇచ్చాడు.

"తేల్తాను."

అంతే:

శ్రీలక్ష్మి చేయి ఒకే ఒకసారి బాబు చెంపని కందిపోయేలా లాకింది.

ఓ క్షణం నివ్వెరపోయి, బాబు అరున్నొక్క రాగం అందుకున్నాడు. అప్పటికే పాప ఏడుపుతో ఇల్లు అదిరిపోతోంది.

రాజారావుకి కోపంతో మతిపోయింది.

అతన్ని చూసిన బాబు దిగ్గరగా ఏడుస్తూ, అరచేతుల్తో కళ్లు నులుముకుంటూ దిగ్గరగా వచ్చాడు.

హృదయం భగ్గుమన్నట్లయింది రాజారావుకి.

"శ్రీలక్ష్మి!" అది ఏలుపు కాదు గర్జన.

గోడ ఎక్కనే వున్న పాపను వంగి చేతుల్లోకి తీసుకుంటున్న శ్రీలక్ష్మి తలెత్తి చూసింది.

"పడుతుండేమోనని క్రింద పడుకోబెడితే ఏడు పాపని...." ఆమె ఇంకా ఏదో చెప్పబోతూ వుంది. అతను వినిపించుకోలేదు. ఒక్క అంగలో ఆమెను చేరుకున్నాడు. అతని ఎడం చెయ్యి, పొడవైన ఆమె జుట్టుని గట్టిగా వెనక్కు వంచి పట్టుకుంది. కుడి చేయి రెండు చెంపలనీ రెండేసి సార్లు బలంగా లాకింది.

దిగ్భ్రమతో కళ్ళప్పగించి చూస్తూ, ఆ దెబ్బలు పాపకు తగలకుండా జాగ్రత్తపడటం మినహా, ఆమె మరేం చెయ్యలేకపోయింది.

కు ఆడవాని

యం. నారదా చౌదరి

“నిన్ను....నిన్ను....” మాటలు రానట్లుగా ఓ షణం ఆగాడు.

“చీ! నీలాంటి వాళ్ళను నరికి పోగులు పెట్టినా పాపం లేదు” మరోసారి ఆమె జడ పట్టుకుని ఆటూ, ఇటూ గుంజి వదిలేశాడు.

శ్రీలక్ష్మి నోరు పెగుల్చుకుంది.

“అంత పాపం నేనేం చేశాను? ఏం తప్పు చేశానని కొట్టారు?”

“నీ మొహం చూస్తేనే పాపం! ఇంకా సమాధానం కూడా చెప్పాలా....” రాజారావు చీత్యారంచేసి గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

వెళ్ళబోయే ముందు ఓ షణం ఆగి, ప్రపంచంలోని అసహ్యంలా తన గొంతులో ప్రతిధ్వనింపజేస్తూ, కరకుగా అన్నాడు. “ఎవరి మూలంగా అయితే నువ్వు ఈ యింట్లో కాలుపెట్టే అదృష్టానికి నోచుకున్నావో, వాడిని కొట్టే హక్కుగానీ, కనీసం ఒక్కమాట అనే హక్కుగానీ నీకు లేదు. కేవలం వాడి దయా, దాక్షిణ్యాల మీద బ్రతకాల్సినదానివి....వాడికి ఆయావి. వాళ్ళ నాన్నకి దానీవి....అర్థం అయిందా? ఒళ్లు దగ్గర పెట్టుకొని మసలుకో” చరచరా అక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

ముందు ఆశ్చర్యంతో అర్థం కానట్లు, విస్మయంగా చూసిన శ్రీలక్ష్మి కళ్ళలో-దాద, దుఃఖం, కోపం, కనీ, నిస్సహాయతలతోపాటు ఒక రకమైన విరక్తి భావం కదలాడాయి.

పాప, బాబూ ఇంకా వెక్కిళ్ళు పెట్టి ఏడుస్తూనే వున్నారు. పాపను ఒళ్ళోకి తీసుకుని, వంటింట్లో గోడ పక్కన చతికిలపడింది శ్రీలక్ష్మి. జీవితంలో కొత్తగా అడుగుపెట్టి, రకరకాల సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్న ఆమె మనసు పైకి ఏడవలేక, ఏడవకుండా వుండనూలేక, రోరోపలే ఏడుపును దాచుకుంటూ వుంది.

ఆ రాత్రి-“బోజనం వద్దించాను” అంది గది గుమ్మం దగ్గర నిలబడి ఏ గోడకో చెప్పినట్లుగా.

మంచంమీద కూర్చుని నిగరెట్ వెలిగించు కుంటున్న రాజారావు మాట్లాడలేదు-లేచి రానూ లేదు. అలాగే కూర్చున్నాడు. రోరోపలే, ‘దీనికింత పొగరా! బోజనం చేద్దురురండి అని విలవ కూడదూ’ అనుకుంటూ.

శ్రీలక్ష్మి వంటగదిలోకి వచ్చేసి, గుమ్మానికి అనుకుని నిలబడి పోయింది. చాలాసేపటి తరువాత అతను బాబును ఎత్తుకుని రోపరికి వచ్చాడు.

అన్నం కలిపిపెట్టబోతూంటే వాడు మారాం సాగించాడు.

“అమ్మ కావాలి!....అమ్మా....నాకు నువ్వు అన్నం పెత్తు! నాన్నోద్దు”

రాజారావు గద్దించాడు.. “నోర్మానుకుని తినారోయ్!” అంటూ.

బాబు భయం, భయంగా చూస్తూ, “అమ్మా! నువ్వే పెత్తు” అని రాగంతీశాడు.

శ్రీలక్ష్మి ముందుకువచ్చి బాబును ఎత్తుకో బోయింది.

“వీడు ‘అడ్డు’ అయ్యాడు అనుకుంటున్న దానివి, ఇంత విషం ఇచ్చి అయినా తొలగించ గలవు.”

రాజారావు తీక్షణంగా, నిశితంగా గుచ్చి గుచ్చి చూశాడు.

శ్రీలక్ష్మి చేతులు వెనక్కు తగ్గాయి. తిరిగివచ్చి యదా స్థానంలో నిలబడి పోయింది.

కొలనులో రాయివేస్తే అలలు రేగినట్లు, ఓషణం ఆమె హృదయం దాదతో విలవిలలాడినా క్రమంగా నిశ్చలత్వం చోటు చేసుకుంది.

*

శ్రీలక్ష్మి కన్నెత్తయినా భర్తవేపు చూడటం లేదు. మూగదానిలా అతి మామూలుగా తన పనులు చూసుకుంటూ వుంది. బాబుకి స్నానం చేయించి ద్రవంచేసి, అటలకి నిద్రం చేసిన తర్వాతే పాప సంగతి చూస్తుంది. ఈ మధ్యలో పాప ఆకలేని ఎంతగా ఏడ్చినా పట్టించుకోదు.

వనంతా అయిపోయినతర్వాత, పాపను బాటకి తీసుకెళ్ళి, ఒక్కో పడుకోబెట్టుకుని ప్రేమగా తల విమరుతూ కళ్ళొత్తుకోవడం బాబు ఎన్నోసార్లు చూశాడు. వాడి చిన్నారి హృదయం అమ్మ ఏడుస్తున్నప్పుడల్లా విలవిలలాడిపోతుంది. ఆమెతోబాటు తనూ ఏడుస్తాడు.

ఆ రోజు.....

రాజారావుకు ఆఫీస్ టైం అయింది.

పాపను ఎత్తుకునే ఎప్పుటిలాగా బోజనం వడ్డించింది శ్రీలక్ష్మి.

నెలరోజుల తర్వాత అప్రయత్నంగానే మొదటి సారిగా ఆమెవైపు చూసిన రాజారావు క్షణం అప్రతిభుడయ్యేడు.

కళకళలాడుతుండే ఆమె మొహం కా విహీనంగా, విషాదం అంత గూడుకట్టుకున్నట్లుగా వుంది.

రాజారావు నిర్లక్ష్యంగా మొహం తిప్పుకున్నాడు. అతనికి కనీ, కోపం ఇంకా తగ్గలేదు.

శ్రీలక్ష్మి-జరిగిపోయినదానికి క్షమించమంటూ కాళ్ళవేళ్ళాపడి ప్రారేయవడుతుందనీ, ఎప్పుడీలా చూస్తూ ఇంకా తన దగ్గరకు వస్తుందనీ అనుకుంటున్న అతని వూహ తలకిందులు కావడంతో కోపం ఇంకా పెరిగింది.

“అవ్వారో ఆడదానికింత పొగతా : చచ్చినట్లు ఇంట్లో వడుంకనలసినదానికింత ఆహారమా :” అని లోలోపలే ఆనుకోసాగాడు.

బోజనం చేసి, బాబునోసారి ఎత్తుకుని ముద్దులు మరిపించి వెళ్ళిపోయాడు.

తను ముద్దు పెట్టుకునేటప్పుడు బాబు దిరాగ్గ మొహం తిప్పుకోవడం అతను గమనించక పోలేడు. మధ్యాహ్నం వరకూ ఆ జ్ఞాపకం అతని మనస్సులో ములుకులా గుచ్చుకుంటూనే వుంది. ఇకవుండలేక మధ్యాహ్నం రీవ్ పెట్టేసి ఇంటికి వచ్చాడు. సినిమాకు తీసుకెళ్ళి, బాబుని సంతోష పెట్టాలని మధ్యదారిలో నిశ్చయించుకున్నాడు కూడా.

ఇంటిని సమీపించేసరికి శ్రీలక్ష్మి నవ్వు కింకిలా రావంలాగా వినిపిస్తోంది. బాబు కేరింతలు కొడుతూ ఇల్లు అదరగొట్టేస్తున్నాడు.

రాజారావు అనుమానంగా గుమ్మం పక్కనే ఆగిపోయాడు. హాల్లో, శ్రీలక్ష్మి పాపను ఒక్కో కూర్చోబెట్టుకుని బంతిని దూరంగా విసిరివేస్తోంది. బాబు పరుగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి తెస్తున్నాడు. చూస్తూండగానే దృశ్యం మారింది. బాబు దూరంగా వెళ్ళిపోయిన బంతిని తీసుకురాకుండా ఆక్కడే వదిలేసి పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చి శ్రీలక్ష్మి వీపు మీద వారిపోయాడు. “అయ్యో : వదిపోతావురా. నాన్నా : నా తండ్రివిగా : లేమ్మా : చూడు పాపాయికి వూపిరాడటం లేదు.” వీపు మీదున్న బాబును దిందలేక, పాపను పక్కకు తీసి కింద పడుకోబెట్టలేకా సతమతమయింది శ్రీలక్ష్మి.

బాబు మాత్రం ఆమె వీపును వదలేలేదు. కింకిలా నవ్వుతూ ఆమె మెడ చుట్టూ చేతులు పెనవేసి రెండు బుగ్గలమీద ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

“కాకమ్మ లేస్తూందో ఏచ్చికమ్మ లేస్తూందో....మా బాబు లేస్తాడో :....మా బంగారు తండ్రి : పాపాయిమీద వడకుండా లేస్తాడమ్మా :”

“చూశావా :....చూశావా : మా బాబు లేచాడు!” అనగానే వీపు మీద నుంచి లేచి వచ్చి, ‘నేను బంగారు తండ్రిని’ అన్నట్లు గర్వంగా, తీవ్రగా నిలబడిన బాబు బుగ్గల్ని సుతారంగా చిదిమి ముద్దు పెట్టుకుంది.

“అమ్మా : అన్నం తినవూ :” బాబు అడిగాడు.

“నిన్నానుగా :”

“ఎప్పుడూ : నువ్వు తినలేదు.”

శ్రీలక్ష్మి సమాధానం చెప్పలేనట్లుగా మౌనంగా పాప తల విమరుతూ కూర్చుంది.

“అమ్మా : అన్నం తిననే.....”

“.....”

“నాన్న లాచ్చని అమ్మ నుంచి....నాన్న అందరినీ కొలతా.”

“.....”

“అమ్మా : నేనేమో ఇంత పెద్దయ్యి నాన్నను కొలతాగా : ఏలవకమ్మా.”

శ్రీలక్ష్మి దుఃఖం అవుకోలేక పోయింది. రెండో చేత్తో బాబును దగ్గరకు తీసుకుని, పాపతో పాటు గుండెలకు హత్తుకుంది.

“అమ్మా : నాకూ ఆకలేతుంది. అన్నం తిందాలా :” బాబు తన గొడవపెంచేడు

శ్రీలక్ష్మి లేచి పాపను వుయ్యార్లో వేసి తోకాట్టింది

వంగి బాబునెత్తుకుంటూంటే, తల వంచుకొని రాజారావు గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

గాభరాగా బాబును వదిలేసి వంటిల్లోకి వెళ్ళి పోయింది.

సమయంకాని సమయంలో అతనెందుకు వచ్చింది ఆమెకర్ణం కాలేదు.

‘తను లేనప్పుడు బాబుని కొడుకున్నదేమో నన్ను భ్రమతో పరీక్ష చేయటానికి కాలేదు కదా :’ ఆమె మొహం మ్లానమయింది.

“అద్దు అనుకుంటున్న వాణ్ణి, ఇంత విషం ఇచ్చి అయినావరే తొలగించగలవు” రాజారావు అలా అన్నప్పటి నుండి ఆమె బాబును దగ్గరకు తీయటం లేదు. ఆయాలాగా అన్ని వసులూ చేస్తూంది, అంతే :

కానీ రాజారావు అవీనుకి వెళ్ళిపోగానే తల్లిని ఏదిఏమైనా అలలాడడం మొదలెడతాడు బాబు.

“అమ్మతో మాట్లాడ వద్దు” అని తండ్రి తననెందుకు కాసిందాడో ఆ పనివాడికి అర్థం కాలేదు.

ఎదిరించే వయసు, రైర్యమూ లేవు కనుక బాబుమాట వ్యవహారం సాగిందాడు.

అమ్మ మాట్లాడకపోతే వాడికి క్షణం తోడదు. నాన్నను చూస్తే మాత్రం భయపడాలి అని తెలుసు. రాజారావు బట్టలు మార్చుకుని మంచం మీద వారిపోతూ, “బాబు :....ఒరేయ్ బాబిగా.... నిన్నే” అంటూ పెద్దగా పిలిచాడు.

అసలే భయపడుతున్న బాబు విరుగు, విరుగు మనుకుంటూ ఒక్కొక్క అడుగు మెల్లగా వేసుకుంటూ లోపలికి వచ్చాడు.

“ఇలారా :” వాణ్ణి దగ్గరకు తీసుకుని మృదువుగా అనునయిస్తూ అడిగాడు. అత్యంత అతని గొంతు తడారిపోతూ వుంది.

“ఏలా కన్నా : నీ కెనకు నుంచి : అమ్మ నుంచా : నాన్న నుంచా :”

బాబు సమాధానం చెప్పలేదు. తల వంచుకుని ఇద్దరు గుండీని వీక్కుంటూ అలాగే నిలబడ్డాడు.

“చెప్పమ్మా : నిన్నేం అననుగా....కొట్టను.... పాయంత్రం బోల్లిన్ని చాక్లెట్లు తెస్తాను. బొమ్మలు

కొంటాను....చెప్పు! అమ్మ మంచి? నాన్న మంచి?"

"అమ్మ" అన్నాడు వాడు ఆహాయకంగా చూస్తూ.

రాజారావు అప్రతిభుడయ్యేడు - తను వింటున్నది, నిజమా? కాదా! అన్న అనుమానం వచ్చిందతనికి.

"అమ్మ నిన్ను కొడుకుంది కదరా! నేను నీకు చాకెట్లు కొంటాను. చొమ్మలు కొంటాను.... సినిమాకి తీసుకెళ్తాను."

బాబు మాట్లాడలేదు.

"అమ్మ నిన్ను కొడుకుందిగా! రాక్షసి కదూ!" రాజారావు చెట్టిందాడు.

"అమ్మ నన్నేం కొర్రడు. నువ్వే అందర్నీ కొలరావు. అమ్మనీ, నన్నూ, చెల్లాయిని... అందర్నీ నువ్వే కొలరావు" బాబు రోషంగా చూశాడు.

"నువ్వే రాక్షసుడివి!" అన్నట్లుగా వున్నాయి బాబు చూపులు.

"శ్రీ లక్ష్మి ఇంత అభిమానం ఎలా సంపాదించుకున్నది?" రాజారావుకి అర్థం కాలేదు.

"నేను మంచి కదూ!" ఆశ చావక మళ్ళా అడిగాడు.

బాబు గట్టిగా, గదాగదా తల అడ్డంగా వూగించాడు.

"కాదు! అమ్మ మంచి" పళ్ళు విగిస్తూ అన్నాడు.

రాజారావు మనసు అర్థమయింది. కొడుకు మొహంలో మొహంపెట్టి రహస్యం అన్నట్లుగా మళ్ళీ అడిగాడు.

"అమ్మ రోజూ అన్నం తింటుందా?"

బాబు లేదన్నట్లుగా తలతిప్పాడు.

"తినమని గొడవపెట్టు....వెళ్ళు."

బతికానురా దగవంతుడా అన్నట్లుగా బాబు వెళ్ళిపోయాడు.

రాజారావు లేచివెళ్ళి వుయ్యాల్లో వున్న పాపసు తీసుకొచ్చి పక్కనే పడుకోబెట్టుకున్నాడు.

ఓ గంట క్రితం వరకూ, "ఇదో రాక్షసి. దీనిమూలంగానే కదూ శ్రీలక్ష్మి బాబుకి అన్యాయం చేస్తూంది!" అనుకున్నాడు. పాప కూడా తన ప్రతిహాసమే అని మరచిపోయాడు. ఎంత అవివేకం!

ఇదో-ఏదోయ్! నిన్నే! ఇక్కడ నేను ఊడదీసి పెట్టిన స్కూటర్ టైర్ కనిపించటం లేదు. ఇంకాగాడు గాని దొర్లింతుకెళ్ళలేదు కదా!!

రాజారావు

రాజారావు నిద్రపోతున్న పాపబుగ్గలు నిమిరి మృదువుగా ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. శ్రీలక్ష్మి ఏమంటున్నదోనని వంటింటి వేపు ఓ చెవి వేసే వుంచాడు కానీ ఆతనికేవికమయిన శబ్దమూ వినిపించలేదు.

*

శ్రీలక్ష్మి వంటిల్లు సర్దుకుంటూంటే, రాజారావు బాబునీ, పాపనీ నిద్రపుచ్చి ఆమె కోసం ఎదురు చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

ఆమె రాలేదు.

సమయం గడిచేకొద్దీ రాజారావు సహనం అంతరించిపోసాగింది.

"శ్రీలక్ష్మి! మంచినీళ్ళు పట్టా!" దార్యకు వినిపించేలా చెప్పాడు.

సరిగ్గా మూడు సంవత్సరాల క్రితం, ప్రథమ కళత్రం తన గుర్తుగా బాబుని వదిలి, శాశ్వతంగా మరో రోకానికి వెళ్ళిపోయిన తర్వాత—కొద్ది రోజులకే శ్రీలక్ష్మిని వివాహం చేసుకున్నాడు రాజారావు.

అనేక కోణాల్లోపరిశీలించి బాబుపట్ల శ్రీలక్ష్మి ప్రవర్తనకు తృప్తిపడ్డాడు కానీ పాప పుట్టిన

తర్వాత అంతవరకూ ఏ మూలనో చాక్కున్న ఆతని శంక ఎక్కువయింది.

"శ్రీ తనకు మాతృత్వం లభించిన తర్వాత కూడా, మరోశ్రీకి జన్మించిన పిల్లల్ని స్వంతతల్లి లాగా ఆదరించగలదా? అంతటి విశాల దృక్పథం శ్రీలకు ఉంటుందా?" ఆతని ఆలోచనలు నిరాదారం అనుకోబోతున్న సమయాన కాస్త ఆదారం దొరికింది.

శ్రీలక్ష్మి బాబుని కొట్టడం కళారా చూశాడు.

ఆ కోపంతోనే శ్రీలక్ష్మిని కొట్టాడు. కానీ ఆ సంఘటనే ఇద్దరిమధ్య ఎంత దూరాన్ని సృష్టించిందో తెలుసుకోలేకపోయాడు.

వంటింట్లో చాప పరచుకుని పడుకుంటున్న శ్రీలక్ష్మికి ఆతని కేక వినిపించింది. ఎందుకో ఆమెకు తెలుసు. అయినా, మౌనంగా లైటు తీసేసి పడుకుండిపోయింది.

కన్నెపిల్లగా ఆమె కలలు కనకపోలేదు. కానీ విజ పరిస్థితులెదురై నప్పుడు వివేకంతో ఆలోచించ గలిగింది.

రెండో పెళ్ళి వాడయితేనేం? 'నాకు గెజిటెడ్ అఫీసరే భర్తకావాలి! ఆతను అందంగా వుండాలి'

కుమారి ఎ. సంధ్యారెడ్డి

డాటర్ ఆఫ్ ఎ. వెంకటరెడ్డి

ఆర్.ఓ. వర్వకాపూర్-509 385 [తెలంగాణ పోస్ట్, వయా వాగర్ కర్నూల్, మహబూబ్ నగర్ జిల్లా.]
విద్యార్థిని. 21 సం॥ల వయసు. వి. ఎ. చివరి సంవత్సరం చదువుతున్నారు. కవిత్వం రాయాలన్న ఆసక్తి ఎక్కువ. విప్లవ కవిత్వాన్ని అభిమానిస్తారు. పత్రికలకు 'జోక్స్' పంపుతుంటారు. ఉత్తరాలు రాయడానికి ఆసక్తి చూపుతారు.

కుమారి బి. సుశీలారాణి

కేరాఫ్ బి. ఎల్. నరసింహారావుగారు
మేనేజర్ - వాక్ థియేటర్, చీరాల.

19 సం॥ల వయసు. మెట్రిక్ దాకా చదువుకున్నారు. 'ఎప్పటికైనా మంచి గాయని అని పించుకోవాలని నా కోరిక' అంటారు. పాటలు పాడడంలో ఉత్సాహం ఉన్నది. తోట పనిలో ఆసక్తి. తీరిక వేళల్లో నవలు చదవడం, అటలు ఆడడం చేస్తూ ఉంటారు.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మి సత్యారావు

వైస్ ఆఫ్ ఎమ్. సత్యారావు [ఎస్ అండ్ ఎస్ ఇంజనీర్ బి హెచ్ ఇ ఎల్ లిమిటెడ్]

1-80/1 కూకట్ పల్లి, హైదరాబాద్-18.

వయసు 25 సం॥లు. గృహిణి. కుట్టు, పెయిం టింగ్, చిత్ర కళలలో ఆసక్తి చూపుతారు.

చక్కని రచనలు చదువుతారు.

శ్రీమతి ఎన్. కల్యాణిరాజు

20-1-52 చెంగలరావు పేట, అసి పావ వీరి, విజయవాడ-1.

గృహిణి. 25 సం॥ల వయసు. ఉపాధ్యాయునిగా పని చేస్తున్నారు. సంగీతంలో ప్రవేశం వున్నది. పుస్తకాలు చదవడం, కొత్త పంటలు నేర్చుకోవడం ఇష్టం.

శ్రీమతి ఎమ్. ఎస్. వీరమతి ప్రసన్నకుమార్

డాటర్ ఆఫ్ ఎ. రంగనాథం, మైస్ ఓవర్, కడప.

గృహిణి. వయసు 19 సం॥లు. పి. యు. సి. దాకా చదువుకున్నారు. క్రీడారంగంలో ఆసక్తి ఎక్కువ. చాలా ఆటల్లో ప్రవేశం వున్నది. రకరకాల పిండి పంటలు చెయ్యడం అంటే ఇష్టం. కలం స్నేహం చెయ్యడంలో ఉత్సాహం ఉన్నది.

అనుకుంటూ గొంతెమ్మ కోరికలతో పట్టుపట్టి కూర్చుంటే ఎలా?

ఒక బాబు వుంటేనేం? వాణ్ణి స్వంత కొడుకులాగా చూసుకోలేదా? తన మీద తనకామాత్రం నమ్మకం లేదా? నిజంగా అదృష్టమే బావుండి వుంటే మూడు సంవత్సరాలక్రితమే ఆయన భార్య అయి, తనే బాబుకి తల్లి అయివుండేది. కానీ దేవుడు మరోలా బాబును తనకందించాడు— అనుకుంది.

ఆసలు బాబు తన కొడుకు కాదు అనే వూహ తనకు రాదు. తన మనసులో లేని విషయాన్ని, ఆయన ఎందుకలా వూహిస్తారు? అపోహలతో, అనుమానాలతో తనను ఎందుకిలా బాదిస్తున్నారు?

శ్రీలక్ష్మికి దుఃఖం పెల్లుబికి వచ్చింది.

“తనెంత దుర్మార్గురాలిగా చిత్రింపబడింది?” అనుకుంది—బాధగా కళ్ళొత్తుకుంటూ.

బాబుకు వాళ్ళమ్మే వున్నట్లయితే, వాడు బొమ్మతో ఆడుకుంటున్నట్లు—చెల్లెలి వేలు పుచ్చుకుని బరబరా లాక్కొస్తుంటే వూరుకుంటుందా? విపరీతమైన గారాబంతో వాడు చెడిపోతుంటే వదిలేసి, తమాషాచూస్తూ కూర్చుంటుందా? కోపం వచ్చి కొడితే, వాళ్ళనాన్న ఆమెను కొట్టేవారేనా?—ఆలోచనలలోంచి తేరుకుని వులిక్కిపడి తలెత్తి చూసింది శ్రీలక్ష్మి.

రాజారావు ఆమె పక్కనే కూర్చుని రెండు వైపులా చేతులువేసి ముందుకు వంగాడు.

కిటికీలోంచి పడుతున్న వెన్నెల వెలుగులో భర్త వైపు ఓసారి చూసి పక్కకు తిరిగి గట్టిగా కళ్ళు మూసుకుంది.

“లక్ష్మి! నన్ను ఊమించు. ఊమిస్తావు కదూ!” రాజారావు గొంతు జీరతో వణికింది. మౌనంగా భార్యను ఒళ్ళోకి తీసుకుని చాలాసేపు తల నిమిరుతూ ఉండిపోయాడు.

ఆమె తేరుకున్న తర్వాత, నెమ్మదిగా అడిగాడు

“కొట్టానుకదూ....నీకు కోపం రాలేదా లక్ష్మి? పుట్టింటికి వెళ్ళిపోలేదేం?”

“మీ మీద కోపమా? ఎందుకూ?” అంది అతి మామూలుగా.

“అదే....ఆ రోజు కొట్టాను కదూ....కోపం రాలేదా? ‘ఆసలు నన్ను కొట్టడానికి మీకేం హక్కుంది? పెళ్ళాం మీద చెయ్యి చేసుకునే మీరూ మనుషులేనా?’ అని నువ్వు అని వుంటే పరిస్థితులంత దూరం వచ్చేవి కావుగా.”

“బాగుంది—భర్త మీద కోపం వస్తే పుట్టింటి కెళ్తారా! నాకు తెలీదు. పాపకుపాలు పట్టలేదు.... లేస్తుందేమో” మాట మారుస్తూ అతని చేతుల్ని తప్పించుకుని లేచి కూర్చుంది.

ఆ రాత్రి ఆమె గుండెల్లో తలపెట్టుకుని

హాయిగా, నిశ్చింతగా నిద్రపోయాడు రాజారావు.

“నేను ఆడదాన్ని! మొగుడికి కోపం వచ్చి కొట్టినా పడుండవలసినదాన్ని. మొగుడి మీద కోపం వస్తే చచ్చినట్లు కుక్కిన పేసులాగా వుండాలి. ఒకవేళ మీ మీద కోపంతో పుట్టింటికి వెళ్ళితే (అంతకన్నా చేసేదేం లేక) మొగుణ్ణి వదిలేసిందనో, మొగుడొదిలేశాడనో చెప్పుకుంటుంది లోకం. ఆ ముద్ర నా మీదే కాదు. నా కూతురు మీద కూడా పడుతుంది. ఒకవేళ ఆ రోజు నేనే మిమ్మల్ని “నన్నెందుకు కొడతారు?” అని ఎదిరించాననుకోండి. మొగుడికి ఎదురు తిరిగే గయ్యా? భార్యగా మీ మనసులో నాకు శాశ్వతస్థానం ఏర్పడుతుంది. తప్పు మీదేనని ఆ తరువాత మీకు తెలిసినా ఇప్పుడు నన్ను దగ్గరకు తీసుకున్నట్లు తీసుకునే వారేనా? ఊమించమని అడిగే వారు కానే కాదు. ఇద్దరి మధ్యా ఓ అభాతం ఏర్పడిపోయేది. అది పెరిగి పెద్దదయితే ‘నువ్వు నా భార్యవు కావు. అవతలికి నడు’ అంటూ విడకులిచ్చి మరో పెళ్ళి చేసుకోగలరు. కానీ....నేను ఆడదాన్ని....అలా చెయ్యలేను. కనుక మీరు తిట్టినా కొట్టినా నోర్చుసుకు పడుండాలి. అలా పడుండని రోజున సంసారం నరకం అవుతుందని నాకు తెలుసు....” శ్రీలక్ష్మి హృదయంలో చెలరేగుతున్న భావాలు అతనికేం తెలియవు.

ఆర్. శాంత సుందరి

లిబియా డైరీ రాస్తున్న శ్రీమతి రామవరపు
శాంతసుందరి (ఎమ్. ఎ; బి. ఇడి) శ్రీ రామవరపు
గణేశ్వరరావు (ఎమ్. ఎ-లిటరేచర్) భార్య.
గణేశ్వరరావు లిబియాలోని గరియాన్లో
అంగ్ల అధ్యాపకుడుగా పనిచేస్తున్నారు.
అక్కడి అనుభవాలను, దైనిక జీవితాన్ని
శాంతసుందరి - డైరీ రూపంలో రాస్తున్నారు :

గరియాన్: 11-4-76

నేనిక్కడికి నిన్న రాత్రి చేరాను. ప్లేన్ దాదాపు గంటన్నర లేటు. ఇల్లు
చేరేటప్పటికి 3 A. M. అయింది.

బొంబాయి నుంచి 1.45 A. M. కు బయలుదేరవలసిన ప్లేన్
2-10 కి బయలుదేరింది. అది తైరో చేరేప్పటికి 5-25 A. M. అయింది.
తైరోలో హోటల్లో దిగాను. నాతోపాటు ముగ్గురు స్త్రీలు వచ్చారు. అందరూ
పిల్లలతోనే వచ్చారు.

తైరోలో దిగాక ఓ గంటన్నరలోపల అక్కడి మనుషుల సహాయంతో
హోటల్లో గది దొరికింది. హోటల్ ఏర్పాట్లోనే ఉంది. ఇద్దరు
ఆడవాళ్ళు కలిసి ఒక గది తీసుకున్నాం. అక్కడే స్నానాలు చేసి,
హాయిగా నిద్రపోయాం.

తైరోలో లంచ్ చాలా బావుంది. ఒక్క రెండు గరితలు అన్నం
చీజ్ ముక్కలు వేసిన పులుసులాంటిది సలాడ్ ఆకులు, బీట్ రూట్ ముక్కలు
(అంతా మంచి బీట్ రూట్ నా జన్మలో తినలేదు. తియ్యగా, వేడిగా, సాఫ్ట్ గా
ఉన్నాయి ముక్కలు). భోజనానికి ముందు అప్పడే పిండిన ఆరెంజ్
జూస్. అన్నం తరవాత పళ్ళు. టేస్టీపుడ్! అన్నట్టు పొటాటో పెద్ద పెద్ద
ముక్కలు కోసి, బటానీలతో కలిపి వేయించారు. చాలా బావుంది.

ఇల్లు చాలా పెద్దది. వంట సామాన్లు కొనాలి. నూనెలూ, పాలూ,
వెన్నా అన్నీ టిన్నులలో అమ్ముతారు. కూరలు కూడా. ఇన్ స్టాంట్ కాఫీ, ఇన్
స్టాంట్ మిర్క్ అంతా అలాంటివే. స్వెటర్స్ కొనుక్కోవాలి. చలిగానే ఉంది.

21-4-76

వేసు వచ్చి సరిగా ఏను రోజులైంది. కాని చాలా రోజులయినట్టుగా
అనిపిస్తోంది.

ఇక్కడ ఇళ్ళు పెద్ద పెద్దవి దొరుకుతాయి. షేర్ చేసుకుంటే చాలా
లాభాలు ఉన్నాయి. ఇంకో ఫామిలీ ఉంటే తోడుగా ఉంటుంది....

ఈ గరియాన్ ఒక వల్లెటూరు. మంచి రోడ్లు లేవు. అన్నీ మట్టి
దారులే. వాన వస్తే బురద, చీదర. కానీ ఈ ఎగుడు దిగుడు రోడ్ల మీదే
ఫస్ట్ క్లాస్ కార్లు వెళుతుంటాయి. ఇక్కడ కార్లు లేనిదాళ్ళు చాలా తక్కువ.
మనవాళ్ళ కూడా—1, 2 ఏళ్ళుగా ఇక్కడ ఉంటున్న వాళ్ళు కార్లు కొనుక్కు
న్నారు. ఈ గరియాన్ లిబియాలోని పెద్ద ఊళ్ళలో నాలుగవదట. అంతా
కలిపి బ్రస్టవురం నుంచి కోడంబాకం రైలుస్టేషనంత ఉంటుంది.

ఇక తిండి విషయం: అన్నిరకాల కూరలూ టిన్స్ లో దొరుకుతాయి—
చిక్కుళ్ళూ, బెండకాయలూ, బటానీలూ, శనగలూ, మిక్స్డ్ వెజిట
బుల్స్ వగైరా. తాజాకూరలు ప్రస్తుతం దొరికేవి కాబేడీ, కాలీఫ్లవర్,
పొటాటోలూ, కారట్లు, సలాడ్ ఆకు. ఇక్కడి వాళ్ళు సలాడ్ ఆకూ, గజ
నిమ్మపండు ముక్కలూ, పచ్చి ఉల్లిపాయలూ ముక్కలు తరిగి అన్నంతో
పాటు తింటారు—బావుంటుంది. నేనూ తిన్నాను. చిస్కట్లూ, బ్రెడ్, బియ్యం
నెయ్యి అన్నీ దొరుకుతాయి. ఇక్కడి వెన్నా, నెయ్యి వాసనా రుచి
చూస్తూంటే ఇండియాలో దొరికేది ఎంత కత్తిసరుకో తెలుస్తోంది.

ఇక్కడి వాళ్ళ ప్రధానంగా బ్రెడ్ తింటారు. అది తమాషాగా
ఉంటుంది. దాన్నే రకరకాలుగా వండుకు తింటారు. బియ్యమూ, పప్పులూ
మనవాళ్ళ కోసమూ ఇతర విదేశీయుల కోసమూ తెప్పిస్తాగట. ఈ వూళ్ళో
మేం ఈ బ్రెడ్—బ్రేక్ ఫాస్ట్ కింద వెన్నా జామ్ తో తింటున్నాం. ఫ్రూట్
జూస్ (పియర్స్, మామిడి) సీసాలలో దొరుకుతుంది. చాలా చవక. తాజా
జూస్. ప్రిజర్వేటివ్స్ వేసినదికాదు.

సాదర్ మిర్క్ ఆయిన పెరుగు చాలా బాగుంటోంది.

ఇక్కడ వంటిళ్ళు బాక్ రూములూ చాలా బావుంటాయి. వంటింట్లో 5 న్నర అడుగుల వరకూ డైర్స్ (రంగువీ డిజైన్ ఉన్నవీ). మార్బుల్ క్లాబ్ అరుగు. ఫోర్నియన్ సింక్, వంటింట్లో బాత్ రూమ్ లో చన్నీటి, వేడి నీటి కొణాయిలు, పెద్దగీజర్, డాబ్ బట్, అమెరికన్ డ్రెస్ కమోడ్.

గాస్ కొన్నాం. స్టవ్ చాలా బావుంది. రెల్లని స్టవ్, మూడు బర్నర్లు (వేరువేరు వైజులవి)-మూతలోసహా. చాలా లైట్ వేట్ - క్లీనింగ్ చాలా తేలిక. ఇక్కడ ఎన్ని సలిందర్లయినా ఉంచుకోవచ్చు. బాకీ ఆయిపోతే మనమే మోసుకెళ్ళి, పెట్రోల్ బంక్ లో ఫిల్ చేయించుకోవాలి. ఇక్కడ వర్కింగ్ క్లాస్ లేడు. అందరూ డబ్బున్న వాళ్ళే. అంచేత అన్ని సమూహ మనం చేసుకోవలసిందే.

రోజూ సాయంకాలం మార్కెట్ వరకూ నడిచి వస్తాం. రానూ పోనూ ఏ నాలుగు కిలోమీటర్లలో వుంటుంది. ఇక్కడి ప్రదేశం ఎగుడు దిగుడు ఆయినా నడకవల్ల ఆయాసం రావటం లేదు. నేను వచ్చినప్పుడు చాలా చరిగా ఉంది గాని ఇప్పుడు వెచ్చగా, సుఖంగా ఉంది. రాత్రిళ్ళు బ్లాంకెట్స్ అవసరమేగాని. పగలు చాలా బావుంటోంది. జూన్, జూలైలో కూడా వాతావరణం చాలా సుఖంగా ఉంటుందట. వేడి అనిపించదట. డిసెంబరు నుంచి మార్చి దాకా మాత్రం అమిత చలి.

ఇక్కడి స్థానిక ప్రజలకు ఎటువంటి సాంస్కృతిక జీవితం లేదు. బైటికి అరుదుగా వెళ్తారు. ఈ తరం ఆడపిల్లలు కాస్త మాడర్నైజ్ అవుతున్నారట. కాని పెళ్ళయిన స్త్రీలకు అన్నీ నిర్బంధాలే. బైటికి అరుదుగా వస్తారు. వస్తే మొహమంతా కప్పుకోవల్సిందే. మంచి రంగులో.

అందంగా ఉంటారు. పెళ్ళయ్యాక గర్భం మీద పచ్చబొట్టు పొడిసిండుకోడం లాంటి నియమాలున్నాయి.

మా ఇంటివాళ్ళ ఇల్లు చాలా క్లీన్ గా ఉంటుంది. ఒకసారి నన్ను రోసలికి లాక్కుపోయింది. చాలా అస్వాయంగా ఉంటారు. కాని బాష సమస్య. (నేను ఇప్పటికి 10, 15 మాటలు నేర్చుకున్నాను.) ఇల్లంతా తివాసీలు. గోడలకి మందమైన బట్టలు వేళ్ళాడదీశారు. కళ్ళు చెదిరే రంగులు గల డిజైన్లు. పిల్లలు పడుకోడానికి రైల్వో బెర్స్ లాగ మంచాలు. చాలా టివికర్ గా ఉంది గృహాలంకరణ.

ఇక్కడ 10 కుటుంబాలదాకా ఉన్నాయి బారతీయులవి. ఒక స్టర్టీ దాక్టరు ఉన్నాడు. గరియాన్ కు వచ్చిన మొదటి బారతీయుడుట అతను. అదివారం తన ఇంట్లో అందరినీ లంచ్ కి పిలిచాడు.

ఇక్కడ శుక్రవారం శలవు. గురువారం మధ్యాహ్నం నుంచి చాలా మంచి ట్రిపోరీ వెళ్ళారు. శుక్రవారం సాయంకాలం వచ్చేస్తారు. ఇక్కడికి 80 కిలోమీటర్లు. కిందటి గురువారం వానగా ఉండటంవల్ల మేం వెళ్ళలేదు. రేపు వాతావరణం బాగుంటే వెళ్తాం.

5-5-76

ఇక్కడ 8-30 దాకా సాయం సంధ్యకాలం ఉంటోంది. జూన్ - జూలైలో 9-30 దాకా ఉంటుందిట.

గరియాన్ లో పోస్టు చేస్తే ఉత్తరాలు ఎప్పటికో గాని చేరవు. అన్ని ఉత్తరాలూ ట్రిపోరీలో పోస్టు చేస్తున్నాం. ఇక్కడి వాళ్ళు ఇంగ్లీషు కూడ బయక్కుని చదువుతారు. ఎడ్రస్ స్పష్టంగా ఉండకపోతే (ఉత్తరాలు)

“లోధ్” టానిక్ వనితలకు మాత్రం!

ప్రకృతి నిద్రమైన పద్ధతి ద్వారా ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి
నెలలో ప్రతిరోజూ బాధలేని రోజుగా గడపడానికి
“లోధ్” టానిక్ తీసుకోండి! ఏ బాధా లేకుండా ఆరోగ్య
మయమైన జీవితాన్ని గడపండి.

Sistas

75 సంవత్సరాల నుంచి స్త్రీల విశ్వాసానికి
పాత్రమైన టానిక్.

“లోధ్” మందుల పాపులర్ చిరుకుతుంది.

ఉచితమైన వైద్య నలహాలకు క్రింది చిరునామాకు ఈ కూపనును
పూర్తిచేసి, మీ ఉత్తరంతోబాటు జతచేసి పంపండి.

కేసరి కుటీరం (ప్రై) లిమిటెడ్

15, వెస్ట్ కాట్ రోడ్, రాయపేట, మద్రాసు-600 014

విజంట్లు: శివారామ జనరల్ స్టోర్స్ విజన్స్, విజయవాడ, సికింద్రాబాదు, బెంగళూరు

పేరు : _____

చిరునామా : _____

_____ PIN _____

అవతల పారేస్తారు. నిర్లక్ష్యమూ, తొందరపాటూ ఇక్కడి వాళ్ళ బేసిక్ క్వాలిటీగా కనబడుతుంది.

గరియాన్ లో పెద్ద మార్కెటూ, ఇళ్ళూ 4.5 కిలోమీటర్ల వలయంలో ఉన్నప్పటికీ, నగరం అన్ని వైపులా 10 కిలోమీటర్ల దాకా విస్తరించి ఉంది. అంటే శివార్లన్నమాట. ఇక్కడ అందరికీ డబ్బు బాగా ఉంది. వాళ్ళకి భవిష్యత్తు గురించి విచారం లేదు. కొడుకు పెళ్ళి అవగానే వేరే వెళ్ళిపోతాడు. ఇక్కడ మొగాడు అడదానికి కట్నం ఇవ్వాలి. పిల్లలకి పెళ్ళి అయిపోయాక ముసలివాళ్ళు ఒంటిగా ఉండిపోతారు. గవర్నమెంటు వాళ్ళకి అన్నిరకాల ప్రొటెక్షన్ కలిగిస్తుంది.

ఇక్కడ పామిలీ ప్లానింగ్ లేదు. 40 ఏళ్ళ అడది పదిమంది పిల్లల్ని కన్నాక మళ్ళీ 5, 6 ఏళ్ళదాకా కాన్పులు కలగకపోతే డాక్టర్ని కన్సల్ట్ చేస్తారుట! కొత్తతరం చాలా ఆధునికం అవుతున్నదనీ, పరదానిస్టమ్ వీళ్ళు ఒప్పుకోవటం లేదనీ అంటున్నారు. ట్రిపోలీలో బాగా మార్పు కనిపిస్తుంది.

గరియాన్ లో చిన్న మార్కెట్ ఉంది. వీళ్ళకి (దుకాణాల వాళ్ళకి) ఒక విచిత్రమైన అలవాటుంది. మనం ఏదైనా కొనటానికి వెళితే, వాళ్ళు కూర్చున్న చోటి నుంచి లేవరు. అమ్మకం గురించి వాళ్ళకు విచారం లేదు! లోపలెక్కడో ఉన్న వస్తువు కావాలని మనం అడిగితే, వాడికి ఇష్టం ఉంటే లేచి వెళ్ళి తెస్తాడు, లేకపోతే లేదంటాడు—తేవటానికి బద్ధకం! దగ్గర్లో ఉన్న వస్తువైతే లేచి తీసిస్తాడు. ఇక్కడ బేరాలు అసలు లేవు.

ఏ చొక్కా వో, చెప్పులో మనకి కావల్సిన నైజా కోసం వాణ్ణి పది సార్లు అడిగితే వాడికి కోపం వచ్చి, చెప్పులు లాగేసుకుని పొమ్మంటాడు. కస్టమర్స్ లో ఎవరి మీదైనా కొట్టువాడికి ఇలా విసుగు వచ్చినప్పుడు, మిగతా వాళ్ళ బేరం కూడా మధ్యలో ఆపేసి, కొట్టు మూసేసి “బ్రా, బ్రా” (పొండి, పొండి) అంటాడు. కొట్టువాడి కిష్టమంటే తెరుస్తాడు, లేకపోతే లేదు.

మా ఇల్లు కాస్త హై లెవెల్ లో ఉంది. అక్కణ్ణించి గరియాన్ కొండల వ్యాధిగా కనిపిస్తుంది. కిందటి గురువారం టాక్సీలో ట్రిపోలీ వెళ్ళాం. రెండున్నర గంటల ప్రయాణం. కొండదారి. చాలా బావుంది. కొండ దిగాక ట్రిపోలీవరకు తిన్నని రోడ్డు ఉంది. ఎండలో ఆ రోడ్డు మీద ఎండ మాపులు కనిపిస్తాయి—50 కిలోమీటర్ల దారి. దారి పొడుగునా ఎండ మాపులు కనిపిస్తూనే ఉన్నాయి.

13-5-76

గరియాన్ చుట్టూ ఉన్న అందమైన కొండలు తప్పిస్తే ఈ ప్రదేశం చాలా “డ్రై”గా ఉంటుంది. ఇక్కడ ప్రకృతి తప్ప వేరే జీవితం లేదు. దాదాపు ప్రతి సాయంకాలమూ రెండు గంటలపాటు వాకింగ్ వెళ్ళొస్తాం. రిక్కు బయలుదేరి రికి తిరిగి వస్తాం. అప్పటికింకా సూర్యాస్తమయం కాదు. నడవటం సరదాగా ఉంటుంది. ఆయాసం రాదు. గాలి శుచిగా ఉంటుంది (కాలుష్యం లేకనో, జన సంఖ్య తక్కువ కావటం చేతనో) ఎటు చూసినా విశాలమైన ఖాళీ స్థలాలు కనిపిస్తాయి.

నేను, R S G తెచ్చిన పుస్తకాలతో కాలక్షేపం చేస్తున్నాను. గరియాన్ లో మరి నాలుగు ఛారటేయిల కుటుంబాలున్నాయి—2 మళయాళీ, సర్దార్, బెంగాలీ. వాళ్ళు పుస్తకాలు ఆరువిస్తారు. ఇండియా నుంచి పుస్తకాలు తెప్పించుకోవటం ఖర్చుతో కూడిన పని కావచ్చు. ట్రిపోలీలో

కొన్ని ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు దొరుకుతాయి. వాటి ఖరీదు 20 నుంచి 25 రూపాయల దాకా ఉంటుంది.

ఇక్కడ కళ్ళజోళ్ళు కూడా ఖరీదే—300 రూపాయలు (12 దీనార్లు) అదమం. సంగతేమిటంటే, స్థానికంగా తయారయ్యేవన్నీ అమిత ఖరీదు. ఇతర దేశాలనుంచి దిగుమతి అయ్యేవి చవక. కూరలు దొరుకుతాయిగాని వెరైటీ ఉండదు. టిన్నులలో దొరికే వాటికి తాజావి చేర్చి వాడుకోవాలి. పాలు రెండు రకాలవి దొరుకుతుంది—గడ్డ పాలు (కండెన్సెడ్ మిల్క్) కాఫీకి, టీకి వాడుతున్నాం; పౌడర్ మిల్క్ పెరుగు తోడు వెయ్యటానికి వాడుతున్నాం. పాల పొడి నీటిలో కలిపి, బాగా కాచి తోడు వేస్తే పెరుగులో మంచి కొవ్వు, రుచి ఉంటుంది.

ఇక్కడ వినోదాలు లేవని చెప్పవచ్చు. ట్రిపోలీలో కొద్దిగా హిందీ, ఇంగ్లీషు సినిమాలు చూసిస్తారు. సినిమా హాల్స్ చిన్నవి. రద్దీ హెచ్చు. ఇక్కడి వాళ్ళకు హిందీ సినిమాలంటే వేలం వెర్రి. వాటిని (అరబ్బీ) సబ్ టైటిల్స్ తో చూపుతారు. ప్రేక్షకులు హెచ్చుగా పురుషులు. స్మోక్ చేస్తూ, తెగ మాట్లాడుతూ ఉంటారు. (ట్రిపోలీలో) షాపింగ్ చెయ్యాలంటే సినిమా చూడటానికి లేదు. ఏదో ఒకటే సాధ్యం. మధ్యాహ్నం దాటినాక 2-5 గంటల మధ్య (నమాజ్ చేసే కాలంలో) షాపులు మూసి ఉంటాయి. శుక్రవారం నాడు 10-12 గంటల మధ్య మాత్రమే షాపులు తెరుస్తారు.

ఇక్కడ హోల్ సేల్ మార్కెట్ లో వస్తువులు బోకుగా కొని ఉన్న కుటుంబాలు పంచుకుంటాం—వీచ్ జూన్, నూనె, టిన్డ్ వెజిటబుల్స్, కాఫీ, టిన్డ్ మిల్క్ వగైరా. బియ్యం—ఆర్జెంటీనాది—బస్తా (45 కిలోలు) 2 దీనార్లు (60 రూపాయలు). చాలా చవక. ఒక బస్తా కొని పదేకాం. ఇక్కడ వంటనూనెలు రెండే దొరుకుతాయి—అలివ్, సన్ ఫ్లవర్, అలివ్ ఆయిల్ వాసన. అందుచేత మేం సన్ ఫ్లవరాయిల్ వాడుతున్నాం. జీలకర్ర, మిరియాలు, దనియాలు, బియ్యప్పిండి, కొబ్బరికోరు (ఎండువి) దొరుకుతాయి. గరమ్ మసాలా, పసుపూ అన్నీ దొరుకుతాయి.

20-5-76

ఇక్కడ చలి తగ్గింది. రాత్రులకన్న పగళ్ళు దీర్ఘంగా ఉంటున్నాయి. ప్రతి గురువారం ట్రిపోలీ వెళ్తున్నాం. ఖర్చు 5 లేక 7 దీనార్లుంటుంది. (150-200 రూపాయలు) ఇక్కడ 5.7 దీనార్లు పెద్ద మొత్తం కాదు. ఖర్చు గిట్టబాడే కూడా. ట్రిపోలీ చాలా అందమైన నగరం. చాలా పార్కులున్నాయి. బీచ్ అంత బాగా లేకపోయినా సముద్రతీరం చాలా అందంగా ఉంటుంది. సముద్రం ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. నీళ్ళు ముదురు నీలం రంగు. కొన్నిచోట్ల లేత నీలం రంగు, ఆకుపచ్చ కూడా కనిపిస్తాయి.

చెప్పుకోదగిన దేమంటే ఎటు చూచినా మైళ్ళ కొద్దీ ఖాళీ ప్రదేశం కనబడుతుంది. గరియాన్ ప్రాంతపు దృశ్యాలు చాలా అందంగా ఉంటాయి—వాన కురవనప్పుడు. ఇక్కడ తరుచుగా వానకురుస్తుంది. బాల్కనీలో గాని, పరండాలో గాని నిలబడితే మన పక్కగా మేఘాలు పోతాయి. ఇది నాకు కొత్త అనుభవం. మేం ఉండేది కొండమీద కావడం చేత పరిసరదృశ్యాలు దిగువగా కనిపిస్తాయి. మన కన్నా చాలా లోతులో మబ్బులు పోతూ కనిపిస్తే త్రిల్లింగ్ గా ఉంటుంది. కొండల మీద చాలాదూరం వాకింగ్ పోతాం. కొండలు నిశ్చీవంగా, నున్నగా బోడిగా ఉంటాయి. 50 వేల ఏళ్ళ క్రితం అవి సముద్రం అడుగున ఉండేవిట.

[నశేషం]

ఆంధ్రవంశాలు పట్టుచిరాలు

పండుగలూ పబ్బాలూ వచ్చినా, పెళ్ళిళ్ళకో పేరంటాలకో వెళ్ళాలన్నా వనితలు పట్టు చీరలు కట్టుకోవాలన్న ఆనక్తి చూపుతూ ఉంటారు. ఆ ఆనక్తి ఉన్నవారు దరించదగ్గ పట్టు చీరలు కొన్నిటిని ఈ పేజీలలోని వర్ణ చిత్రాలలో చూడవచ్చు. ఈ చీరలన్నీ కాంచి పురం పట్టు చీరలే!

మొదటి చిత్రంలో వనిత 'కమల్' డబ్బుల్ డిజైన్ చీరలో కనిపిస్తున్నది. నలుపు, నఫైర్ రంగులు ఈ చీరె మీద అందంగా చోటు చేసుకున్నాయి. ఈ చీరె ఎరుపు రంగు అంచు మీద జరీబుటా ఉంది. లేత ఎరుపు, ఎరుపు, చాక్లెట్ రంగుల చారలు ఈ చీరెకు ప్రత్యేక ఆకర్షణ! ఈ చీరెలలో డిజైను ఒకవైపు మాత్రం ఉండేవి, రెండు వైపులా డిజైన్లు ఉండేవి కూడా ఉన్నాయి. ఈ చీరెలు కాస్త ఖరీదైనవైనా కట్టుకున్నప్పుడు ఎంత బావుంటాయి!

మధ్య ఉన్న వర్ణచిత్రంలో ఇద్దరు వనితలు కనిపిస్తున్నారు. ఎడమ వైపున ఉన్న ఆమె ఎరుపు రంగు చీరె దరించింది. ఈ చీరెకు వెడల్పయిన జరీ అంచు ఉంది. ఆ అంచులో అందమైన నెమళ్ళు కనిపిస్తాయి. ఇలాంటి నెమళ్ళు-మధ్య బుటా మీద కూడా ఉన్నాయి! ఇది కొత్త పెళ్ళికూతురు దరించడానికి అనువైన చీరె!

రెండవ వనిత దరించినది - 'హేమా' డిజైన్ లో నఫైర్ రంగు చీరె. ఈ చీరె అంచు మీది బాగాన పసుపు 'చెక్స్' ఉన్నాయి. వాటికింద నారింజ, ఎరుపు రంగులు కలగలనిన 'చెక్స్' ఉన్నాయి. సాయంకాలాల పూట పికారుకు వెళ్ళేటప్పుడు దరించడానికి బావుంటుంది ఈ చీరె.

ఇక చివరి చిత్రంలో 'కావేరీ డిజైన్' చీరె కట్టుకున్న వనిత కనిపిస్తుంది. ఈ చీరె జరీ అంచులో అందమైన పువ్వులు ఉన్నాయి. ఈ చీరె మీద వయొలెట్, 'కృష్ణానంద', పటోలా రంగులు కలగలని ఉన్నాయి. ఏ గుడికి వెడుతున్నప్పుడో, పండగ రోజుల్లోనో ఈ చీరె కట్టుకుంటే బావుంటుంది!

ఈ చీరెలన్నీ మద్రాసులోని 'వాణి నెల్కన్' వారు తయారు చేసినవి.

వర్ణచిత్రాలు: పత్యకుమార్

వెనుక భాగం

బ్యాక్ కు దిగువ సూచించిన మార్పులను చెయ్యండి.

12-0 2", 12, 1 కంపారి.

13-5 2", డ్రాఫ్టులో చూపినట్లు 13 నుంచి 12 కు కారి సీమ్ పేపు తియ్యాలి.

14-7 2", 13, 14 కలిపి, దాన్ని 2½" క్రిందికి పొడిగించండి.

3, 4 నుంచి బాటమ్ లైన్లను కారి బ్యాక్ సీములై నుతో కలిపేట్లు పొడిగించండి. ఎడమచేతి పక్కన ఓపెనింగ్ ఉంచుతూ, వెయిస్టు మీద 1½" వెడల్పుగల బెట్టు కుట్టండి.

బట్ట అంచనా : (4 పార్ట్స్ పొడవులు + ½ గజం) లే - అవుట్ లో చిత్రించినట్లుగా గుడ్డను కత్తిరించాలి.

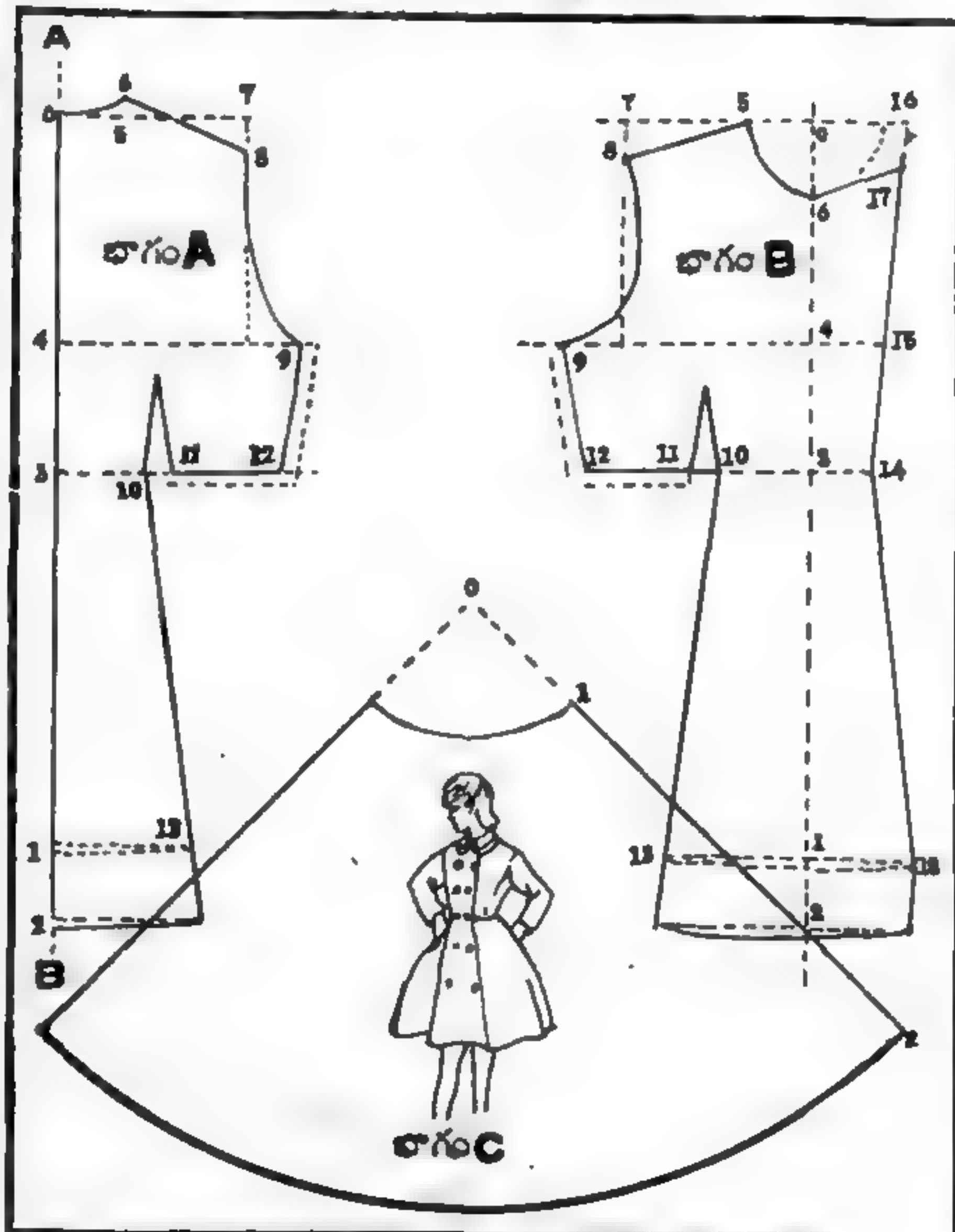
ఆడపిల్లల ఫ్లోర్ కోటు

15-వ పాఠం

కొలతలు :

పొడవు 21", చెస్టు 24", వెయిస్ట్ 22", మామూలు వెయిస్టు పొడవు 10", స్లీవ్ పొడవు 19½".

వర్కింగ్ స్కేల్ : ½ చెస్ట్ + 1" = 13".

భాగం - ఎ

ఎ బి - అనే నిర్మాణ రేఖను గీచి, దానిపైన ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 కోటు పొడవు.

2-1 2" టర్నింగుకుగాను.

3-0 మామూలు వెయిస్టు పొడవు.

కుట్టుపని: అభ్యాసం

వనిత - డి.ఎ. కుట్టుపని బడి

[కుట్టుమెషిన్లు తయారు చేసే ప్రసిద్ధ సంస్థ 'ఉషా' వారి సౌజన్యంతో]

4-0 ½ వర్కింగ్ స్కేల్.

బిందువులు 0, 1, 2, 3, 4 నుంచి అడ్డముగా చదరపు గీత.

5-0 ½ వర్కింగ్ స్కేల్ : బిందువు 5 నుంచి వైకి చదరపు గీత.

6-5 ½ : 6 నుంచి 0 కు బ్యాక్ నెక్ పేప్ తియ్యాలి.

7-0 సగం పోల్డర్ + ½ : బిందువు 7 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత.

8-7 1" : 8, 6 కలపండి.

9-4 ½ చెస్ట్ + 1".

10-3 ½ వర్కింగ్ స్కేల్ + ½".

11-10 డ్రాఫ్టులోలాగా 1" వెడల్పు దాద్లు తీసుకోండి.

12-3 ½ వెయిస్టు + 2".

13-1 (10-3) + 1½". 10, 3 కలిపి, దిగువకి పొడిగించండి. (13.1) లైన్ మీద కొంచెంగా పేప్ కూడా తియ్యండి.

భాగం-బి

బిందువులు 0, 1, 2, 3, 5 భాగం - ఎ లోని బిందువులతో సరిపోలినవి.

6-0 (5-0) + ½ : 6 నుంచి 5 కు నెక్ పేప్ తియ్యండి.

7-0 ½ పోల్డర్ + ½ : బిందువు 7 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత.

8-7 1" : 8, 5 కలపండి.

9-4 ½ చెస్ట్ + 1".

10-3 ½ వర్కింగ్ స్కేల్ + ½".

11-10 డ్రాఫ్టులో చూపినట్లుగా 1" వెడల్పు దాద్లు తీసుకోండి.

12-3 ½ వెయిస్టు + 2".

13-1 (10-3) + 1½" కు సమానం : 10, 13

కలిపి, క్రిందికి పొడిగించండి.

14-3 ½ వర్కింగ్ స్కేల్, తగ్గింపు ½".

15-4 ½ వర్కింగ్ స్కేల్, తగ్గింపు ½" : 14, 15 కలిపి, పైన 18 వరకు పొడిగించండి.

17-18 1½ : బిందువు 18 ద్వారా డ్రాఫ్టులో చూపినట్లుగా 5 నుంచి 17 కు పేప్ తియ్యాలి. 18-1 (14-3) + 1" కు సమానం : 14 కలిపి, 18 నుంచి 13 కు డ్రాఫ్టులో చూపినట్లుగా, కొద్ది పేప్ తియ్యండి.

భాగం-సి

1-0 (12 నుంచి 11) కు గల దూరానికి రెట్టింపులో శ్రీ.

2-1 13 నుంచి 10 కు గల పొడవు + ½". ఒకటి (1.0) వ్యాసార్థంతోను, రెండవది (2.0) వ్యాసార్థంతోను రెండు పావు వృత్తాలు గీయండి.

పెట్టి కోట్

(6 ముక్కలతో, లేన అంచుతోను)

16-వ పాఠం

కొలతలు :

పొడవు 38", నీట్ 36".

వర్కింగ్ స్కేల్ : ½ నీట్ = 18".

కారి

ఎ బి - అనే నిర్మాణ రేఖను గీచి, దాని మీద ఒకచోట 0-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 8" సీటులై నుకోసం.

2-0 పూర్తి పొడవు, తగ్గింపు 3½". అనగా - నెపా, లేను వెడల్పున్ను - మినహాయింపు దిగువని లేను కుట్టని పక్షంలో పూర్తి పొడవు నుంచి నెపా వెడల్పు మినహాయించి, బాటమ్ పైన హెమ్ కుగాను అదనపు పొడవును కలపాలి.

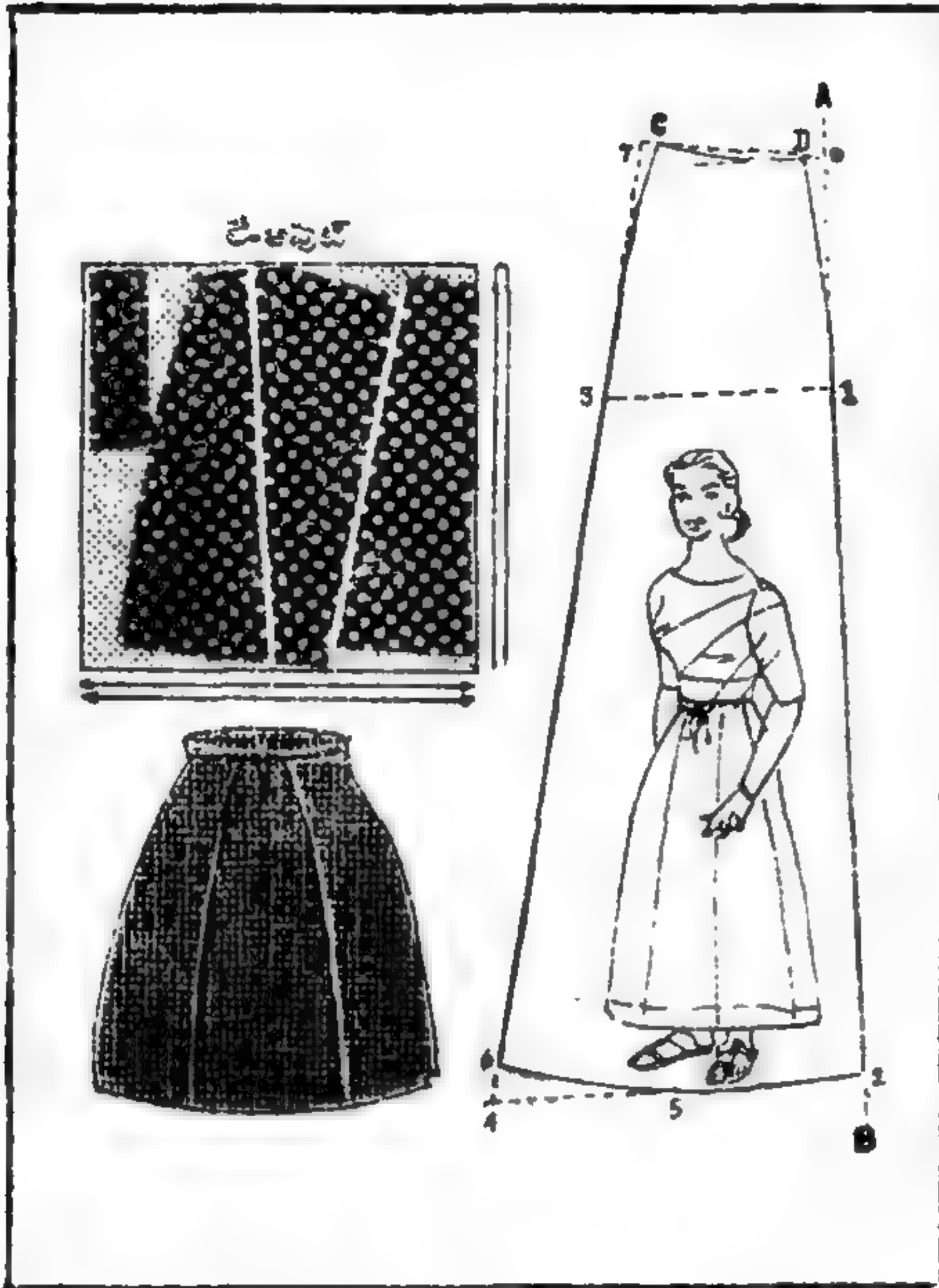
బిందువులు 0, 1, 2 నుంచి అడ్డంగా చదరపు గీత.

3-1 $\frac{1}{2}$ వర్క్రింగ్ స్కేర్ + 2".

4-2 $\frac{1}{2}$ వర్క్రింగ్ స్కేర్ + 4". 4, 3 కలిపి, దాన్ని పైకి పొదిగించాలి.

5-4 (4-2)లో సగం.

6-4 1", నుంచి 5 కు, చూపినట్లుగా కాలి బాటను షేప్ తియ్యండి.

7-6 2.0 కి సమానం; 7.0 కలిపి, 7 నుంచి 0 కు గల దూరాన్ని $\frac{1}{2}$ సీట్ కి $\frac{1}{2}$ తక్కువ డ్రాఫ్ట్ లో ఏ. డి ల వద్ద చూపినట్లుగా తగ్గించండి. ఏ నుంచి 3 కు, డి నుంచి 1 కి షేప్ తియ్యండి. డ్రాఫ్ట్ లోలాగా ఏ నుంచి డి కి కూడా షేప్ తియ్యాలి. సీములన్నింటి మీదా సీములకుగాను అలవెన్సు చేర్చాలి. ఇది ఒక కాలి (ముక్క) యొక్క డ్రాఫ్ట్. ఈ డ్రాఫ్ట్ ను మెర్రిన్ గుడ్డపైన బాగా సాదన చేసి, షేపరు పాటర్న్ కత్తిరించండి. బొమ్మలో పాటర్న్ సాయంతో పెటీకోట్ క్లాత్ కటింగుకు రే-అవుట్ ను చేయండి.

బట్ట అంచవా :

బాటమ్ పైన రేసు కుట్టవలసివస్తే (2 పొడవులు-8") పెటీ కోటు యొక్క క్రింది అంచును హేమ్ చేయవలసివస్తే (2 పొడవులు+2 హేమ్ నెపా వెడల్పు).

కుట్టు

రే - అవుట్ లో చూపినట్లుగా 6 కాలిలు (ముక్కలు) కత్తిరించండి. ఒక కాలి యొక్క

బయాస్ అంచును మరి ఒక కాలియొక్క విలువు అంచుతో కలుపుతూ, కాలిలు అన్నీ చేర్చి కుట్టండి. 4" వెడల్పు పెటీకోట్ వెయిస్టుకు సమానమయిన పొడవుగల ఒక ముక్కను తీసుకోండి. దానితో పెటీకోట్ టాప్ మీద నెపాను కుట్టండి. వీట్ కొలత కంటే పెటీకోటు వెయిస్టు 3"-4" తక్కువగా ఉండాలి. బాటమ్ పైన రేసు చేర్చి కుట్టండి. నాదా తయారుచేసి, దాన్ని నెపాలోపలికి దూర్చండి.

సాల్వార్

17-వ పాఠం

కొలతలు :

పొడవు 38", సీట్ 38". వర్క్రింగ్ స్కేర్; $\frac{1}{2}$ సీట్ = 18".

భాగం - ఎ (ప్రక్కపావేర్)

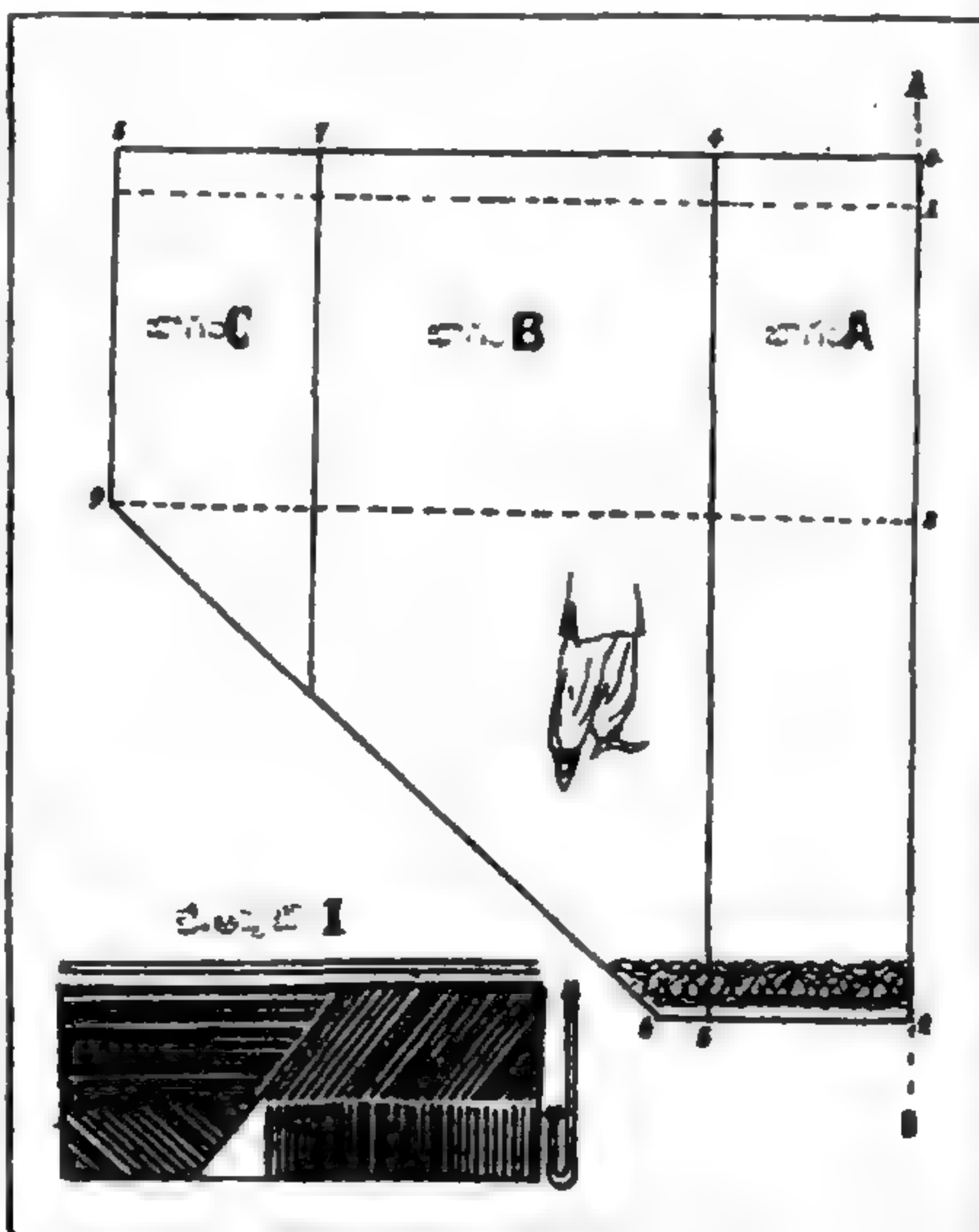
ఎ డి . అనే నిర్మాణ రేఖను గీసి, దానిమీద ఒక చోట O-అనే బిందువును గుర్తించండి.

1-0 2" టర్నింగ్ కు గాను.

2-0 పొడవు + $\frac{1}{2}$ ".

3-1 $\frac{1}{2}$ వర్క్రింగ్ స్కేర్ + 2". (చిన్న సీట్ కోసం $1\frac{1}{2}$ " ఉంచండి). బిందువులు 0, 1, 2, 3 నుంచి అక్షరముగా చదరపు గీత.

4-0 $\frac{1}{4}$ బట్ట వెడల్పు; 4 నుంచి 5 కు క్రిందికి చదరపు గీత.

భాగం-డి (కాలి)

6-5 2".

7-4 బట్ట వెడల్పులో 4 నుంచి 0 కి గల

వెడల్పుకి రెండింతలు తగ్గింపు; బిందువు 7 నుంచి క్రిందికి చదరపు గీత.

భాగం-సి (అదనపు కాలి)

8-7 (4-0)కు సమానం; బిందువు 8 నుంచి 9 వరకు క్రిందికి చదరపు గీత. 9, 8 కలిపాలి.

బట్ట అంచవా :

రే - అవుట్ 1 చూడండి - (2 కటింగ్ పొడవులు + 3 అసాన్లు + 4"). పై పొడవు గల 36" పన్నా బట్ట తీసుకోండి. పొడుగును మధ్యగా మడవండి. తరువాత ఒక ప్రక్కనుంచి బట్ట వెడల్పును-సాల్వారు బాటమ్ లో సగం వెడల్పుకి సరిపడేటట్లు మడవండి. 1-వ రే-అవుట్ లో చూపినట్లుగా, నాలుగు మడతల గుడ్డపైన రెండు వైడ్ పానెల్స్, నాలుగు చిన్న కాలిలు, మిగిలిన రెండు మడతల గుడ్డమీద నాలుగు పెద్ద కాలిలు కత్తిరించండి. సాల్వార్ ను 27", 30", 38", 54" రకరకాల పన్నాలు గల బట్టలనుంచి కత్తిరిస్తారు. కనుకనే, రకరకాల గుడ్డ వెడల్పుల నుంచి కత్తిరించిన వేర్వేరు రే-అవుట్స్ చిత్రించబడ్డాయి. అన్ని మాదిరిలోనూ బాడీ ఎత్తుకు (అసాన్) కత్తిరింపు అంచనా ఒక్కటే. పొడవు వాళ్ళ వాళ్ళ కొలతను బట్టి వుంటుంది. పోతే-బాటమ్ విషయంలో; వారివారి అభిరుచుల్ని బట్టి, వారుకను బట్టి సాల్వార్ కత్తిరింపు సన్నగానో, వెడల్పుగానో ఉంటుంది.

రే-అవుట్ - 2

బట్ట అంచవా :

(3 కటింగ్ పొడవులు + 2 కటింగ్ అసాన్లు + 2"). పై అంచనా ప్రకారం 27" పన్నా గుడ్డ తీసుకోండి.

ఇప్పుడు రే-అవుట్ - 2 లో చూపి ఈ విషయాలను గమనించండి; మొత్తం బట్ట పొడవు నుంచి ముందుగా సాల్వార్ కటింగ్ పొడవుకి సమానమయిన ఒక పొడుగు ముక్క కత్తిరించండి; దానినుంచి 12" బాటమ్ కొలతగా పెట్టుకుని, వైడ్ పానెల్స్ కత్తిరించండి. తరువాత మిగిలిన గుడ్డను పొడుగుతా మధ్యకు మడిచి, దానినుంచి-బట్ట పూర్తి వెడల్పు కాలి, వెడల్పుగా తీసుకుని, నాలుగు కాలిలు కత్తిరించండి; 2-వ నంబరు రే-అవుట్ చూడండి.

“భర్త చాటున పతితలై కూడా పతివ్రతలుగా చెలామణి అయ్యే అబ్బాయి. నలుగురిలో తిరిగే నాలాంటి అందలేని ప్రీతిపై అసత్య ప్రచారాలు చేస్తారు. ప్రీతి కేవలం భోగ్య వస్తువుగానే పరిగణించే కుసంస్కారులు మాత్రమే ఒక అభాగ్య ప్రీతిపై అపనిందలు వేయగలరు. కానీ పదుగురి సంతోషం కొరకూ పరురకాల వేషాలు వేస్తూ క్రొవ్వత్తిలాకరిగిపోయే కళాకారిణి కూడా రక్త మాంసాలూ మాన మర్యాదలూ గల వ్యక్తేననీ ఆమెకూ కష్ట సుఖాలూ కన్నీళ్ళూ వుంటాయనీ. కళకు అంకితమైనవారు దుర్వర్తనులు కానవసరం లేదనీ గుర్తించగల విశాల హృదయులు ఈ దేశంలో ఎప్పటికైనా అవతరిస్తారా?

“కళంక ముద్ర వేయబడి ‘జారిణి’గా జీవితాంతం పరిగణింపబడిన ఈ నిర్భాగ్య కళాకారిణి నిజంగా ‘జారిణి’ కాదనీ, ఎక్కడ ఉన్నా కన్పింపని దైవాన్ని పూజారి అర్పించినట్లే కను చూపుతైనా నోచుకోని భర్తనూ బిడ్డనే అహరహమూ తలుస్తూ ‘పూజారిణి’గా బ్రతికిన పవిత్రురాలనీ లోకం గుర్తించకున్నా కన్న బిడ్డవు నీవు తెలుసుకో తల్లి! నేను ‘జారిణి’ని కాను!

కథనం ముగిసింది.

*

‘పూజారిణి!’ ‘జారిణి!’

ఆ పద ప్రయోగం నరహరి వెన్ను చరచినట్లే అయింది.

‘ఎవరీ రచయిత?’

గబగడా పుటలు వెనక్కు త్రిప్పాడు.

రచయిత కాదు; రచయిత్రి! నామధేయం ‘మీర!’

ఒక్కసారిగా తల తిరిగినట్లే అయింది నరహరికి.

ఎవరీ మీర? ఎవరు??

వెంటనే ఆ పత్రిక కార్యాలయానికి పోను చేశాడు — “జారిణి కథ నచ్చినదనీ చిత్రంగా తీయవలెననే అభిలాష వున్నది కనుక ఆరచయిత్రి చిరునామా అవసరం” మనీ.

పత్రికా సంపాదకులు యిచ్చిన వివరాలు విన్న నరహరికి అంతా అయోమయంగా కన్పట్టింది కొన్ని క్షణాలు—ఇది స్వప్నమా యథార్థమా అనే శంక కూడా మతిపోగొట్టింది. కొంత నేపు.

“మీర!”

‘నా మీర రచయిత్రి అయ్యిందా? ఇది

నిజమా? ఇది కల్పిత కథనా? కాదు, యథార్థ గాథ! తన కథ—తన తల్లి జీవితం అని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది... నాకు నిజం ఈ విధంగా తెలియాలని వ్రాసిందా?’

ఆలోచనలు తనివేయసాగాయి నరహరిని.

మరుగు పడిన మధురానుభూతులు హృదయ పథంపై నృత్యమాడసాగాయి.

‘సొంతంగా ఒక కథ వ్రాయరాదా?’ అని ఒకనాడన్నాడు తను.

“నా కంత తెలివి ఎక్కడ? ఏమైనా వుంటే అది మీ సహవాసం వల్ల అభివృద్ధి. నా శక్తి మేరకు మీకు చేదోడుగా వుండగలనే గాని మీ నుండి విడిగా ఏదో సాధించాలని గానీ ప్రకాశించాలని గానీ నాకు లేదు.”

పూజారిణి

ఆరచయిత్రి (కాడూరి) కౌసల్యదేవి

54 55 56

నరహరి తనను లెక్కచెయ్యకపోవడంతో కస్తూరి తనతో వైరం పాముతో చెలగాటమని అతణ్ణి హెచ్చరించింది. ఆ మాటలతో అతనికి మిరవెల్లు ఆమె ద్వేషం అర్థమైంది. అతను జగిరినదేమిటో తెలుసుకున్నాడు. ఆమె తండ్రి ‘జారిణి’ అన్న కథను చిత్రంగా నిర్మించమని అతనికిచ్చాడు. ఆ కథ అతణ్ణి ఆకర్షించింది.

“పురాణకాలంలో పుట్టవలసినదానవే!”

‘ఇంతటి మధుర ఘట్టం ఒకనాటిదిగా మిగిలి పోయిందా? ఏ దుష్టశక్తి మనల్నిలా వేరు చేసింది మీరా? పోనీ నేను తొందరపడ్డానే అనుకో— నీ వెండుకు కోపగించి వెళ్ళిపోయావు? నీ సహన మేమైంది?’ అనుకున్నాడు నరహరి.

57

పార్వతి అనారోగ్యంగా వున్నా మీర సంతోషంలో ఏనాడూ ఊణం ఏమరి వుండటం లేదు.

ప్రసవ సమయం సమీపించిన దగ్గరనుండి అందరు తలిదండ్రులలాగానే వారికి ఆనందంతో బాటు ఆందోళన కూడా అధికమైనది.

‘మొదటిసారి, ఏలాగుంటుందో! నీతా రామా నీదే భారం!’ అనునిత్యం రామదాసు మదిలోని ప్రార్థన అది.

‘ఎన్నో సంసారాలు బిడ్డల వల్ల నిలుస్తాయి. ప్రసవనంతరం భార్యా బిడ్డలపై నరహరి ప్రేమ మరలా చిగిరింప వచ్చు!’ ఆశగా తలపోయ సాగింది పార్వతి ఆమాయక హృదయం.

ఏ ఆశనూ పెంచుకొనక, ఏ భయానికి తాపీ యక అతిదైర్యంగా నిర్వికారంగా వుంటున్నది మీర మాత్రమే.

‘ఒకనాడు కన్నవారు వుండి లేనిదాననైనాను; ఈనాడు కట్టుకున్నవారు వుండి లేనిదాననైనాను.

ఈ వృద్ధులపై బాధ్యతనైనాను—మరలా!’ ఇదే ఆమె చింత.

ప్రకాంతమైన ఆ చిన్న తోటలో కూర్చుని అనునిత్యం ఆమె ప్రార్థించేది ఒకటే — ‘ఈ వృద్ధులపై నుండి నా బరువును తొలగించు! ఈ అసూయా ద్వేషాలూ, ధన దాహాలూ, కుశంకలూ వుండని ప్రకాంత లోకానికి నన్ను జేర్చు!’

అయితే ఎంతటి భక్తులకైనా వారదీగినది ఇవ్వక పోవటమే భగవానునికి వేడుక.

“ఏ పాపమూ ఎరుగని ఈ మీరను ఎందుకెప్పుడూ ఏదిఏమిటమే పనిగా పెట్టుకున్నావ్?” జీవితంలో ప్రప్రథమంగా భగవానుని విమర్శించింది పార్వతి-సౌమ్యసిల్లి పదివున్న మీరనుచూచి.

పుట్టిన కవల పిల్ల మరణించింది. మగబిడ్డ బ్రతికాడు.

“దైవలీలను నిందించకు. దక్కినంత వరకే దన్యులమనుకుందాం పార్వతీ!” తన దుఃఖాన్ని కప్పి పుచ్చుతూ భార్యను ఓ దార్పాడు రామదాసు.

“స్వహ వచ్చాక మీర ఎంత హతం చేస్తుందో? ఆ దుఃఖం నేను చూడలేను!” కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తున్న పార్వతి—మీర మెల్లగా కనులు తెరిచి చూస్తూండడం గమనించనే లేదు.

“మీర తట్టుకో లేదు. తెలివి రాకుండానే తీసుకుపోవారి పోయిన బిడ్డను” డాక్టర్ తో అంటూ కనులు ఒత్తుకుంటూన్న పార్వతి ‘అమ్మా’ అని మీర మెల్లగా పిలవడంతో అదరిపడింది. ఆమె దుఃఖం రెట్టించింది.

రామదాసు ప్రాణాలు తగ్గబట్టి చూస్తున్నాడు మీర ఒక్కసారిగా మొల్లుమంటుందేమోనని. కానీ ఆమె ముఖం నిశ్చలంగా వున్నది—ఏ భావ వ్యక్తికరణ లేకుండా.

జీవించి వున్న బిడ్డనూ, మరణించిన శిశువునూ ఒకే విధంగా చూచింది మీర.

ఆ నేత్రాలలో ఒక్క అశ్రుబిందువైనా లేదు.

“మీరా, మన నిండు ఆనందాన్ని దైవం చూడలేకుండా వున్నాడు” అంటూ క్రుళ్ళి క్రుళ్ళి ఏడుస్తూన్న పార్వతిని మీర ఓదార్చింది: “ఊరుకో అమ్మా, అబ్బరుకు నీకు యిలాంటి దుఃఖాన్ని కూడా ప్రసాదించాను కదూ నేను?”

రామదాసు చెమర్చిన కనులతో బయటకు వెళ్ళాడు.

శిశువు మృత దేహాన్ని రీసుకుపోతుండగా కూడా మీర ఏడువలేదు. సార్వతి మాత్రం మొల్లుమన్నది--“ఇద్దరు బిడ్డల్ని-ఇచ్చినట్టే ఇచ్చి ఒకదాన్ని లాక్కున్నావా దేవుడా?” అంటూ.

“ఒక బిడ్డయినా దక్కినందుకు సంతోషించండి. మీరే యిలా వుంటే ఇంక ఆ ఆమ్మాయి యింకా బెంబేలుపట్టుంది!” అని డాక్టర్ రైర్యం చెప్పబోయింది సార్వతికి.

“ఊయకో ఆమ్మా. ఏనాడు పూర్తిగా సంతోషంగా బ్రతికాను? ఎప్పుడూ ఒక చెంపన నవ్వుమరో చెంపన ఏడుచేగా వున్నది నాకు!” అంటూన్న మీర మనస్సు గతాన్నంతా ఒక్కసారి సమీక్షించి వచ్చింది.

‘ఏ రోటూ ఎరుగని ధనికకుటుంబంలో పుట్టాననే ఆనందం తెలియకుండా అందరి తిట్లూ దీవనలతో ఏడుస్తూ గడిచింది జాత్యం.

‘రామదాసు దంపతుల ప్రేమ పెన్నిధి లభ్యమైనదనే సంతోషాన్ని కన్నవారిచే త్యజించబడ్డననే దిగులు కబళించివేయగా సాగింది కౌమార దశ.

‘దక్కని భర్త లభ్యమైనాదనే తృప్తికన్నా, అతడికి తన గత చరిత్ర విశేషాలెప్పుడు తెలిసి ఏమౌతుందోననే శంక వీడించేది వైవాహిక జీవితంలో. అతడి అనురాగాన్ని పూర్తిగా ఆస్వాదించలేని ఆశక్తత అనునిత్యం ఆంతరాంతరాలలో అగ్నిలాగా కార్చివేస్తూండగా, అందరిలా ముఖదానత్యం గడవలేకపోయింది.

‘తొలిసారి గర్భం ధరించిన సంతోషాతిశయ మంతటివీ తల్లితో కలయికా, తల్లి మరణమౌహరించి వేళాయి.

‘తొలి సంతానాన్ని ముదమార హృదయానికి హత్తుకునే అపురూపానుభూతిలో కూడా సగభాగం హరించిపోయింది. ఇద్దరు బిడ్డలనిచ్చి ఒకరిని లాక్కున్నాడు భగవంతుడు నిర్ణయంగా.

‘ఎంత నిర్వాగ్యురాలవే మీరా? తొలి సంతానమనీ, వంశ వారసుడనీ ఉప్పొంగిపోతూ వేడుకలు చేసే వారెవరు నీకు? కనీసం, వాడి పుట్టుకకు కారణభూతుడైన వ్యక్తి కూడా కన్నెత్తి చూడడం లేదు. నీవు బ్రతికి వున్నావో లేదో కూడా అతడి కవసరం లేదు కదూ? ఛీ! మాతృత్వం మహత్తర పరమంటూ మగువలను మభ్యపెట్టిన మహనీయులెవరో?’

మీర మనసు చాడగా మూలిగింది.
“ఆ ముక్కూ, కనులూ అంతా తండ్రి

పోలికే!” సార్వతి బిడ్డను నిమిరుతూ వర్ణిస్తోంది.
‘ఓను, పెరగవలసింది తల్లి గర్భంలో, కష్టవిఘ్నాలన్నీ అనుభవించవలసినది తల్లి. పోలికలూ అధికారాలూ మాత్రం తండ్రిని, ఎంత న్యాయంగా వున్నది నీ సృష్టి!’ కనువించని భగవానుని ఉద్దేశించి నిఘ్రంగా అనుకుంది మీర.

“నీడు మాత్రం ఎందుకు బ్రతికాడు? తల్లి తండ్రి త్యజించిన బాధ ఏమిటో నాకు తెలుసు. మరలా నాలాగే ఈ శిశువు కూడా ‘నీ తల్లి ఎవరు? నీ తండ్రి ఎవరు?’ అనే ప్రపంచపు పోషనలను ఎదుర్కొంటూ క్రుంగి పోతూ జీవించాలా?”

ఈ ఆలోచన మీర మనసును గజగజలాదించింది. ‘నేను చాలా కఠినంగా ఆలోచించుకున్నావా? ఎందరో బిడ్డలు లేక అల్లాడి కుంగి పోతాడు. మరి నేను ఈ మాతృత్వానికి సంతోషించలేకుండా వున్నాను. ఏమీ పాపం చేశాను? తెలిసి తెలిసి నీ తప్పు చేయలేదు....’

అనంతమైన ఆలోచనావల్లరితో మీర అలసి పోయింది.

58

ఒక డియేటర్ వద్ద రిఫ్టిగా వున్న జనంలో పరిచితమైన శ్రీ మువాన్ని చూచి, దారిన పోతూన్న వరహరి కారు తక్కువ అగింది.

‘కాత్యాయనక్క కదూ?’ అనుకున్నాడు.

ఆమెను కలుసుకోవాలని ఎంత కహళహళో జనాన్ని శ్రోసుకుంటూ అతడు వడి వడిగా వెళ్ళాడో, అంత పట్టుదలగానూ ఆమె అతడికి దూర దూరంగా పారిపోయి ఆ జన సమ్మర్దంలో ఎదో అదృశ్యమై పోయింది.

‘ఎందుకలా పారిపోయింది? ఆమెతో వున్న వారెవరు?’ రెండు మూడు రోజుల వరకూ ఇదే ప్రశ్న తినివేయసాగింది వరహరిని.

ఆ ప్రశ్నకు సమాధాన మన్నట్లుగా నాల్గు రోజుల తర్వాత అతడికి ఒక లేఖ అందినది.

“తమ్ముడూ!”

ఆ సంబోధన చూస్తూనే అతడి మేను బలదరించింది; పురికరించింది.

“తమ్ముడూ! నీ నుంచి నేను కావాలనే పారిపోయాను.

ఎందుకంటే నావంటి వాళ్ళంటే నీకు అసహ్యమని యిటీవలి నీ జీవిత విశేషాలే చెప్తున్నాయి గమక. నాకేలా తెలిసిందనుకుంటున్నావా? నేడు ప్రతిష్ఠలు గల వారింట ఈగ ఈవినా అందరికీ తెలుస్తుంది మరి! తమ్ముడూ! నీవెంతో విశాల హృదయుడవని మురిసి పోయేదానను: నిన్ను పతిగా పొందిన మీర సౌభాగ్యానికి నాకంటే మిన్నగా అనందించిన వాడందరొడు. కానీ, నా ఆనందం, ఆశీర్వాదం ఇంత అల్పమై పోగలవనీ, స్వవిషయంలో నీ మనస్సు అంత చిన్నరై పోగలదనీ ఎన్నడూ అనుకోలేదు.

“శేవలం ఒక పతిత కుమార్తె అయిన నేరానికే భార్యను వదలిన నీవు. మరి ఈ ఉత్తరాన్ని ఆస్వాదించడం చదువుతావా, లేక మధ్యలోనే విసరివేస్తావా? ఈ లేఖను అంటిన కారణంగా, పాపప్రక్షాళనార్థం కాశీ వెడతావా గంగలో మునిగి వనిత్రం కావడానికి? తమ్ముడూ! ఇంత ప్రపంచాన్ని చూచావ్. భర్త అందను కోల్పోయిన యౌవనవతిని దానిగా కూడ బ్రతక నీయక దేవదాసిగా మార్చే సంఘం ముసది. నీకు నేను చెప్పవలసిన పనిలేదు. అమాయకురాలైన మీర భవిష్యత్తు నీ నిరంకుశత్వం వలన నాశనం కారాదనీ, ఇకనైనా నీ కర్తవ్యం తెలుసుకొనగలవనీ ఆశిస్తున్నాను.

“నన్ను నీవు ఇంకా గౌరవింపుచున్నావా లేదా అనే దానికి సమాధానం-నీవు మీరా మరలా కలుస్తారా లేదా అనే విషయం ద్వారా పొందుతాను. నీవు మీరా తిరిగి ఆనందంగా సంసారం కొనసాగించిన నాడు నీవు వెదకవలసిన అవసరం లేకనే నీ యింటికి రాగల

నీ ఆక్క,
కాత్యాయని.”

ఏనాడూ గాంధీర్యం కోల్పోని వరహరి కనుల నుండి బాష్పధారలు బయల్పెడలాయి. ‘నేను మీరను వదలలేదక్కా. మీరయే నన్ను వదలి కోపగించి వెళ్ళిపోయింది.’ తనలో తాను గొణుక్కుంటూ నిస్పృహయంగా జాట్లు వీక్కున్నాడు.

‘నిజంగా మీర పట్ల నేను నిరంకుశంగానే ప్రవర్తించాను. అఖరికి పరమనీచునివలె కొట్టాను కూడా. అందుకే మీర యింత నిర్ణయంగా ఒక్క ఉత్తరమైనా వ్రాయకుండా వున్నది. కానీ నిత్యం తన కొరకే నా మనసు రోదించుతూ

తపించుతూన్నదనీ, దేవిదేవి ఈ కోవెలలో తిరిగి ఆ దేవిని తెచ్చి ప్రతిష్ఠించవలెనని కోరుకున్నాననీ, తన చెంతకు రావటానికి ముఖం చెల్లడం లేదనీ ఎలా గ్రహించగలడు మీర ?

‘మీ కాత్యాయని కులట అయితే ఇదీ అంతే!’ తన మాటకు మాట త్రిప్పికొట్టిన మీర కనుల ముందు నిలచింది.

‘అమె వాక్కు నిజమైనది!’

‘అంతటి సద్వర్తనురాలిని అవమానించి బాధించినందుకే నేడు అక్కను గురించిన దుర్వార్త వినవలసి వచ్చిందా కిషగా?’

‘మీరా! ఏ స్థితిలో వున్నావో కదా, ఏ ముఖంతో రాను నీ దగ్గరికివస్తుంది?’

59

నిర్లిప్తంగా ఒక చోట కూర్చుని వున్న మీరకు తనను పాపుగంటపైగా రామదాసు గమనిస్తున్నాడని తెలియదు.

“మీరా!” ఆర్థమైన ఆ పిలుపు అమె కర్ణపుటాలను చేరలేదు.

“మీరా! తల్లీ!”

ఈసారి మీర తలెత్తి చూచింది.

నజల నయనాలతో రామదాసు నిలచివున్నాడు.

“ఏరోజుకారోజు.....నువ్వేమైపోతున్నావో నాకు తెలియడం లేదు తల్లీ!” దుఃఖపూరిత కంఠంతో అంటూ అమె తల నిమిరుతూ వుండి పోయాడు రామదాసు.

అతడి మనోవతంబో తొలిసారిగా తన కుటి రానికి వచ్చిన పన్నెండేళ్ళ అమాయక బారిక మీర మెదిలింది. అందరినీ భయం భయంగా చూస్తూ, ఏమిచేయాలో-ఏమిచేయకూడదో తెలియ నట్లు ఎప్పుడూ ఒకేతావున నిలబడి కూన్యంలోనికి చూస్తూ సంతోష విషాదాలకు అతీతురాలిగా కనబడేది.

ఈ సరిస్థితి మరలా మీరను తై వసం చేసుకుంటున్నదా?

ఈ ఆలోచన రామదాసును నిలువెల్లా కంపింప జేసింది. భరించలేని బాధతో గుండెలను రాచుకున్నాడు.

“ఇలా ఒంటరిగా కూర్చోకమ్మా. దా. రోప లికి రా!”

“బాబయ్యగారూ, మీరు ఆయనకు ఉత్తరం

పరితలకు కొత్త శీర్షిక:

“వివాహాలు అడంబరంగా

జరపవలసిన అవసరం వున్నదా?”

అన్న విషయం మీద పాఠకుల దగ్గర్నుంచి వ్యాసాలను ఆహ్వానిస్తున్నాము. వివాహాలు అడంబరంగా ఎందుకు జరపాలి? దానివల్ల లాభనష్టాలు ఏమిటి? చాలా నిరాడంబరంగా, తేలిగ్గా వివాహాలు ఎందుకు జరపకూడదు?—అన్న విషయాలను తీసుకుని పాఠకులు ఈ వ్యాసాలలో చర్చించవచ్చును.

వ్యాసాలు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ రెండు తావు (ఫుల్స్కేప్) పైజా పేజీలకు మించి, వుండకూడదు. ప్రతి వ్యాసం మీద రచయిత్రి పేరు, చిరునామా పూర్తిగా వుండాలి. ప్రచురింపబడని వ్యాసాలు కావలసినవారు అవసరమైనన్ని తపాలా బిళ్ళలు అతికించిన కవర్లు జతచెయ్యాలి. వ్యాసాలలో ఉత్తమంగా వున్నవాటిని ఎన్నికచేసి—సెప్టెంబరు 1 వ తేదీ గల వనితలో ప్రచురిస్తాము. వ్యాసాలు మాకు చేరవలసిన అఖరు తేదీ: 5-8-76.

వ్యాసాలు పంపేవారు ‘ఎడిటర్ వనిత, చందమామ బిల్డింగ్స్, మద్రాసు-600 028’ పేరిట పంపాలి. కవరు మీద, పైన—“వ్యాస రచన—సెప్టెంబర్ 1” అని రాయాలి. ప్రచురింపబడే ప్రతి వ్యాసానికి పారితోషికం వంపగలము.—[వ. సం]

వ్రాశారుకదా?”

హఠాత్తుగా వచ్చిన ఈ ప్రశ్నకు విరుత్తరు దైనాడు రామదాసు.

“వ్రాద్దామనుకుంటున్నాను....” అన్నాడు తద బదుతూన్నస్వరంతో.

చటుక్కున తలెత్తి సునిశితంగా చూచింది మీర రామదాసును. విరక్తిగా నవ్వింది. “నాకోసం.... ఇంకా ఎన్ని అబద్ధాలాడతారు బాబయ్యగారూ?”

రామదాసు అవరాదిలాగా తల వాల్చుకున్నాడు.

“నా తల్లి చనిపోయినా, నా కడుపున పుట్టిన విద్వ మరణించినా — నా కోకంతో — నా కష్టంతో ఆయనకు నిమిత్తం లేదుకదా?” కంపిత గాత్రంతో ప్రశ్నించింది. “ఇంత జరిగాక.... మీరు ఆయనకు ఉత్తరం వ్రాయలేదంటే నేను నమ్మే మూర్ఖురాలినేనా?”

రామదాసు వంచిన కిరస్సు ఎత్తలేదు.

“ఆ విద్వతోదాటా నేనూ చావక, ఎందుకు

బ్రతికున్నాను బాబయ్యగారూ?” అలలలా కన్నీరు కార్చింది మీర.

వినలేనట్లుగా రెండు చెవులూ మూసుకున్నాడు రామదాసు.

“మీరా!” ఆ సంకోధనలో అపరిమితమైన అనురాగం, అనంతమైన సహనం తొణికిస లాడాయి: “నా నోటితో నేను అనకూడదు కానీ అంటున్నాను—కడుపుకోకం ఎలాంటిదో నీకు తెలిసి వుండి ఈ వృద్ధునికి అటువంటి కిషవదాలని ఎందుకు కోరుకుంటున్నావ్ తల్లీ నువ్వు? నేను చేసిన పాపమేమిటి?”

“బాబయ్యగారూ!” భరించలేనట్లుగా ఆక్రోశిస్తూ ఒక్క ఉదుటున లేచి అతడి గుండెలలో ముఖం దాచుకుని కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది మీర: “నన్ను క్షమించండి. ఇంకెప్పుడూ ఇలా అనను, అలా కోరుకోను!”

“ఐంగారు తల్లివి. అలా దైర్యంగా వుండాలి. కష్టాలకేముంది? వస్తుంటాయి, పోతుంటాయి.

అతడు వూళ్ళో వున్నాడోలేదో - ఎన్నివనులు....
అని కూడా ఆలోచించాలి."

'ఔను. ఎన్నివనులు? చుట్టూ ఎన్ని రామ చిలుకలు ఆ రంగురంగుల లోకంలో? అక్కడ ఈ మీర జ్ఞాపకానికి స్థానమెక్కడ? నా జ్ఞాపకాలే అక్కరలేనివారికొరకై నేనెందుకు ప్రాకులాడాలి? కటువుగా అనుకుంది మీర.

"రామ్మా. ఇలా ఒంటరిగా కూర్చోకు. చూడు....నేనా పెద్దవాడినైపోయాను. ఓపికలేదు. కాస్త ఆ పిల్లలకు పాఠాలు చెప్తుంటు నువ్వు."

అంతవరకూ దూరం నుండి అంతా గమనించు తున్న పార్వతి చేరువగావచ్చి, చేతులలోని పసివాడి కొంటె నవ్వును రామదాసుకు చూపుతూ "నెలదాటకుండానే ఏదైనా పేరుపెట్టాలి!" అన్నది.

అమాయకురాలైన ఆమెకు బొత్తిగా సందర్భం తెలియదు.

కానీ రామదాసు ఖంగారుగా చూచాడు. మీర ఏమి దుఃఖిస్తుందోనని. "నరహరి వచ్చాక పెట్ట వచ్చురే. తొందరేమిటి?" అన్నాడు.

చివ్వున తలెత్తి తీక్షణంగా చూచింది మీర.

"ఏదైనా దేముని పేరైతే బాగుంటుంది!" అన్నది మరలా పార్వతి.

"ఔనమ్మా. నేనూ అనుకున్నాను. బాబయ్య గారి పేరే పెట్టాలని...." రాము! బాగుందా పిలవటానికి?"

పార్వతి రామదాసు ముఖముఖాలు చూచు కున్నారు.

"అదేమిటి? నా పేరెలాగ చెల్లుతుంది? అటువాళ్ళు....." ఏదో చెప్పాలని చెప్పలేక పోయాడు రామదాసు.

"నాకు తెలిసిన దేవతలు మీరే బాబయ్య గారూ. మీరిరువురే. అమ్మ పేరు కూడా పెట్టుకో గల అదృష్టం నాకు లేదు!" మరణించిన బిడ్డ కొరకు రోదించుతూ లోనికి పారిపోయింది మీర.

60

"హూల్లో! నరహరిగారున్నారా?" ఫోనులో ఒక స్త్రీ కంఠం.

"నేనే మాట్లాడుతున్నాను" అన్నాడు నరహరి.

"నేను డాక్టర్ సుభద్రాదేవిని. గుర్తు వున్న

దనుకుంటాను?"

"....."

"కల్చకం నర్సింగ్ హోం నుండి మాట్లాడు న్నాను. గుర్తించారా?"

"ఆ! ఆ! గుర్తు వచ్చింది."

"మీతో ఒక ముఖ్య విషయం మాట్లాడాలి. నన్నక్కడికి రమ్మంటారా?"

"ఏమిటది?" నరహరి కంఠంలో కటుత్వం లేకున్నా మృదుత్వం మాత్రం లేదు.

"నరహరిగారూ! ఫోన్లో చెప్పే విషయం కాదు. నన్నక్కడికి రమ్మన్నా సరే-లేదా, మీ రిక్కడకు వచ్చినా సరే, మనం మాట్లాడు కోవడం అత్యవసరం."

"నేనే వస్తున్నాను. ఇప్పుడే రమ్మంటారా?"

"థాంక్స్. రండి. నర్సింగ్ హోం వెనుక భాగంలోనే మాయిల్లు. ఎదురు చూస్తుంటాను."

ఫోన్ యథాస్థానంలో వుంచేసి నరహరి ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఏమిటై వుంటుంది? మీర ఎక్కడున్నదని అడుగుతుందేమో? ఏం చెప్పాలి? కల్చకం ఆస్తిపాస్తుల సంగతి చెప్పడానికేమో? నా కెందుకవన్నీ? అనుకున్నాడు.

'సరే, వస్తానన్నాను కదా! వెళ్ళి కలుస్తే పోతుంది! అనుకుని అయిష్టంగానే బయలుదేరాడు.

నమస్కార ప్రతి నమస్కారాలైనాయి.

"సంతోషం. మీరిలా వస్తారని అనుకోలేదు!" సుభద్రాదేవి సంభాషణకు నాంది పలికింది.

"ఏమిటి సంగతి?" పుల్ల విరిచినట్లున్నది నరహరి ధోరణి.

"నరహరిగారూ, నేను చాలా మాట్లాడదలచు కున్నాను. మీకు నేనొక శ్రేయోభిలాషిని. మీరు ఓర్పుగా వినగలరని ఆశిస్తున్నాను."

అనేక భావావేశాలతో నరహరి ముఖం ఎర్ర బడింది. మౌనంగా తల వాల్చుకు కూర్చున్నాడు అతడు.

"రామదాసుగారు నాకు ఉత్తరం వ్రాశారు!"

చివుక్కున తలెత్తాడు నరహరి.

ఆ లేఖను అతడికి అందించింది ఆమె.

"చిరంజీవిని సుభద్రాదేవి గారికి- ఆశీర్వాద ములు. మీ గురించి నాకు మీర చెప్పడం వలన చనువుగా ఈ లేఖ వ్రాస్తున్నాను. నరహరికి ఎన్ని ఉత్తరాలు వ్రాసినా జవాబు లేనందున ఈ లేఖను మీరు అతడికి స్వయంగా అందించవలసినదిగా

కోరుతున్నాను. నేను స్వయంగా రాలేని దుర్బలు డను కావటం వలన మీపై ఈ భారం వుంచు తున్నాను....చిరంజీవిని మీర గతనెల పదిహేడవ తారీఖున కవల పిల్లలను ప్రసవించింది....."

ఆ పంక్తిని చదువుతున్న నరహరి శరీరం కంపించడం స్పష్టంగా కానవచ్చింది-పరీక్షగా అతడినే గమనించుతున్న సుభద్రకు.

త్వరగా ఉత్తరంమీద తేదీ చూచాడు; సుభద్ర ముఖం వంక ప్రశ్నార్థకంగా చూచాడు.

"క్షమించాలి. నేను విదేశ పర్యటనలో వున్నాను. గతరాత్రే తిరిగి వచ్చాను. ఈ రోజు అన్నిఉత్తరాలూ చూస్తూనే మీకు ఫోన్ చేశాను!" సంజాయిషీ చెప్పుకున్నది సుభద్ర.

'అబ్బా. అప్పుడే రెండు నెలలు కావస్తా న్నదా?' లోలోన లెక్కించుకుంటూ మరలా లేఖపతనలో మునిగిపోయాడు.

"తల్లి మగబిడ్డా సుఖంగా వున్నారు. ఆడపిల్ల దక్కలేదు. కానీ మీర ధోరణి నాకు ఆందోళన కలిగించుతున్నది. చనిపోయిన బిడ్డ కొరకు ఏడవలేదు. బ్రతికి వున్న శిశువు ముద్దు చేష్టలకు ఎటువంటి మురిపిమూ ప్రదర్శించదు. నరహరి కొరకు ఆశగా ఎదురు చూచి చూచి ఇలా రాయిగా మారిపోయిందేమోననిపిస్తున్నది.

"ఒక పెద్ద భవనాన్ని కొని తల్లి పేరిట ఒక అనాథ శరణాలయాన్ని స్థాపించింది. ఒక సంగీత పాఠశాలను కూడ ప్రారంభించే ప్రయత్నంలో వున్నది. నేను 'ఔనూ,' 'కాదూ' అనలేక పోతున్నాను. ఆమె మనసులో ఏమున్నదో తెలియదు.

"నా ఆరోగ్యం, మీర తల్లి ఆరోగ్యం కూడా అంతంత మాత్రంగానే వున్నాయి. ముసలి ప్రాణాలకు భరోసా ఏమిటి? ఈ చరమ దశలో మీరను గురించిన చింత నన్ను అశాంతికి గురి చేసింది. భార్యాభర్త లిరువురూ తిరిగి కలిసేందుకు మీ శాయశక్తులా ప్రయత్నించగలరని ఆశిస్తూ, ప్రయత్నించమని అభ్యర్థిస్తూ,

రామదాసు."

"ఒక విషయం-ఈ ఉత్తరం మీరకు తెలియ కుండా వ్రాస్తున్నాను. భగవానుని పిలుపుకై ఎదురుచూచే ఈ వృద్ధుని మనసారా క్షమించి దయచూపమని కోరుతున్నా నని నరహరికి చెప్పండి."

[నశేషం]

“బ్రాహ్మగర్భా : పోయిన రెండు సంచికల్లోనూ మీరు రాసిన విషయాలు అంతకుముందు మీరు చెప్పినంత గొప్పగా లేవు. ఆ విషయాలు చాలా వరకూ మాకు తెలిసినవే. అలా కాకుండా, అంతకు ముందు మీరు చెప్పినట్టుగా, వాటి ఉప యోగాలు, వీటి ఉపకారాలు చెబుతే బాగుంటుంది గదండీ!” అంటూ మంగళగిరి నుంచి శ్రీమతి శారదాదేవి ఉత్తరం రాశారు. అలాగే : తప్పక చెబుతాను.

చూశారూ : ఏదీకూడా ఎంతసేపూ ఒక్కలాగే. ఒక్క రోజులోనే వుండకూడదు. మధ్య మధ్యలో మార్పు వస్తూవుంటే బావుంటుంది. ఎప్పుడూ నేను అల్లం గురించి, వెల్లుల్లి గురించి, జీలకర్ర గురించి నీంగినాదం గురించి - చెప్పాననుకోండి. “అబ్బ - ఇదేమిటి? ఎంతసేపూ ఈ బ్రాహ్మ వైద్యుడిలాగా ఒక్కటే రోజు!” అని చిరాకు పడవచ్చును. అందుకని, మధ్య మధ్యలో నాకు తెలిసినవేవో అవీ ఇవీ (హరికథ చెప్పేటప్పుడు మధ్యలో పట్టకథలు చెబుతారు విన్నారా ఎప్పుడైనా?) విషయాలు మారుస్తున్నానన్నమాట.

‘ఈ:-మరీ ఉపోద్ఘాతమే ఎక్కువవుతోంది-’ అని మీచేత అనిపించుకో కూడదు. ఏమైనా- పెద్దదాన్నయిపోయాగా, కాస్త చాచస్తామూ, నసా వుంటాయట్రా. తప్పదు.

సరే :

ఈసారి ‘ఉల్లి’ గురించి చెబుతాను వినండి. ‘ఉల్లి’ అంటే-ఉల్లిపాయ. ‘నీరుల్లి’ అని కూడా అంటారు. ఉల్లిలోనే ‘వెల్లుల్లి’ అని ఇంకోటుంది-అదివేరు. వెల్లుల్లి తెల్లగా వుంటుంది; లోపలి చిన్న పాయలన్నీ విడివిడిగా వచ్చేస్తాయి. వెల్లుల్లిలోకంటే నీరుల్లిలో నీరు ఎక్కువగా వుంటుంది-అంటే ‘రసం’ అన్నమాట.

ఉల్లిలో కూడా రెండు రకాలున్నాయి. తెల్లని రకం ఒకటి; ఎర్రగా వుండేది ఒకటి. తెల్లని రకం కొన్ని వూళ్ళల్లోనే దొరుకుతుంది; ఎర్రనిది అన్నిచోట్లా దొరుకుతుంది. ఎర్రఉల్లి కంటే-తెల్ల దానికి చలవచేసే గుణం ఎక్కువగా వుంది. మూలవ్యాధి వున్నవారు-ఈ ఉల్లిని విధిగా వాడతే, వ్యాధి తగ్గుతుంది.

అసలు-‘ఉల్లి చేసే మేలు తల్లి కూడా చెయ్యదు’ అన్నారు. అంటే-ఉల్లిపాయ గొప్పదనం అంత వుందన్నమాట. ఆ గొప్పదనం ఏమిదో తెలుసు కోవాలిగదా మరి :

ఉల్లి కూడా దుంపజాతికి చెందినదే. నీటి వసతి బాగా వున్నచోట ఉల్లి బాగా పెరుగుతుంది. ఉల్లి పై భాగంలో పొడుగ్గా కాద వుంటుంది. పైన చిన్న తెల్లని పువ్వులుంటాయి. ఈ పువ్వు ల్లోంచి గింజలు వస్తాయి. ఆ గింజలే ఉల్లి విత్త నాలు! ఉల్లిపాయను తిన్నట్లే, పై కాండాన్ని కూడా తింటారు. దాన్ని పులుసులో వేసుకోవచ్చు; ఒడి యాలు వెట్టుకోవచ్చు; కొందరు పకోడీల్లో వేస్తారు; గారెల్లో వేస్తారు. దానికి ఉల్లివాసన వుంటుంది.

ఉల్లిపాయలో వాసన వున్నట్లే, రుచి వుంది; రుచి వున్నట్లే మాటు కూడా వుంది. అందుకనే ఇది అంటే చాలామంది ఇష్టపడతారు. పెసరట్లు, ఉప్పా, బజ్జీ, పకోడీ ఇవన్నీ ఉల్లిపాయ లేకపోతే ఎలాగో వుంటాయి.

ఉల్లిపాయను ఇంకా ఎలాఎలా వాడతాం? అన్నది నేను వేరే రాయక్కర్లేదనుకుంటాను. కొన్నికొన్ని కూరలకి ఉల్లిపాయ లేకపోతే రుచే రాదు! అలా ఉల్లి రుచిని కూడా తీసుకోస్తుంది. కొందరైతే, ఉల్లిపాయ వెయ్యకపోతే ఏ పదార్థమూ తినరు! ఉల్లిలో చిన్నవైజు ఉల్లి అయితే-మరీ మంచిది. ఉల్లికి వున్న ముఖ్య గుణమల్లా-చలవచెయ్యడం! అంతేకాకుండా, వాత దోషాన్ని తగ్గిస్తుంది; ఆకర్షి కలిగిస్తుంది; గుండెకు మంచి మేలు చేస్తుంది. ఉల్లిపాయను కూరల్లోనూ, పులుసుల్లోనూ వేసుకుని తినడం కంటే-పచ్చిగా తినడం ఇంకా శ్రేష్ఠం.

ముక్కులోంచి రక్తం కారుతూవుంటే, ముక్కు ద్వారా కాస్త ఉల్లిరసాన్ని నీలిస్తే రక్తం ఆగిపోతుం దని వైద్యులు చెబుతారు; రక్త విరేచనాలు వున్న

హిమ్మగాలి పేజి

ప్పుడు - ఉల్లిపాయ సన్నగా తరిగి, నేతిలో వేయించి దానికి కాస్త పంచదార కలిపి తింటే, రక్త విరేచనాలు కడతాయి. ఎక్కిళ్ళు తగ్గనప్పుడు ఉల్లిరసం కాస్త మింగితే ఎక్కిళ్ళు తగ్గుతాయి. మూర్చ రోగం వున్నవాళ్ళకు ఇంకో మందు కూడా చెబుతారు. ఎవరైనా ఉల్లిపాయల్ని బాగా నమిలి, నమిలి మూర్చతో పడిపోయిన వాళ్ళు చెప్పల్లోనూ, ముక్కులోనూ గట్టిగా వూదితే, వాళ్ళకి స్పృహ వస్తుందిట! దెబ్బలు తగిలినప్పుడు దెబ్బలకి నీరు పట్టకుండా వుండడానికి, ఉల్లిపా యనూ, వామనూ కలిపి ముద్దగా నూరి, దెబ్బ మీద వేసి కడతారు. నొప్పి కూడా తగ్గుతుంది.

అధునిక వైద్యం కూడా-పచ్చిఉల్లిపాయ ముక్కుల్ని తరచు భోజనంతోపాటు తినడంవల్ల- గుండె చుట్టూ పేరుకొనే ఒకరకమైన ‘కొవ్వ’ కరిగిపోతుందని-చెబుతోందిట!

అయితే, ‘దేన్నీ మితిమీరకూడదు’ అన్నట్టుగానే ఉల్లిని మితిమీరి తినకూడదు. ఎక్కువగా తింటే వాంతులు, విరేచనాలూ పట్టుకుంటాయి. గుండెకు కూడా జబ్బు చేస్తుంది. అంచేత అదేపనిగా, వీలు దొరికినప్పుడల్లా ఉల్లిపాయల్ని తినకూడదు!

ఈ రోజుల్లో అన్నివస్తువులూ, కూరలూ పెరిగి నట్టే (ధర) ఉల్లి కూడా పెరిగింది. మరి, పంట కూడా ఆ రోజుల్లో కంటే, ఇప్పుడు బాగానే పెరిగిం దనుకోండి-అయినా ధర కూడా పెరుగుతూనే వుంది. ఓ సంగతి చెప్పమంటారా-నా చిన్న తనంలో మాకు తెలిసినవాళ్ళ యింట పెళ్ళి వచ్చింది. పెళ్ళిలో టిఫిన్లకని వాళ్ళు బస్తాడు ఉల్లిపాయలు కొన్నారు. అప్పుడా బస్తా వెల- రూపాయిన్నర! ఇప్పుడు ఒక కిలో వెల రూపాయిన్నర కూడా వుంది మరి! అయినా మరి, ‘ఉల్లి’ లాంటి ‘తల్లి’ ని కొనుక్కోక తప్పదు గదా!

*

వెన్నెలలా చిరునవ్వులు చిందించే—చందమామలాంటి ఓ అందాల పాపను చూసినప్పుడు—ఆ పాప ముచ్చటగా నాలుగు మాటలు మాట్లాడితే వినాలని, ఆ మాటల్లోని అమాయకతను అనందించాలని ఎవరికైనా అనిపిస్తుంది కానీ ఆ పాప మూగదని తెలిసినప్పుడు ఎంత విషాదంగా వుంటుంది?

ప్రకృతి సౌందర్యంలోని రామణీయకతను తన సంగీత మాధుర్యంలో అందంగా పలికించే ఒక యువతి—నిజ జీవితంలో ఆ అందాలను చూడలేని అంధురాలు అని తెలిసినప్పుడు మనసు ఎంతగా ఆక్రోశిస్తుంది?

ఐతే—ఈ విషాదం వారి జీవితాలను నిరంతరం పీడించ వలసిందేనా? ఈ సంఘంలో అందరిలా తామూ అనందంగా బ్రతక లేమని ఎప్పుడూ ఆక్రోశించవలసిందేనా? వికలాంగులైనా సరైన అవకాశాలు లభిస్తే, అందరిలా వాళ్ళు తమ భవిష్యత్తును చక్కగా రూపొందించుకోలేరా? అనే ప్రశ్నలకు కనిపించే ఆదర్శమైన సమాధానం—ప్రపంచ వికలాంగుల ఆశాజ్యోతి—ప్రసిద్ధ అమెరికన్ వనిత హెలెన్ కెల్.

వికలాంగులకే కాదు—పట్టుదలకు, అత్మ విశ్వాసానికి, సర్వ మానవ సౌహార్దతకు ఆమె జీవితం—ఒక చక్కని ఉదాహరణ!

అంధురాలు, బదిర అయిన హెలెన్ కెల్ ప్రపంచంలో తొలిసారిగా కళాకాలలో విద్యాభ్యాసానికి అర్హతను సంపాదించి, వికలాంగులు—అవకాశాలు లభిస్తే ఎలాంటి కష్ట సాధ్యమైన బాధ్యత నైనా చేపడతారని నిరూపించింది. అటువంటి మనకార్యాలు ఆమె ఎన్నో సాధించింది. జీవితంలో తనకు ఎదురైన క్లిష్టమైన పరిస్థితు లను తాను ఎలా ఎదుర్కొన్నదో ఆమె వివరంగా 'ది స్టోరీ ఆఫ్ మై లైఫ్' అన్న పుస్తకంలో రాసింది. ఆ పుస్తకాన్ని ఉత్తమ సాహిత్య గ్రంథాలలో ఒకటిగా విమర్శకులు అభివర్ణించడం మరో విశేషం!

హెలెన్ యాదమ్స్ కెల్ అమెరికాలోని అలబామాలో ఉన్న టుస్కుంబియా గ్రామంలో 1880 సంవత్సరం—జూన్ 27న పుట్టింది. పుట్టినప్పుడు ఆరోగ్యంగానే వున్నా, ఎనిమిదవనెలలో ఆ శిశువుకు ఉన్నట్టుండి జబ్బు చేపింది. డాక్టర్లకు అదేం జబ్బునీ అంతుబట్టకపోయినా, ఆ శిశువు ప్రాణాలు కాపాడడానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నాలు చేశారు. ఫలితంగా దీర్ఘ దక్కింది—కానీ ఆ శిశువు ప్రపంచాన్ని చూడలేనిదీ, మాటలు వినలేనిదీ, మాట్లాడలేనిదీ అయింది!

ఆమె తల్లిదండ్రుల శోకానికి అంతులేదు. అయినా వాళ్ళు ఖూర్చిగా ఆశలు వదులుకోలేదు.

ఒక డాక్టర్ సలహాతో హెలెన్ ను వాషింగ్టన్ లో ఉన్న డాక్టర్ అల్లెగ్జాండర్ గ్రాహంబెర్ వద్దకు తీసుకువెళ్ళారు. గ్రాహంబెర్ అప్పటికే బెలిఫోన్ ను కనిపెట్టిన మేధావిగా సుప్రసిద్ధుడు. ఆయనకు తన బెలిఫోన్ మీద చేసే ప్రయోగాలకంటే, చెవిటివారికీ, మూగ వారికీ పాఠాలు చెప్పడంలోనే ఎక్కువ ఆసక్తి!

హెలెన్ ను పరీక్షించిన గ్రాహంబెర్, ఆమెకు చక్కగా చదువు అదీ నేర్పించవచ్చని అలా ఆమె తెలివితేటలను మెరుగు పరచవచ్చనీ తల్లిదండ్రులకు సలహాచెప్పారు. ఆయన సూచనను అనుసరించి—హెలెన్ తల్లిదండ్రులు 'పెర్సెన్స్ ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ డెప్ అండ్ బ్లైండ్' సంస్థ నుంచి—యాన్ మాన్స్ ఫీల్డ్ సలివాన్ అనే టీచర్ ను రప్పించి, ఆమెకు హెలెన్ చదువు సంధ్యల బాధ్యతను వప్పగించారు.

యాన్ పందొమ్మిదేళ్ళ అనాథ. ఆమె మొదట అంధురాలే అయినా 'పెర్సెన్స్ ఇన్ స్టిట్యూట్' లో చేరిన కొంత కాలానికి ఆమె కంటిచూపు చాలా వరకు మెరుగైంది. అక్కడే ఆమె బదిరాంద బాలికల ధోరణిని చాలా వరకు గమనించింది. తాను ఎలాగైనా సరే హెలెన్ ను సక్రమమైన పద్ధతిలో తీర్చిదిద్దాలని ఆశించింది యాన్.

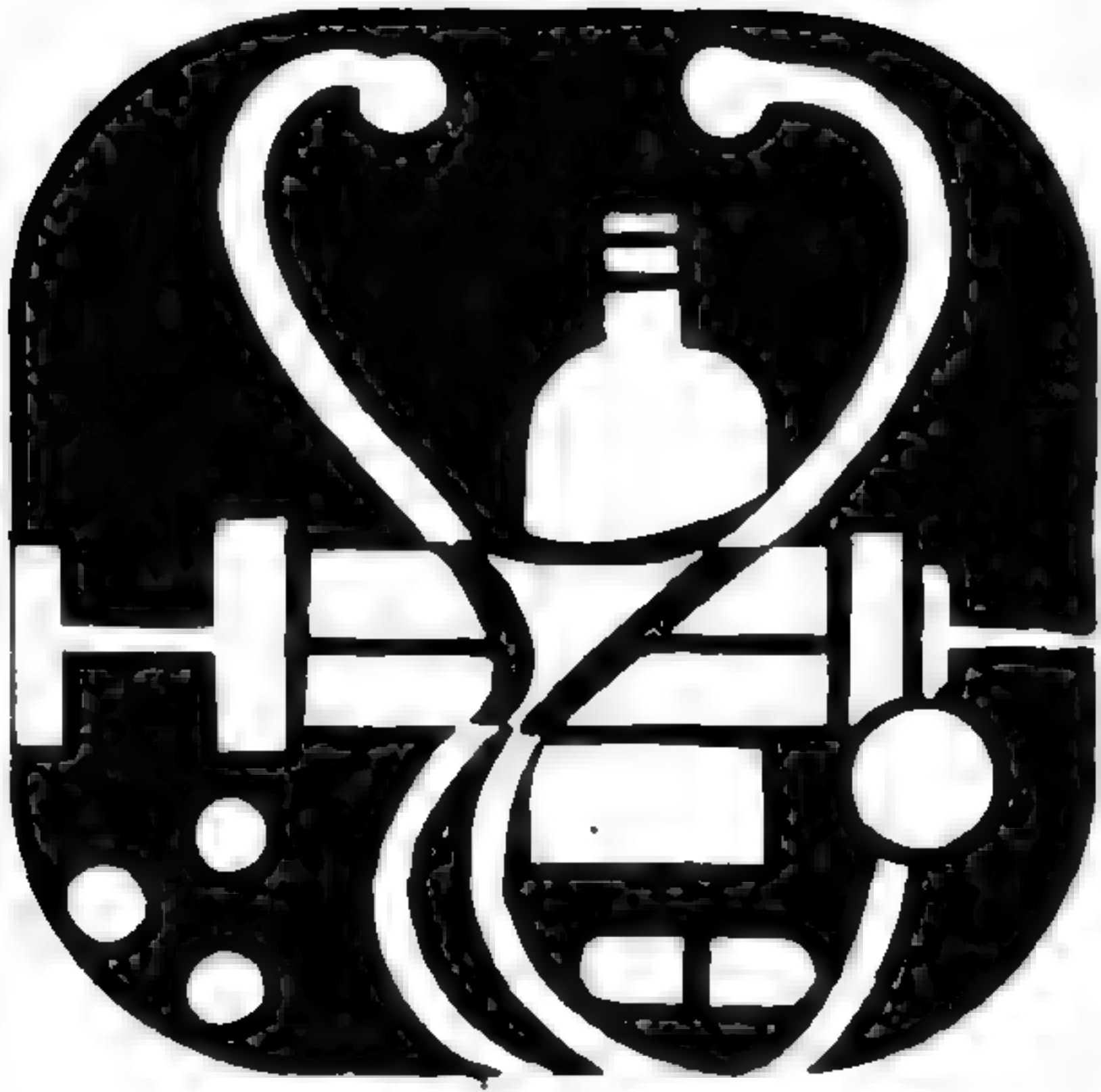
యాన్ ఆ బాలిక మనస్తత్వాన్ని నెమ్మదినెమ్మదిగా అర్థం చేసుకున్నది. ఆ స్వభావానికి అనుగుణంగా తను పాఠాలు చెప్పడం ప్రారంభించింది. అలా రెండేళ్ళలో హెలెన్, బ్రెయిలీ లిపి (అంధులు విద్యాభ్యాసం చేయడానికి రూపొందించబడిన లిపి)ని జ్ఞానంగా నేర్చుకున్నది. హెలెన్ తెలివితేటలు అందరికీ ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించాయి. ఎలాంటి కఠినమైన విషయం అయినా ఆమె వెంటనే నేర్చుకునేది.

హెలెన్ కు పదేళ్ళవయసు వచ్చింది. ఒకరోజు తనకు మాట్లాడడం నేర్పమని తన ఉపాధ్యాయురాలు యాన్ సలివాన్ ను కోరింది. మొదట ఆ బాలిక కోరిక విద్వారంగా తోచినా — ఆమెకు మాటలు నేర్పడానికి ఒక ఉపాయాన్ని ఆలోచించింది. తను మాట్లాడుతున్నప్పుడు తన గొంతు కింద స్వరపేటికపై ఆమె వ్రేళ్ళను వుంచమని, స్వరపేటిక కదలిక ద్వారా తన మాటలను గ్రహించడానికి ప్రయత్నించమనీ ఆమె హెలెన్ తో చెప్పింది. అలా హెలెన్ ఓ కొత్త పాఠం నేర్చుకున్నది.

కొన్నాళ్ళ తర్వాత యాన్ సలివాన్ హెలెన్ ను 'హోరేస్ మాన్స్ స్కూల్ ఫర్ ది బ్లైండ్' ప్రిన్సిపాల్ అయిన సారా ఫుల్లర్ దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళి—ఈమెకు చదువుపట్ల ఉన్న ఉత్సాహాన్ని వివరించింది.

ఫుల్లర్—పదకొండు పాఠాలు చెప్పేసరికే హెలెన్ కెల్ మాట్లాడడం నేర్చుకుంది. 16 ఏళ్ళవచ్చేసరికి ఆమె మొదటిసారిగా

వైద్య సలహాలు

“ డాక్టర్ ”

శ్రీమతి కె. బి. ఆర్

నా వయసు 26 సంవత్సరాలు. నాకు నాలుగు నెలలుగా-జలుబు చేసినప్పుడు గొంతులో గుర గురమంటూ ఉబ్బసం మాదిరిగా వస్తున్నది. అంతేగాక తరచు కఫంతో కూడిన దగ్గు కూడా వస్తూ. గొంతు మూసుకుపోయినట్లుగా వుంటోంది. డాక్టర్ గారు పరీక్ష చేశారు. నా రక్తం పరీక్ష చేయించిన తర్వాత నాకు ‘ ఇస్సోపీలియా ’ అనే వ్యాధి ఉన్నట్లు తేలింది. ఈ వ్యాధి ఎందువల్ల వస్తుంది? దీనికి నేను ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి?

‘ ఇస్సోపీలియా ’ ఎందువల్ల వస్తుందనడానికి ఇదమితమైన కారణాలను వైద్యోత్తరాలు ఇంకా ద్రువీకరించలేదు. మీ బరువునుబట్టి Hetrazan లేదా Banocide వంటి మాత్రలను ఉపయోగించాలి. ఎన్ని మాత్రలు, ఎలా ఉపయోగించాలి అన్న వివరాలను మీ డాక్టరుగారే చెబుతారు. ఇతర ఈ వ్యాధి పూర్తిగా నయమయేవరకూ తరచుగా మీరు మీ రక్తాన్ని పరీక్ష చేయిస్తూ వుండడం మంచిది. రక్తపరీక్ష ద్వారానే ‘ ఇస్సోపీలియా ’ నయం అయిందీ లేనదీ తెలుస్తుంది!

శ్రీమతి ఎ. ఎ. ఎమ్.

మా అమ్మాయికి 5 సంవత్సరాల వయసు గల మగబిడ్డ ఉన్నాడు. వాడికి ఇంకా మాటలు రాలేదు. కనీసం ‘ అమ్మా ’ అని కూడా అనలేకపోతున్నాడు. చెముడు వంటి అంగవైకల్యం ఏమీ లేదు. చాలా చురుగ్గా వుంటాడు. ఇక్కడ చాలా

మంది డాక్టర్లకు చూపించాము. ఏవేవో మందులు వాడుతున్నాము కానీ ప్రయోజనం ఉండటంలేదు. మీరు మా అబ్బాయిని పరీక్షచేయడానికి అవకాశం లేకపోయినా, మేము వాడికి మాటలు రావడానికి ఏం చేయాలో కాస్త సలహా చెప్పరూ?

మీ భాషాభివృద్ధికి

ఈ కింద పది మాటలు రెండు రకాలుగా రాసి వున్నాయి. భాష ప్రకారంగా అందులో ఏది సరైనది? ఏది కాదు? మీరు చెప్పాలి. అన్నీ మీరు సరిగ్గా చెప్పుకోగలిగితే, ఫస్టు మార్కు తెచ్చుకున్నట్టే. సమాధానాలు ఈ సంచికలోనే వున్నాయి.

1. దృష్టాంతము	దృష్టాంతము
2. దృఢము	దృఢము
3. చలామణి	చెలామణి
4. శత్రువు	శతృవు
5. యవ్వనము	యౌవనము
6. ప్రశంస	ప్రసంశ
7. భాష్యము	భాష్యము
8. సమిష్టి	సమష్టి
9. ఋజువు	రుజువు
10. స్వంతము	సొంతము

మీరు మీ మనవణ్ణి ‘ హ్యూరోఫిజిషియన్ ’ చేత పరీక్ష చేయిస్తే, ఏకారణంవల్ల పిల్లవాడికి మాటలు రావడంలేదో తెలుస్తుంది. ప్రముఖ నగరాల్లో కానీ లేదా మెడికల్ కాలేజీలకు అనుబంధంగా వున్న ఏ హాస్పిటల్స్ లోనైనా ‘ హ్యూరోఫిజిషియన్స్ ’ ఉంటారు. 23వేళ ‘ హ్యూరోఫిజిషియన్ ’ల వల్ల చికిత్స పాలుకాకపోతే, వాళ్ళే ‘ స్పీచ్ ట్రైనింగ్ సెంటర్ ’కు వంపించవలసి ఉంటుందని మీకు తగిన సూచనలు ఇస్తారు.

శ్రీమతి ఎ. వై. ఎ.

నా వయసు 16 సంవత్సరాలు. గత సంవత్సరం మే నెలలో వివాహం అయింది. చివరి ఋతుస్నానం గత సంవత్సరం డిసెంబరులో జరిగింది. కానీ ఈ సంవత్సరం మార్చి నెలలో కొద్దిగా బ్లీడింగ్ కనిపించింది. డాక్టర్ల సలహా మేరకు ‘ నైట్లొ కేప్సూల్స్ ’ వాడాను. అవి వాడిన నాలుగు రోజులలో బ్లీడింగ్ ఇంకా ఎక్కువైంది. అందువల్ల ఏప్రిల్ 13న డి ఆండ్ ని చేశారు. ఆ నెల 30 వరకూ బ్లీడింగ్ నిలిచింది. ఆ తర్వాత మళ్ళీ ప్రారంభమైంది. డాక్టర్లు ‘ మెన్ సెస్ ’ అన్నారు కానీ మే 29 వరకూ ‘ బ్లీడింగ్ ’ తగ్గక పోయేసరికి రెండవసారి డి ఆండ్ ని చేశారు. విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే - ఈనాటి వరకూ నాకు బ్లీడింగ్ తగ్గలేదు. ‘ గ్రావిండెన్స్ టెస్టు ’ చేయగా ‘ నెగటివ్ ’ వచ్చింది. కారణ మేమిదో తెలియడం లేదు. ఈ సంవత్సరం మార్చి నెల నుంచీ మేము సంసార జీవితానికి దూరంగా వుంటున్నాము. ఈ ‘ బ్లీడింగ్ ’ బాధ

నుంచి విముక్తి లభించడానికి మీరేదైనా సలహా చెప్పగలరా?

నెలకప్పిన తర్వాత బ్లీడింగ్ అయిందంటే అది 'మిస్డ్ అబార్షన్' కానీ 'మోలార్ బ్లీడింగ్' కానీ అయివుండాలి. ఇటువంటి కేసులకు సాధారణంగా డి అండ్ సి తర్వాత ఆ మైలను 'పాథాలజిస్టు' చేత పరీక్ష చేయించవలసివుంటుంది. మీ విషయంలో అలా జరగలేదంటే మీరు మూడవసారి డి అండ్ సి చేయించుకోవడం మంచిది. తర్వాత ఆ మైలను 'పాథాలజీ ఎగ్జామినేషన్'కు పంపించండి. ఇందుకు సంబంధించిన చికిత్స విషయమై గైనికాలజిస్టును సంప్రదించే - తక్కిన వివరాలు, పరీక్షనుబట్టి మీరు వాడవలసిన మందులు అవీ తెలియజేస్తారు. ఇది అశ్రద్ధ చేయకుండా వీలైనంత త్వరలో చేయడం చాలా అవసరం.

శ్రీమతి ఎస్. ఎమ్.

కొందరు స్త్రీలకు ప్రసవం అయిన తర్వాత కడుపు మీద కొన్ని గీతలు వచ్చి-ఆ భాగం అంతా వికారంగా వుంటుంది. ఆ గీతల్లాంటివి పోవడానికి ఏమైనా మందులు వుంటే చెబుతారా?

కొందరు స్త్రీల శరీరాల్లో ఎలాస్టిసిటీహ్యూలు తక్కువగా వుంటే అలా అవుతుంది. అయితే అవి క్రమేణా తగ్గిపోతాయి. వాటికి ప్రత్యేకంగా ఎలాంటి చికిత్స అవసరంలేదు.

శ్రీమతి పి. ఆర్.

నా వయసు 27 సంవత్సరాలు. నాకు మొదటి ప్రసవం సిజేరియన్ ఆపరేషన్ ద్వారా జరిగింది. ఈ మధ్య ఒక ప్రైవేట్ నర్సింగ్ హోమ్లో నా రెండవ ప్రసవం కూడా 'సిజేరియన్' ద్వారానే జరిగింది. కొన్నాళ్ళకు కుట్టు చీము పడితే-అందుకు మందులు, ఇంజక్షన్లు వాడాను. ఒక నెల రోజుల తర్వాత - ఎక్కువగా నడిచినా, అరగంటసేపు ఏమైనా ఇంటిపనులు చూసుకుంటామన్నా, కుట్టు వేసినచోట చాలా నొప్పిగా వుంటావుంది. ఇందుకు మళ్ళా వైద్య చికిత్స పొందవలసిందేనా లేక తేలిగ్గా ఏదైనా మందు తీసుకుంటే తగ్గుతుందంటారా?

కుట్టు వేసిన స్థలంలో STITCH ABSCESS వల్ల కానీ, HERNIA వల్లకానీ అలా అయివుండాలి. పరీక్ష చేయించుకుని వైద్య చికిత్స పొందటం మంచిది.

ప్రకటన

'వనిత' సంపత్సరం పూర్తి కాగానే, పాఠకులకు ఒక పోటీ వుంటుందనీ, అందు వల్ల సంచికలన్నీ పదిలంగా దాచుకోమనీ లోగడ తెలియజేశాము - జ్ఞాపకం వుందా? మీరందరూ ఇరవైనాలుగు సంచికల్ని భద్రంగా వుంచుకున్నారనుకుంటాము. ఈ పోటీకి సంబంధించిన ప్రశ్నలు, వివరాలూ, వచ్చే సంచికలో వుంటాయి మరి; ఎలా సమాధానాలిస్తారో-చూడండి. [వ. సం]

కుమారి కె. జి.

నా వయసు 21 సంవత్సరాలు. ఇదివరలో పెదాలపై వెంట్రుకలు ఉన్నవారికి 'ఎలక్ట్రాలిసిస్' చికిత్సతో వాటిని తీయించవచ్చని మీరు సలహా చెప్పారు. నాకు గొంతుకపై కొద్దిగా వెంట్రుకలు ఉండటం వల్ల నేను అందవికారంగా కనిపిస్తున్నాను. వీటిని కూడా 'ఎలక్ట్రాలిసిస్' పద్ధతి ద్వారా తీయించవచ్చునా? అందువల్ల ప్రమాదం ఏమైనా వుంటుందంటారా?

ప్రమాదమేమీ లేదు. నిర్భయంగా మీరు 'ఎలక్ట్రాలిసిస్' చికిత్స పొందవచ్చును.

శ్రీమతి ఆర్. ఎల్.

మా అమ్మాయి వయసు 18 సంవత్సరాలు. మూడున్నర అడుగుల ఎత్తు వుంటుంది. ఇంత వరకూ పుష్పవతి కాలేదు. ఆపరేషన్ చేయించవలసిన అవసరం ఏమైనా వుంటుందేమో దయ చేసి తెలుపగలరు.

ఎందువల్ల ఆమె పుష్పవతి కాలేదో వైద్యపరీక్ష చేస్తేకాని తెలియదు. కొన్ని సందర్భాలలో మందులను వాడాలి. మరికొన్ని సందర్భాలలో ఆపరేషన్ అవసరం కూడా ఉండవచ్చును. సాధారణంగా ENDOCRINE సమస్య వల్ల అలా జరుగుతుంది. ఈ విషయంగా మీరు ENDOCRINOLOGIST ను సంప్రదించవలసి వుంటుంది.

కుమారి కె. ఎల్.

నా వయసు 22 సంవత్సరాలు. అవివాహితను. నా బొటనవ్రేలుపై మరో వ్రేలు ఉండటం వల్ల

నా చెయ్యి చూడడానికి అబోలా వుంటుంది. ఇది ఆపరేషన్ వల్ల తీసివేయవచ్చునంటారా?

తీసివేయవచ్చును. అందువల్ల ఎలాంటి ప్రమాదమూ వుండదు.

కుమారి ఎస్. వి. ఆర్.

నా వయసు 30 సంవత్సరాలు. నేను నాకంటే చిన్నవాడైన 26 సంవత్సరాల యువకుణ్ణి జీవిత భాగస్వామిగా ఎన్నుకోడానికి సిద్ధపడ్డాను. చిన్న వయసుగల వ్యక్తితో వివాహం చేసుకోవడం మంచిదికాదని నాకు తెలిసినవాళ్ళు చెబుతున్నారు. ఈ విషయంలో మీ సలహా చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మానసికంగా ఒకరికొకరు చేరువ కాగలిగితే మీ వయసులోని తేడాలు మీకు ఎలాంటి ఇబ్బందులనూ కలిగించవు-వైద్య విషయంగా కూడా!

'వైద్య సలహాలు' కిరీకకు ప్రశ్నలు పంపేవారు వాటిని డాక్టర్ పేరిట వ్యక్తిగతంగా కాక, ఎడిటర్, వనిత, చందమామ బిల్డింగ్స్, మద్రాసు - 26 అనే చిరునామాకే పంపాలి. కవర్లో రాసి పంపుతూ, కవరు పైన 'వైద్య సలహాలు' అని పై మూలగా రాయాలి. వరితలు ఈ చిన్న నియమాలు పాటించి సహకరించగలరని ఆశిస్తున్నాము. కాము రాసే లేఖలు రహస్యంగా ఉండాలనుకున్నవాళ్ళు ఆ విషయం రాయాలి. వ. సం

[అక్షరంబ్ధ '01

అక్షరంబ్ధ '6 శ్రీ అక్షరంబ్ధ '8 అక్షరంబ్ధ '2 అక్షరంబ్ధ '9
అక్షరంబ్ధ '5 అక్షరంబ్ధ '7 అక్షరంబ్ధ '8 అక్షరంబ్ధ '7
అక్షరంబ్ధ '1 : అక్షరంబ్ధ : శ్రీ అక్షరంబ్ధ '4

జీరోక్ నేలల్లో...

రెండు బొమ్మలు

పిల్లలకు సంతోషం కలిగించగల అందమైన బొమ్మల్ని స్వయంగా రూపొందించితే ఎంతో బావుంటుంది. ఈ బొమ్మలు చెయ్యడానికి పెద్దగా శ్రమ కూడా పడనక్కర లేదు. అసక్తి, కాస్త తీరిక ఉంటే అతి తక్కువ ఖర్చుతో రూపొందించ దగ్గ కుక్క బొమ్మ, పిల్లి బొమ్మ చేసే విధానాల గురించి ఇక్కడ వివరిస్తున్నాము. వీటిలో కుక్క బొమ్మ గోడకు తగిలించడానికి తగ్గట్టు ఉంటుంది.

మొదట కుక్కబొమ్మ ఎలా చెయ్యారో తెలుసుకుందామా :

నారింజరంగు పాస్టిన్ $\frac{1}{4}$ గజం; కుక్క కళ్ళు చెయ్యడానికి నలుపు, తెలుపు రంగుల వృత్తాలు : నోరు కుట్టడానికి ఎరుపుదారం; ట్రిమ్ చెయ్యడానికి పచ్చ, తెలుపు రేసులు; కుక్క మెడపట్టీ

అట్టముక్క మీదికి ఎక్కించుకోవాలి. అట్టముక్క చుట్టూ $\frac{1}{4}$ అంగుళం నీములకోసం విడిచి పెట్టాలి. ఆ తర్వాత ఆ ఆకారాన్ని కత్తిరించుకోవాలి. నమూనా సాయంతో నారింజ రంగు పాస్టిన్ నుంచి కుక్క ఆకారాలు రెంటిని కత్తిరించి తియ్యాలి. మీది ముక్కమీద కళ్ళు

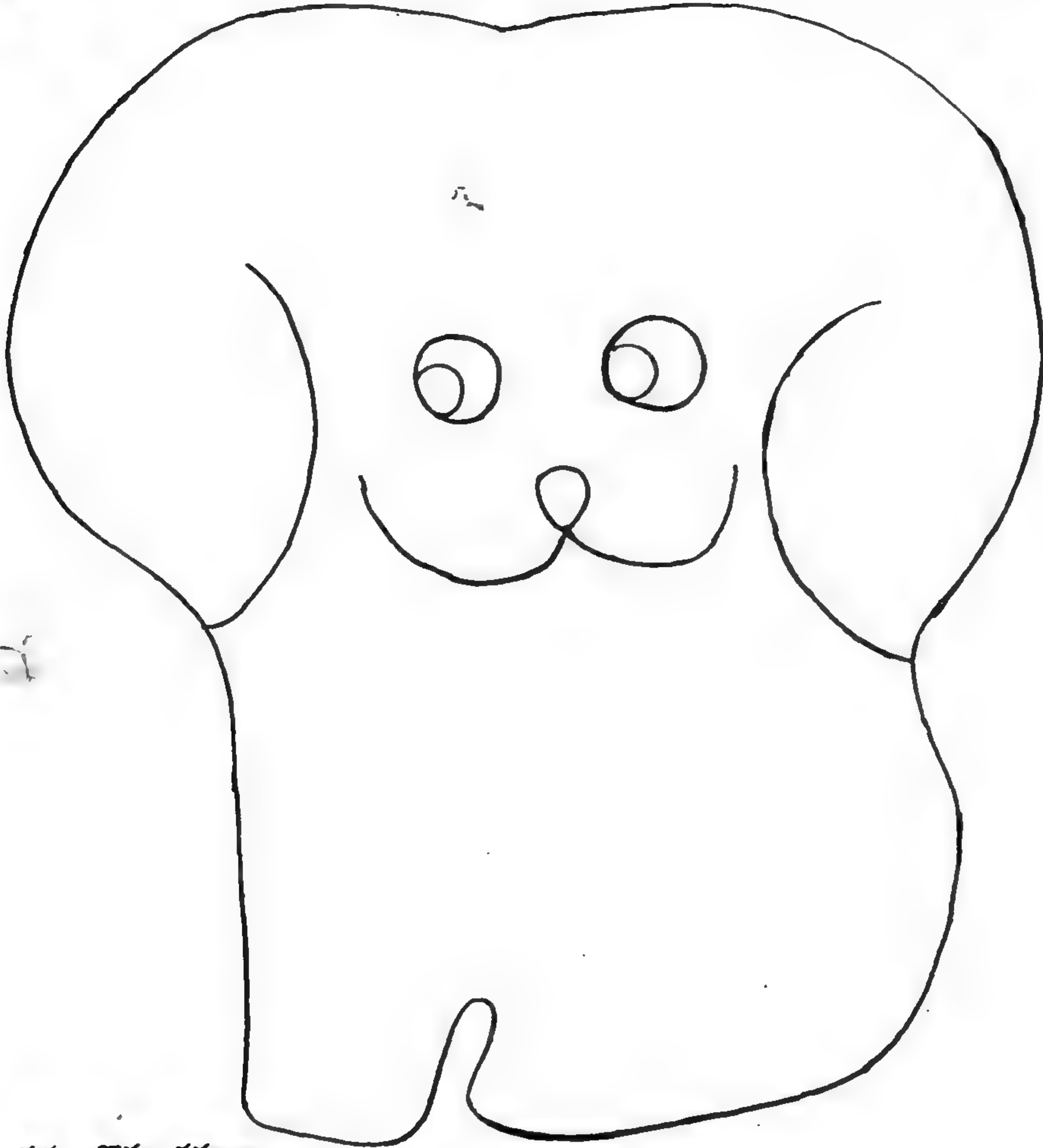
కుట్టు వెయ్యాలి. కుక్క చెవులను కూడా తీగతో కుట్టాలి. పచ్చ రంగు గుడ్డను ఉపయోగించి మెడపట్టీ తయారుచేసి దాన్ని కుక్క మెడ భాగంలో కుట్టాలి.

ఒక చిన్న తీగె తీసుకుని దాన్ని నారింజ రంగు పాస్టిన్ ముక్కలతో కప్పి కొద్దిగా వంచి సరిగా అమర్చి ఉంచి కుట్టాలి. తల వెనుక భాగాన కాస్త వదులుగా ఒక ముడి అమర్చాలి.

ఈ కుక్క బొమ్మను ఇంట్లో ఏ గోడకో అమర్చితే అందంగా ఉంటుంది.

“ పిల్లలకు ఈ బొమ్మ ఎంతో ఉత్సాహం కలిగిస్తుంది ” అంటారు ఈ బొమ్మను రూపొందించిన బొంబాయి గృహిణి శ్రీమతి సరోజ్ మిట్టల్.

ఇక పిల్లి బొమ్మ ఎలా చెయ్యారో తెలుసుకుందామా :

కుక్క బొమ్మ నమూనా

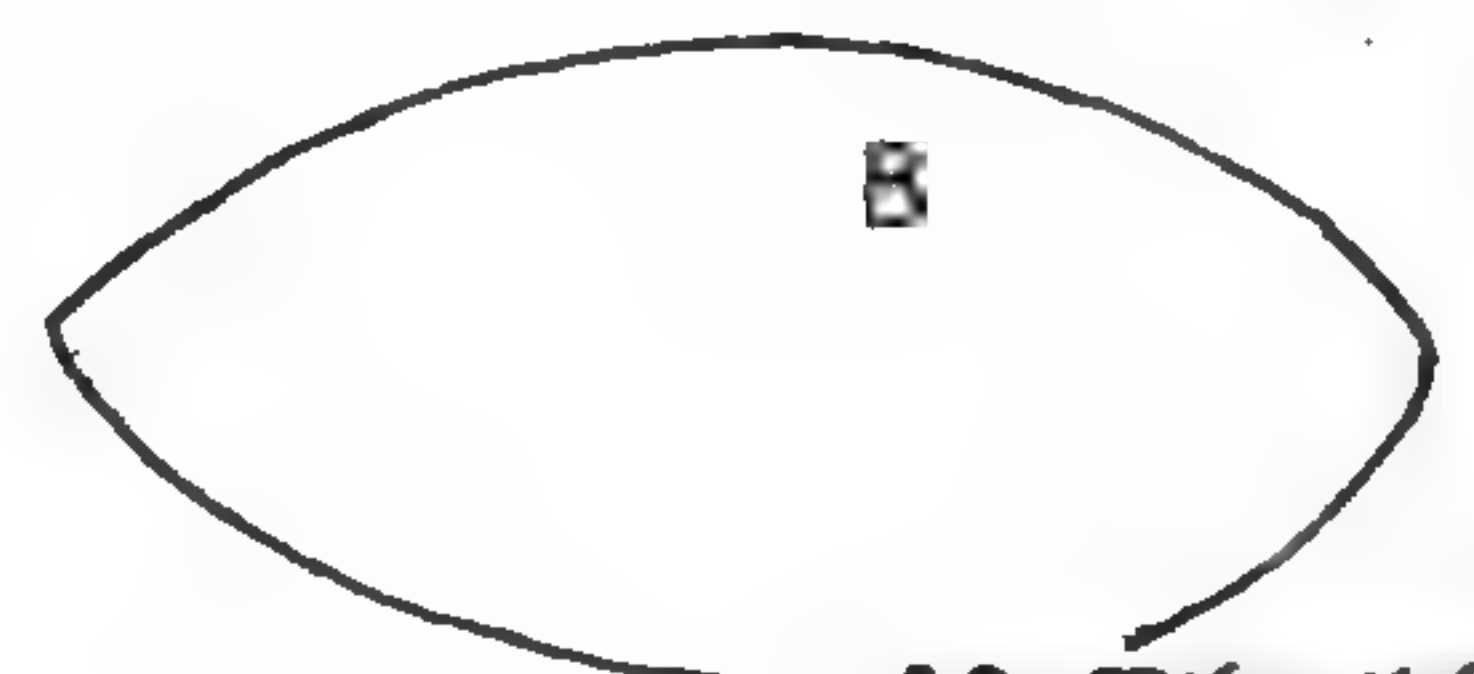
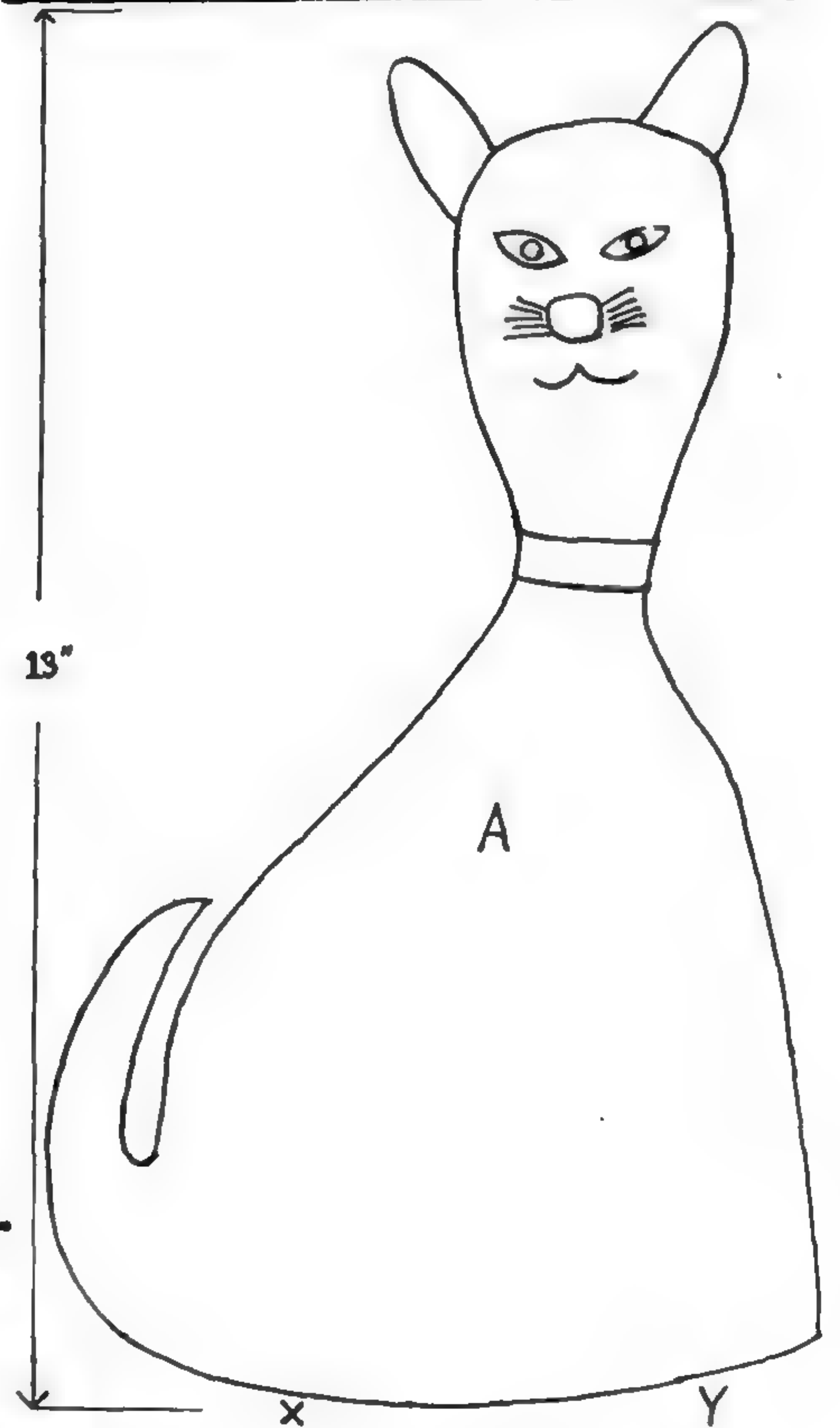
(బో) కుట్టడానికి పచ్చరంగు గుడ్డ; 9 అంగుళాలు పొడవు, 8 అంగుళాల వెడల్పు ఉండే అట్టముక్క-కావలసిన సరంజామా.

ఇక్కడ వివరిస్తున్న పద్ధతుల ప్రకారం రూపొందించితే ఈ కుక్క 8 $\frac{1}{2}$ అంగుళాల ఎత్తు, 7 $\frac{1}{2}$ అంగుళాలు వెడల్పు కలిగి ఉంటుంది.

ఇచ్చిన కుక్క బొమ్మ నమూనాను ఈ వైజు తోకి వచ్చేలా డ్రైన్ చేసుకుని, ఆ నమూనాను

ఉండవలసిన చోట నలుపు, తెలుపు వృత్తాలను సరిగా అమర్చి కళ్ళు కుట్టడం పూర్తి చెయ్యాలి. ఆ తర్వాత ఎర్రదారంతో ఎంబ్రాయిడరీ చేసి నోరు రూపొందించాలి.

ఈ రెండు నారింజ రంగు కుక్క ఆకారాల మధ్య అట్టముక్కను ఉంచి చుట్టూ జాగ్రత్తగా కుట్టాలి. అంచులను రేసుతో ట్రిమ్ చేసి చిన్న

పిల్లి బొమ్మ నమూనా

ఈ పిల్లి బొమ్మ చెయ్యడానికి $\frac{1}{4}$ గజం నలుపు రంగు పాస్టిన్ (లేదా తువాళ్ళకు ఉపయోగించే ముతక బట్ట); పిల్లి మెడ, తోక కుట్టడానికి ఎరుపు రంగు రిబ్బన్; కళ్ళు, ముక్కు నోరు కుట్టడానికి పచ్చరంగు పూసలు; పిల్లి లోపల కూరడానికి దూది; $4\frac{1}{2}$ అంగుళాల పొడవు, 2 అంగుళాల వెడల్పు ఉండే అట్టముక్క అవసరం. వీటితో రూపొందించే పిల్లి 13 అంగుళాల ఎత్తు, 8 అంగుళాల వెడల్పు ఉంటుంది. అందుకని ఇచ్చిన పిల్లి బొమ్మ నమూనాను ఈ కొలతలకు తగ్గట్టు ట్రేస్ చేసుకోవాలి.

ఈ ట్రేస్ చేసిన పిల్లి శరీరభాగం 'A' ను నలుపు రంగు గుడ్డ ఉట్టావైపున ట్రేస్ చెయ్యాలి. అలా రెండు A ముక్కలు కత్తిరించుకోవాలి. (ఆ ముక్కల అంచులలో సీముల కోసం $\frac{1}{4}$ అంగుళాల మేర వదిలి పెట్టాలి) ఆ ముక్కల సీదా భాగాలు బయట ఉండేలా, ఉట్టా భాగాలను ఒక దానిమీద ఒకటి ఉంచి అంచుల చుట్టూ కుట్టి X Y అని సూచించిన భాగాల మధ్య కుట్టకుండా వదిలెయ్యాలి. అలా ఆ రంధ్రాన్ని కుట్టకుండా వదిలి పెట్టి సీదా భాగాలను ఒకటికి తియ్యాలి. ఆ తరువాత దూది తీసికుని X Y ద్వారా దాన్ని పిల్లి బొమ్మ లోపల దట్టంగా అమర్చాలి. చెవులు, తోక భాగాల లోనికి దూదిని బాగా సూటిగా ఉండే పెన్సిల్ సాయంతో దట్టంగా కూరాలి.

'B' అన్న నమూనాను అట్టముక్క మీద ట్రేస్ చేసి దాన్ని అలా కత్తిరించాలి. ఈ ముక్క పిల్లి కింద ఆధారంగా పనికి వస్తుంది. నల్ల రంగు గుడ్డమీద ఇదే కొలతలుగల రెండు ముక్కలు కత్తిరించాలి; ఈ రెండు ముక్కల మధ్య అట్టముక్కను ఉంచి ఆ చుట్టూ కుట్టాలి.

ఈ ఆధార భాగాన్ని X Y భాగాల మధ్య ఉంచి సరిగా అమర్చి కుట్టాలి.

ఎరుపురంగు ఊలుసాయంతో కళ్ళు, ముక్కు, నోరు ఎంబ్రాయిడరీ చెయ్యాలి. తెలుపురంగు ఊలు ఉపయోగించి పిల్లి మీసాలు ఎంబ్రాయిడరీ చెయ్యాలి.

చివర పిల్లి మెడచుట్టూ ఎరుపు రిబ్బను కుట్టి, తోక దగ్గర పట్టి కుట్టాలి. పచ్చరంగు పూసలు దూడగా అల్లుకుని-దాంతో చెవులు, మెడ అలంకరించాలి.

వర్ణచిత్రం చూస్తే అంతా కుట్టాక ఈ పిల్లి ఎలా ఉంటుందో స్పష్టమవుతుంది.

అమెరికాలో టీన్ ఏజర్స్

అమెరికన్ టీన్ ఏజర్స్ - ఇండియన్ టీన్ ఏజర్స్ మధ్య చాలా భేదాలు వున్నాయి. టీన్ ఏజర్స్ కు అమెరికాలో అంతరేని స్వేచ్ఛ ఇస్తారు వాళ్ళ తల్లితండ్రులు. కొంతమంది ఈ స్వేచ్ఛను చక్కగా ఉపయోగించుకుంటే మరికొందరు ఈ స్వేచ్ఛను అడ్డం పెట్టుకుని లేనిపోని గొడవలు తెచ్చి పెట్టుకుంటారు.

చాలామంది హైస్కూలు టీన్ ఏజర్స్ స్కూలుకు పోవాలని బలవంత పెట్టబడితారు. అందరికీ స్కూలంటే అష్టమే కానీ వాళ్ళ కారణాలు మాత్రం చాలా విరుద్ధంగా వుంటాయి. కొందరికి చదువుకోసం ఇష్టం. మరికొందరికి స్నేహితులకోసం ఇష్టం. ఇంకొందరికి తమాషాకోసం ఇష్టం. ఇలా ఎన్నో కారణాలు వున్నాయి. స్కూళ్ళల్లో కూడా వాళ్ళకు చాలా స్వేచ్ఛ లభించుతుంది. మామూలుగా టీచర్స్ అంటే చాలామంది స్టూడెంట్స్ కు గౌరవభావం ఉండదు. వాళ్ళతో ఎదురుపడి మాట్లాడడం, పోట్లాడడం, వాళ్ళను గేలి చేయడం టీన్ ఏజర్స్ కు సరదా. నిజానికి ఇక్కడి టీచర్లు చాలా బాగా చదువు చెప్తారు. పిల్లల్ని తిట్టడం గానీ కొట్టడం కానీ చేయరు. అహంకారమున్న పిల్లలకు తమ భాగీ సమయాలలో సహాయం చేస్తారు. అయినా కొందరు విద్యార్థులు టీచర్స్ ను అర్థం చేసుకోలేరు. కొంతమంది పిల్లలు హైస్కూలు చదువును మధ్యలో ఆపేస్తారు. వీళ్ళను "డ్రాప్ ఔట్స్" అంటారు. దీనికి కారణాలు చాలా వున్నాయి. కానీ ఒక సాధారణమైన, ముఖ్యమైన కారణమేమిటంటే ఇంటి గొడవలు. తల్లిదండ్రుల మధ్య విడాకులు, విడిపోవడాలు టీన్ ఏజర్స్ మీద మానసికంగా పెద్ద దెబ్బ తీస్తాయి. అప్పుడే లోకాన్ని అర్థం చేసుకుంటున్న వారి మనసుల్లో ఇలాంటి గొడవలు పెద్ద అలజడులను రేకెత్తిస్తాయి. ఈ విషయాల మూలాన స్కూలు ఆపేయడమే కాదు—ఇంకెన్నో అఘాయిత్యాలు చేస్తారు. ఇంటి నుండి పారిపోవడం, త్రాగుడు, డ్రగ్స్ అలవాటు చేసుకోవడం, ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం ఇంకా ఇలాంటివి ఎన్నో.

ఇక ఇలాంటి గొడవలేమీ లేని టీన్ ఏజర్స్ నిజంగా అదృష్టవంతులు. వీళ్ళు నిజమైన టీన్ ఏజ్ ఆనందాన్ని అనుభవిస్తారు. అందరు టీన్ ఏజర్స్ కు అతి మామూలు విషయమేమిటంటే ప్రేమ. మగపిల్లలు ఆడపిల్లల్ని బయటికి, అంటే ఏ సినిమాకో, దీచికో, తీసుకుపోవడానికి అడుగుతారు. ఆడపిల్లలు వాళ్ళ ఇష్టాయిష్టాలు తెలియజేస్తారు. దీన్ని డేటింగ్ అంటారు. తల్లితండ్రులు ఇలా పోవడానికి ప్రోత్సహిస్తున్నారు. అమెరికన్ ఆచారాల ప్రకారం ప్రతి టీన్ ఏజర్ డేటింగ్ చేయాలి. వాళ్ళ అభిప్రాయం ఏమింటే ఇలా పోవడం మూలాన వాళ్లు ప్రకృతిని అర్థం చేసుకోగలరని. ఇలా చిన్నప్పటినుండే వేరే నెక్సు మెంబర్స్ తో పోవడం మొదలు పెడితే పెద్ద పెరిగిం తర్వాత పెళ్ళి చేసుకోవడం తేలికవుతుందని. ఎందుకంటే ఎదుటివారి భావాలు కూడా అర్థమయి తమకు నచ్చదగిన వాళ్ళలాంటివారో తెలుసుకుంటారని వాళ్ళ నమ్మకం. ఈ 'దాట్ ఫ్రెండ్స్', 'గర్ల్ ఫ్రెండ్స్' మొదట వట్టి స్నేహితులే. కొద్దికాలం తర్వాత వీళ్ళ కథలు వేరే దారులకు తీస్తుండవచ్చు లేదా అగిపోతుండవచ్చు. ఈ అగిపోవడాన్ని "బ్రేకింగ్ అప్" అంటారు. టీన్ ఏజ్ సంవత్సరాలలో డేటింగ్ మొదలుపెట్టి, పెరుగుతూ ప్రేమలోపడి, చేసుకున్న చాలా జంటలు వున్నాయి అమెరికాలో.

స్కూల్లోనయినా, ఇంట్లోనయినా, ఇంకెక్కడైనా ఆడవాళ్ళకు, మగవాళ్ళకు సమాన హక్కులు వున్నాయి. టీన్ ఏజర్స్ అందరూ పాంట్లు, నిక్కర్లు, హార్టర్లు వేసుకోవడం అతి మామూలు విషయం. అందరూ అన్నిరకాల ఆధరెటిక్స్ లో పాల్గొంటారు. చాలామంది టీన్ ఏజర్స్ కు వచ్చిన విద్యలు మాత్రం పియానో వాయిదటం, పాటలు పాడడం.

అమెరికన్స్ అందరికీ, ముఖ్యంగా టీన్ ఏజర్స్ కి, ఎండకాలం అంటే చాలా ఇష్టం. ఇక్కడి తెల్లటి మనుషులు కొంచెం నల్లబడాలని ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేస్తారు. ఈ కొంచెం నల్లపడడాన్ని 'టాన్' అంటారు. 'టాన్' కోసమని ఎండాకాలం రాగానే పొద్దుటి నుండి సాయంత్రం వరకు ఎండలోనే తిరుగుతారు. 'టాన్' కోసమని గంటలు గంటలు టీచ్ లో ఎర్రని ఎండకింద కూచోవడం, నీళ్ళలో ఆడుకోవడం టీన్ ఏజర్స్ కు చాలా సరదా.

“వీధి వరండాలో ఉన్న స్త్రీలు ఫోల్డింగ్ చెయిర్ కనిపించడం లేదెందుకోయ్?” అని అడిగాను మా దావమరది త్రిశూలిని—“ఎవరైనా ఇరుగు పొరుగుల వాళ్ళు పట్టుకెళ్ళారా?”

“లేదు బావగారూ! ఎవ్వరూ పట్టుకెళ్ళ లేదే! ఒకవేళ అక్కయ్యకి గాని తెలుసునో ఏమిటో?—కనుక్కుంటానుండండి” అన్నాడు త్రిశూలి.

“నాకూ తెలీదురా కుర్చీ సంగతి. నిన్నటి వరకూ ఉన్న కుర్చీ అప్పుడే ఒక్కరోజులో ఎలా మాయమయిందో!” అంటూ ఆశ్చర్యపడింది. నా ఆర్థ దేహం.

“నిన్న మనింటికి ఎవరెవరు వచ్చారు?” అని అడిగాను.

“నిన్న మీకోసం ఎవరూ రాలేదండీ!” అన్నది అర్థాంగి.

“అ! అన్నట్టు జ్ఞాపకం వచ్చింది! ఎవరో ఒకాయన — ఓ అరవై అరవై ఐదేళ్ళుంటాయి. పంచె కట్టుకున్నాడు. పైన ఓ ఖద్దరు శాలువా కప్పుకున్నాడు. నేనో పించనుదారుణ్ణి. మీ బావ గారిచేత ఓ ‘లైఫ్ సర్టిఫికేట్’ సంతకం పెట్టించు కోవాలి. ఉన్నారా? అంటూ వచ్చాడు.” అన్నాడు త్రిశూలి.

నిజమే. నేనో గెజిటెడ్ అధికారిని. నా దగ్గరకు ట్రూ కాపీలని, కేరెక్టర్ సర్టిఫికేట్లని సంతకాలు పెట్టించుకోడానికి అనేకులు వస్తుంటారు. పెన్షన్దారులు వరుసగా వస్తేందు నెలలపాటు పెన్షన్ పుచ్చుకోక పోతే, పదమూడో మాసంలో కాని, తరువాత ఎప్పుడైనా కాని పెన్షన్ తీసుకోడానికి వెళ్ళినప్పుడు, వాళ్ళు బ్రిటికి వున్నట్లు ఓ లైఫ్ సర్టిఫికేట్ ఏ గెజిటెడ్ అఫీసరు చేత నైనా సంతకం చేయించి ప్రొడ్యూస్ చెయ్యాలి. అలా లైఫ్ సర్టిఫికేట్ నా చేత సంతకం పెట్టించుకోవాలని వచ్చిన పెన్షన్దారుడు బహుశః మా వీధి వరండాలోని స్త్రీలు కుర్చీ తస్కరించేదేమో?

“అయితే ఆ పెన్షన్దారుడు ఒక్కడే వచ్చాడా? లేకపోతే ముష్టివాళ్ళెవరైనా కూడా వచ్చారా?” అని అడిగాను. ఒకవేళ ఆ భిక్షుకుల్లో ఎవరైనా స్త్రీలు కుర్చీ లేవనెత్తుకు పోయారేమో అని!

“వేంకటేశ్వరస్వామి కొండ కెల్తానంటూ ఎవడో వచ్చాడుగాని, వాణ్ణి వీధిలోంచి అలాగే పంపేశాం” అన్నాడు త్రిశూలి.

శ్రీలక్ష్మి కథ

ముల్గుల రామలక్ష్మి

“వాడెలా ఉన్నాడు?”

“నల్లగా చీకటిగా మూడు నామాలు పెట్టు కుని ఉన్నాడు”

“వాడు నామాలు పెట్టుకుంటే పెట్టుకున్నాడు గాని, మనకి పెట్టలేదు కదా?”

త్రిశూలి చిరునవ్వు నవ్వుతూ—“లేదు లెండి! వాణ్ణి వీధిలోంచి అలాగే పంపేశాను. ఆక్కయ్య కూడా చూసింది” అన్నాడు.

భుక్తికోసం ముష్టేత్రే వాళ్ళు, ఇటీవల ముష్టే త్రదంలో కొత్తకొత్త పరిశోధనలు చేసేస్తున్నారు. వెంకటరమణమూర్తి కొండ కెక్తాననడం పాత బడిపోయిన ముష్టే: ‘కొత్తగ్రహారంలో ఒక దిక్కు లేని ముసిల్మీ చచ్చిపోయింది. దహనం చెయ్యాలి. సాయం చెయ్యండి’ అని దాసన్న పేటలోనూ, ‘దాసన్న పేటలో ముసిల్మీ చచ్చిందని కొత్త ఆగ్రహారంలోనూ ముష్టేత్తుతున్నారు. ఒక వ్యక్తి బస్సుస్టాండులో ముష్టేత్తుకుంటూ, ఎక్కడో బస్సు ప్రమాదంలో కాలు విరిగిందన్నాడు. మళ్ళా అదే మనిషి ఈ మధ్య మా ఆఫీసుకు వచ్చి, పాట్నా వరదల్లో ఇల్లు కూలి కాలు విరిగిందన్నాడు. ‘నాయనా! మేమంతా ఒక రోజు జీతాన్ని వరద బాధితులకి విరాళంగా ఇచ్చేశాము. మనిషి మనిషికి ఇవ్వాలంటే మా తరం కాదు. ఆ సహాయాన్ని మీ పాట్నా వెళ్ళి ప్రభుత్వం ద్వారాను, సాంఘిక సేవా సంస్థల ద్వారాను అందుకో!’ అని పంపించేశారు మా ఆఫీస్ స్టాఫ్.

మహావిష్ణువు పదే పది అవతారాలెత్తి చాలించేసినట్టు విన్నాం గాని, మనిషి మాత్రం కొన్ని వందల అవతారాలెత్తలేనిదే జీవించలేక పోతున్నాడు.

ఇంతలో—“బాబుగారూ!” అంటూ వీధిలోంచి ఓ గొంతుక వినిపించింది. వీధిలోకి వెళ్ళి చూశాను. పంచెకట్టు, ఖద్దరు శాలువ వైమీద వేసుకున్న వ్యక్తి కనిపించాడు.

“తమరికోసం నిన్న నోమాలు వచ్చాను. తమరు లేరు. నేనొక మాజీ రైల్వే ఉద్యోగిని. ప్రస్తుతం విక్రాంతి తీసుకొంటున్నాను. ఈ మధ్య మా కుటుంబ పరిస్థితులు బావులేక ఒక ఏడాదిగా పెన్షన్ పుచ్చుకుందికి ఈ వూరు రాలేకపోయాను. తమరి చేత రైల్వేసర్టిఫికేట్ సంతకం చేయించుకుందామని వచ్చాను” అని అతి సౌమ్యంగా విన్నవించుకున్నాడు.

నేను ఏ సమాధానమూ చెప్పేలోగా “బావ గారూ! మీరోసారి ఇలా రావాలి!” అని హెచ్చరిస్తున్నట్లు విరిచాడు మా బావమరది త్రిశూలి. వెళ్ళాను.

“వీడే బావగారూ! నిన్న మీ దగ్గర రైల్వే సర్టిఫికేట్ రాయించుకోవాలని వచ్చాడని చెప్పానే—వాడే వీడు! మన స్టీలు కుర్చీ కూడా వీడే అపహరించి వుంటాడు” అన్నాడు త్రిశూలి.

“నిజంగా వీడే అయితే మళ్ళా మనింటికి రైల్వే సర్టిఫికేట్ కోసం వస్తాడా అని? మళ్ళా మనకు ముఖం చూపించగలడంటావా?” సందేహం వెలిబుచ్చాను.

“ఎందుకు రాకూడదూ? తనమీద అనుమానం పడకుండా ఉండడానికి వచ్చి వుండొచ్చు కదా!” అన్నాడు త్రిశూలి.

కానీ నాకు మాత్రం ఎందుకో మనస్కరించలేదు. ఆ వ్యక్తి మీద అనుమానమూ కలగలేదు. కారణం, అతని వేషభాషల్లో ఎంతో సంస్కారం కనిపిస్తూంది. త్రిశూలితో ఏమీ అనలేక తటపటా యిస్తున్నాను.

“మీరు వూరుకోండి చెప్తాను. వాడి సంగతి నే చూసుకుంటాను!” అంటూ త్రిశూలి అగంత కుణ్ణి సమీపించి—“ఏరా కేడీ! వరండాలో పోర్లింగ్ కుర్చీ మర్యాదగా తెస్తావా లేదా?” అన్నాడు ఘాటుగా.

అగంతకుడు దీనంగా అన్నాడు:

“క్షమించండి బాబుగారూ! నేను దొంగను కాను. నేనొక రిటైర్డ్ రైల్వే ఉద్యోగిని. నా రైన్యస్థితినిబట్టి తమరలా తొందర పడిపోవడం బావ్యం కాదు!”

“మరలా దొంగలు అలాగే మాట్లాడతారా! ముందు ఆ స్టీలు కుర్చీ తీసుకురా పో! లేకపోతే నిన్ను శ్రీ కృష్ణ జన్మస్థానానికి పంపిస్తాను!” అంటూ అగంతకుని వీక మీద చెయ్యివేసి త్రోసేశాడు త్రిశూలి.

అతను నేల పడ్డాడు. తల మీద బలమైన గాయం తగిలింది. నెత్తురు చిమ్ముతోంది. వైమీద వేసుకున్న ఖద్దరు శాలువ ఊడి పడింది. నా కళ్ళ నుండి నీళ్ళు తిరిగాయి!

పాపం అతనికి చేతులే లేవు!!

త్రిశూలి అష్టాంగంతో అతని కాళ్ళ మీద పడిపోయాడు!

[లలితకవితా రసావళి: 9 వ పేజీ నుంచి]

శ్రీమతి వి. యస్. శేషాద్రి, మద్రాసు

మా యిల్లు సముద్రపు ఒడ్డున వున్నది. నాకు గులాబిమొక్కలు పెంచడం అంటే చాలా యిష్టం. సముద్రపు ఒడ్డున గులాబీ రావడం కష్టం అంటున్నారు. మీ సలహా ఏమిటి?

నిజమే. సముద్రపు ఒడ్డున గులాబీలు పెరగడం చాలా కష్టం. మొక్కలు భూమి మీద వెయ్యడం వల్ల అసలు ప్రయోజనం లేదు. తొట్టెల్లో వేసి, ప్రయత్నించాలి. ఎర్ర మన్ను, పశువుపెంట, ఇసుక (ఇసుక అంటే సముద్రపు ఇసుక కాదు—నది ఒడ్డున వుండే ఇసుక) వేసి బాగా సత్తువ ఇచ్చి చూడండి. అయినా సముద్రపు గాలి తగుల్తూనే వుంటుంది కాబట్టి, కష్ట సాధ్యమైన పనే.

బి. మోహనలక్ష్మి ఎమ్.ఎ., మదనపల్లి

మా యింట్లో ఏడు సంవత్సరాలుగా ఒక నిమ్మ చెట్టు వుంది. అది విత్తనం నుంచి వచ్చింది. చెట్టు ఆరు అడుగుల పొడవున్నా కాపు మాత్రం లేదు. నీరు పోస్తూనే వున్నాము. మరేం చెయ్యమంటారు? విత్తనం నుంచి వచ్చే చెట్టు తొందరగా కాపుకి రాదు. అంటయితే త్వరగా వస్తుంది. అయితే మీ చెట్టు పుట్టి ఏడేళ్ళయింది కాబట్టి, అలాగే పెంచుతూ వుండండి. కొన్నాళ్ళకు కాపుకి వస్తుంది.

మా యింట్లో ఎర్ర ముద్ద మందార మొక్క వుంది. చెట్టు ఆరోగ్యంగానే వుంది; పూలూ పూస్తుంది. కాని, వేసిన మొగ్గలలో సగం మొగ్గలు సరిగ్గా కాదదగ్గర తునిగిపోతున్నాయి. పువ్వులు కూడా తాకితేచాలు, పడిపోతున్నాయి. ఏం చెయ్యమంటారు?

మందార మొక్కకు ఎక్కువ నీరు వున్నా అలాగే అవుతుంది; నీరు తక్కువైనా అలాగే అవుతుంది. ఈ రెండిల్లో ఏదో ఒకటి జరుగుతోందన్న మాట. అందువల్ల నేల ఎప్పుడూ తడిగా వుండకుండానూ, మొక్క ఎండిపోకుండానూ వుండేలా చూస్తూ నీరు పోయ్యండి.

— హత్త మాత్త —

‘నా ప్రేమ పరిచరేడు. అయితే ఇందుకు నేను ఎవర్ని నిందించదలచుకోలేదు. అందుకే ఈ ప్రపంచం నుంచి వెళ్ళిపోతున్నాను. నా చావుకు ఎవరూ కారణం కాదు’ అని ఉత్తరం రాసి ఉంచి ఆత్మహత్య చేసుకుంది ఒక వద్దెనిమిదేళ్ళ యువరి.

‘భర్త చనిపోయిన ప్రీతి అయినవాళ్ళు కూడా ఆదరించరని అర్థం చేసుకున్న తర్వాత నేను ఎవరి కోసం బతకాలి? కనుకనే ఆత్మహత్య చేసుకోబోతున్నాను’ అని స్నేహితురాలికి కబురు పంచి మరణించింది ఒక నిర్వాగ్యురాలు.

ఎప్పటికప్పుడు పత్రికలలో ఇలా ఆత్మహత్య చేసుకున్నవారి గురించిన వార్తలు వస్తూ ఉంటాయి. ఈ వార్తలను పరిశీలించినప్పుడు ఒక విచారకరమైన విషయం తెలియవస్తుంది. మన దేశంలో ఆత్మహత్య చేసుకుంటున్నవారిలో పురుషులకన్నా ప్రీతి ఎక్కువ అన్నదే ఆ విషయం. అసలు ఆత్మహత్య ప్రయత్నాలు చేసేవారు కూడా పురుషులలోకన్నా ప్రీతిలోనే ఎక్కువమంది ఉంటారని అంచనా. ‘ఆత్మహత్య మహాపాపం’ అని కాస్త్రాలూ, పురాణాలూ, పెద్దలూ హెచ్చిస్తూ ఉన్నా ఆత్మహత్య చేసుకునేవారి సంఖ్య ఎందుకు తగ్గదం లేదు? ఎవరైనా అసలు ఆత్మహత్య ఎందుకు చేసుకోవాలి?

‘ఆత్మహత్య చేసుకోవడం విరికితనానికి గుర్తు’ అంటారు మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్తలు. కాము కోరుకున్న దీరులో తమ జీవితం సాగకపోతే ఆత్మహత్య చేసుకునేవారు కొందరు; కాము చేసిన తప్పు బయటపడితే పదిమందిలోనూ అవమానంపాలుకావాలే అన్న భయంతో ‘మాన హానికన్నా మరణం మేలు’ అనుకుని ఆత్మహత్య చేసుకునేవారు మరికొందరు. ‘కాము ఆశించినది జరగనంతమాత్రాన ఆత్మహత్య చేసుకోవలసిన ప్రమేయం ఏముంది?’ అని ఎవరైనా అడగవచ్చు. ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పడం కాస్త కష్టమనే చెప్పాలి.

ప్రతి వ్యక్తి జీవితమూ ఒకరకంగా ఉంటుంది.

ఎవరి ఇబ్బందులు వారివి కావడంవల్లా, ఎవరికి తమ గురించి ఏం చెబితే ఏమవుతుందోనన్న భయంచేత చాలామంది తమ ఇబ్బందుల గురించి ఇతరులకు చెప్పక అలా కుంగిపోతూ ఉంటారు. అలా కుంగిపోయినా, వారు జీవితాన్ని ధైర్యంగా ఎదుర్కొనే ప్రయత్నం చేస్తారు.

అసలు ఆత్మహత్య చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించడం ద్వారా చాలామంది తమను ఎవరైనా సరిగా అర్థంచేసుకుని, ఆదరించి రక్షించాలనే ఆశిస్తుంటారని మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయం. అదీకాక ఆత్మహత్య చేసుకోబోతున్న వారికి ఆ తరుణంలో ఎవరైనా వచ్చి కాపాడితే దాగుండునని అనిపిస్తుందట.

ముసలివారూ, దీర్ఘవ్యాధులలో తీసుకుంటున్న వారూ, కొన్ని అవయవాలు కోల్పోయి అలా బతుకుతున్నవారూ కూడా చావడానికి ఇష్టపడడం అన్నది అరుదుగా జరుగుతుంది. ‘నన్ను ఎవరూ ప్రేమించడం లేదు. నాకు ఎవరూ లేరు. నేను ఏమైనా ఎవరికీ ఆక్కరలేదు’ అని అభిప్రాయపడే వారే ఆత్మహత్య చేసుకోవాలనుకుంటారని మనస్తత్వ శాస్త్రవేత్తల ఊహ. ఈ అభిప్రాయం కలగడానికి ఆయా వ్యక్తులు పెరిగిన విధానం, వారిని పెంచినవారి పరిస్థితులూ కూడా కారణాలు.

కొందరు తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లలలో కొందరి గురించి పట్టించుకోకుండా వదిలిపెట్టేస్తారు.

మరికొందరు పిల్లలు తమ తల్లిదండ్రులు తమ గురించి ఎంతో శ్రద్ధ వహించినా - వారు తమను ఆశ్రద్ధ చేస్తున్నారని అనుకుంటారు. అలా అనుకోవడం వల్ల తమకు తెలియకుండానే వారు అందరికీ దూరంగా ఉంటూ ఉంటారు. ఇటువంటివారు పెరిగి పెద్దయినా - తమ గురించి ఇతరులు పట్టించుకోవడం లేదన్న భావంతో కుమిలిపోతూ ఉంటారు. ఈ దోరణి ఉన్న వారికి ఆత్మహత్య చేసుకోవడానికి, పెద్ద కారణ మేమీ ఉండనక్కరలేదు.

తల్లిదండ్రులమీది ద్వేషం కొంతకాలం తర్వాత

తమమీది ద్వేషంగానే పరిణమించి వారు బతకనక్కరలేదన్న నిర్ణయానికి వస్తారు. మర్యాదలో ఎవరైనా ఈ తరహా వ్యక్తుల పట్ల ఆదరణ చూపించితే ఆత్మహత్య చేసుకోవాలన్న కోరిక వారికి కలగదు. అయితే ఆ అవతలి వ్యక్తులు ఏ కారణం చేతనైనా వీరి కోరికలు తీర్చక పోవడమో, వీరి అభిప్రాయాలను గుర్తించక పోవడమో జరిగితే వాళ్ళు మళ్ళీ ఆత్మహత్య చేసుకునే ప్రయత్నం చేస్తారు.

ప్రేమ పరిచకపోవడం, కన్యలుగానే తల్లులు అవుతున్నామన్న భయం, భర్తకు ఇతర స్త్రీలతో సంబంధం ఉన్నట్టు తెలియడం - వంటి రకరకాల కారణాలతో ప్రీతి ఆత్మహత్య పాలవుతూ ఉంటారు. కట్నాల గురించి కానుకల గురించి అత్తగారింట పోరు భరించలేక, అటు పుట్టింటి వారిని అడగలేక ఆత్మహత్య చేసుకునే అధిగా మలా ఎందరో.

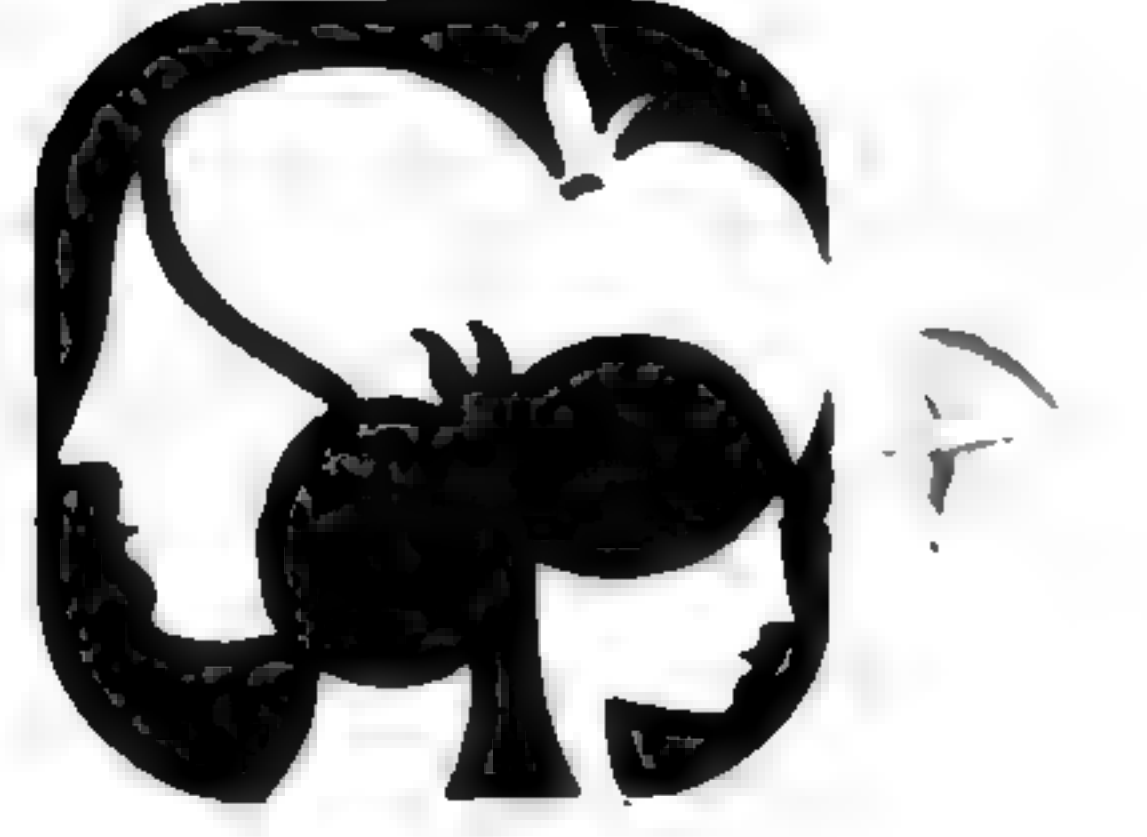
నాగరికత పెరిగిన కొద్దీ ఒక మనిషికి మరొక మనిషికి మధ్య దూరం పెరిగిపోతున్నది. ఈ దూరం పెరిగేకొద్దీ మనిషికి రక్షణ తగ్గి పోతున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఆత్మహత్య ఒకటే అన్ని సమస్యలకు పరిష్కారమార్గమన్న అభిప్రాయం పెరగడం విచారకరం. ఏ మనిషికి మరొక మనిషి ప్రాణాలు తియ్యడానికి అధికారం లేదు. అలాగే తన ప్రాణం తీసుకునే అధికారం కూడా లేదు. ఈ దృష్టితోనే ఆత్మహత్య చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించి విఫలమైనవారిని దోషులుగా గుర్తించి విచారణ జరుపుతుంటారు.

ఎక్కడ ఏ ఆత్మహత్య జరిగినా - అది ఆ వ్యక్తిని - చుట్టూ ఉన్న మనుషులు అలా వదిలి పెట్టేకారనడానికి గుర్తు. ఆత్మహత్యలు పల్లెటూళ్ళలో కన్నా పట్టణ ప్రాంతాలలో ఎక్కువగా జరుగుతాయని అంచనా. పట్టణంలోని ప్రజల మధ్య అంతగా సామరస్యం లేకపోవడమే ఇందుకు కారణం కావచ్చు.

పరిస్థితులు మనిషి తనకు తాను సృష్టించుకునేవి. తప్పుచేస్తే ఎప్పుడో ఒకప్పుడు దాని ఫలితం అనుభవించక తప్పదు. ఆ అనుభవానికి భయపడి ఆత్మహత్య చేసుకోవడం విరికితనానికి గుర్తు. ఏ పరిస్థితి వచ్చినా నిలదొక్కుకోగల ఆత్మ విశ్వాసం ఉంటే ఆత్మహత్యల సంఖ్య తగ్గవచ్చు. అయితే అటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడడానికి ఎన్నో విధాలుగా కృషి జరగాలి.

జుట్టు

‘నీ జడ ఇంత పెద్దదిగా ఉన్నది.... నా జడ మాత్రం ఎందుకో పొట్టిగా ఉంది. అదీకాక నా జుట్టు రాలిపోతూ ఉంటుంది....’ అని చాలా మంది స్త్రీలు తమ స్నేహితులను, చుట్టాలను చూసి నిస్సహాయంగా నిట్టూరుస్తూ ఉంటారు.

జడ కూడా అందంలో భాగంగా పరిగణింపబడదనవల్ల పొట్టి జడలుగల అడవిల్లలు తమ జడలను తలుచుకుని విచారిస్తూ జుట్టు పెరిగే మార్గాల గురించి కనిపించినవారినందరినీ విచారిస్తూ ఉంటారు; జడ(ల)పొడుగు ఎక్కువగా ఉండేలా చేసే సవరాలు వాడుతూ ఉంటారు. ఎప్పటికప్పుడు జుట్టు పెరగాలని రకరకాల తైలాలూ, మందులూ ఉపయోగిస్తూ ఉంటారు.

అయితే ఇలా తెలిసీ తెలియకుండా జుట్టుకు ఏ మందు పడితే అది వాడడం మంచిదికాదు. జుట్టు గురించి తెలుసుకోకుండా ఉండడమూ మంచిది కాదు.

మామూలుగా ఆరోగ్యవంతంగా ఉండే కేశం మూడు, నాలుగేళ్ళబాటు జీవించి ఉంటుంది. దాని జీవితకాలం ముగియగానే అది రాలిపోయి, దాని చోట మరో కొత్త వెండ్రుక మొలకెత్తుతుంది. తలమీది చర్మంలో ఎన్నెన్నో కుదుళ్ళు ఉంటాయి. ఆరోగ్యంగా ఉండే తలమీది చర్మం కూడా జుట్టు పెరుగుదల సాగడం కోసం ఎంతో శ్రమించవలసి ఉంటుంది. అంత శ్రమపడడానికి ఏయి కలిగించేలా వాటిలో ఎన్నో రక్తనాళాలు ఉన్నాయి.

తలమీది జుట్టు—అందంగా కనిపించడానికి సాయపడుతుంది; అంత మాత్రమే కాదు. ప్రమాదవశాత్తూ తలకు దెబ్బ తగలకుండా జుట్టు

అడ్డుతుంది. జుట్టుకు ఉన్న ఈ బరువు బాధ్యతల దృష్ట్యా వాటిని బాధించకుండా తగిన జాగ్రత్త తీసుకోవలసిన భారం ప్రతి ఒక్కరిమీదా ఉన్నది.

చాలా మంది తమ జుట్టు తత్వం ఏమిటో తెలియక ఏవేవో షాంపూలు వాడేస్తూ ఉంటారు. ఇలా చెయ్యడంవల్ల జుట్టుకు ఎంతో అనకారం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు చుండు బాధలేని వారు—ఆ బాధ ఉన్నవారికోసం రూపొందించిన షాంపూను ఉపయోగించకూడదు. అలాగే చుండు ఉన్నంతకాలం వాడిన షాంపూను, చుండు బాధ తీరిపోయాక వాడకూడదు.

మామూలుగా ఆరోగ్యంగా ఉండే వ్యక్తి తల మీద 1,50,000 వెండ్రుకలు ఉంటాయని ఒక అంచనా; ఈ అంచనాబట్టి చూస్తే వెండ్రుకల కుదుళ్ళు ఎంత కష్టపడాలో అర్థం చేసుకోవచ్చు. జుట్టు కొత్త బిరుసుగా ఉంటే—ఈ సంఖ్య తక్కువగా ఉండవచ్చును. అయితే జుట్టు మెత్తగానో ఉంగరాలు తిరిగో ఉంటే—తలమీది ప్రతి చదరపు అంగుళంలోనూ 1000 వెండ్రుకల చొప్పున ఉంటాయని శాస్త్రజ్ఞుల అభిప్రాయం.

ప్రతి వెండ్రుక—మూడు నాలుగేళ్ళలో పెరగ గలిగినంత మేరకు పెరిగి రాలిపోతుంది. ఇలా రాలిపోతున్న వెండ్రుకలు రాలిపోతుండగా, ఎప్పటికప్పుడు కొత్త వెండ్రుకలు రూపొందాలంటే వెండ్రుకల కుదుళ్ళు ఆరోగ్యంగా ఉండాలి.

ఈ కుదుళ్ళు ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే ఆరోగ్యం కలిగించే ఆహారపదార్థాలు తినడం అవసరం. అలా మన ఆహారం మీద వెండ్రుకల ఆరోగ్యం ఆధారపడి ఉన్నది. బి, సి, డి విటమిన్లు జుట్టును ఆరోగ్యంగా ఉంచుకోవడానికి సాయ

పడతాయి. ఇలా జుట్టు ఆరోగ్యం గురించి జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ ఎప్పటికప్పుడు జుట్టును, దాని తత్వానికి సరిపడే షాంపూతో కడుగుతూ ఉండాలి.

కొందరి జుట్టుకు సహజంగానే జిడ్డు ఉంటుంది. అటువంటి జుట్టు ఉన్నవారు షాంపూలు ఎక్కువగా వాడకూడదు. షాంపూ వాడకం ఎక్కువైతే వెండ్రుకలకు సంబంధించిన గ్రంథులలో నూనెల, ఉత్పత్తి ఎక్కువవుతుంది. అలా తలమీది చర్మం కూడా దెబ్బతినే ప్రమాదం ఉన్నది. అంచేత జిడ్డుగా ఉండే జుట్టు కలవారు—ఐదు రోజుల కొకసారి షాంపూ వాడితే చాలు. ఈ తరహా జుట్టుకోసం ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన షాంపూను వాడితే మంచి ఫలితాలు కలుగుతాయి. ఈ షాంపూలు రెండు రకాలు. మొదటి రకం షాంపూలో జిడ్డునూ మురికినీ వదిలించడానికి ఏయిగా ‘నిమ్మ’ రసానికి సంబంధించిన పదార్థం ఉంటుంది; రెండవ రకం షాంపూలో గంధకం ఉంటుంది. అది తల భాగంలోని చర్మంలో ఉండే నెబేషియన్ గ్రంథుల పరిమాణాన్ని తగ్గించి, అలా నూనెల ఉత్పత్తిని తగ్గిస్తుంది.

తరచు జుట్టు రాలిపోతున్నదన్న బాధ ఉన్న వారు—అంతగా గాఢంగా ఉండని షాంపూలు వాడాలి; ఇటువంటివారు ‘మెడికేటెడ్ షాంపూలు’ వాడకుండా ఉంటే చాలా మంచిది. మెడికేటెడ్ షాంపూలు బాగా గాఢంగా ఉంటాయి. కనుక వాటిని వాడకుండా లానోలిన్, మీథాల్ లేదా ఎతనాల్ వంటివి ఉండే షాంపూలు వాడితే జుట్టు రాలడం తగ్గుతుంది.

స్త్రీలలో కూడా కొందరికి బట్టతల వచ్చే

ప్రమాదం లేకపోలేదు. ఇలా జరగడానికి హార్మోన్ల లోపం కారణమని వైద్యుల అభిప్రాయం. శ్రీలక్ష్మి పురుషులకే బట్టతల రావడానికి ఆ స్కారం ఎక్కువ ఉంది. శ్రీ ఆయినా పురుషుడయినా కూడా బట్టతల కొని తెచ్చుకోవలసిన ప్రమేయమేమీ లేదు. జుట్టును కాపాడుకోవడానికి చాలా విధానాలు ఉన్నాయి. గోళ్ళను, పళ్ళను శుభ్రంగా ఉంచుకున్నట్టు జుట్టును శుభ్రంగా ఉంచుకోవడం కూడా సాధ్యమే! ఎప్పటికప్పుడు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకుంటే జుట్టు ఎప్పుగా పెరిగే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఏ కారణం చేతనైనా జుట్టును సక్రమంగా కాపాడుకోలేక పోతున్నామన్న సందేహం కలిగితే - వెంటనే తగిన వైద్యులను సంప్రదించడం మంచిది. జుట్టు బాగా రాలిపోయేదాకా ఊరుకోక ముందుగానే జాగ్రత్తపడడం అందానికి, ఆరోగ్యానికి కూడా మంచిది.

చాలామందిని బాధించే సమస్య-చుండు. తల మీది చర్మంనుంచి తెల్లటి ముక్కలు రాలిపోతూ ఉండడం ఎందరో గమనించే ఉండవచ్చును. ఈ సమస్యకు ఎన్నెన్నో కారణాలు.

సాధారణంగా సరైన ఆహారం తీసుకోకపోవడం వల్ల చుండు వస్తుందని అంటారు. అదీకాక వీరైనంత శుభ్రంగా ఉండడం కూడా అవసరమే. చుండుకు సులభంగా అంటుకొనే గుణం ఉంది. కనుక ఇతరులు వాడిన దువ్వెనలు, బ్రష్లు, విగ్గులు, టోపీలు వంటివి వాడకుండా ఉంటే మంచిది. చుండును పోగొట్టుకోడానికి

తగిన మెడికేటెడ్ షాంపూలు ఉన్నాయి. వాటిని వాడి జుట్టును శుభ్రం చేసుకుని ఆ తర్వాత జుట్టును 'అంటినెస్టిక్' ద్రవంతో కలిపిన నీటితో కడగడం మంచిది. (దెటార్ కానీ సాప్లాన్ కానీ ఒక టేబుల్ స్పూను తీసుకుని దాన్ని 12 టౌన్సుల వేడి నీళ్ళలో కలిపి-ఆ నీటితో జుట్టును కడిగితే చాలు.) షాంపూ వేసుకున్నాక, ఈ నీటిని తలకు పులుముకున్నా చాలు. కోల్ థార్, యూకలిప్టస్, కర్పూరం, మెతార్ వంటివి ఉన్న షాంపూలు వాడడం వల్ల చుండు బాధ తగ్గుతుంది.

తమ జుట్టు పొడిగా, ఎండిపోయినట్టు ఉంటుందని చాలామంది విచారిస్తూ ఉంటారు. నెబేషియన్ గ్రంథులు తగినంతగా నూనెలు ఉత్పత్తి చేయ్యలేకపోవడం ఇందుకు కారణం కావచ్చును. ఈ రకమైన ఇబ్బంది ఉన్నవారు తలను ఎప్పటికప్పుడు మర్దన చేసుకోవడం మంచిది. తరచుగా దువ్వకుంటున్నా మంచి ఫలితం కనిపిస్తుంది. పొడి జుట్టుకు-అంతగా ఘాటుగా ఉండని హెర్బల్ షాంపూలుగానీ, ప్రొటీన్ షాంపూలుగానీ వాడడం మంచిది. అలాగే 'లెమెన్' క్రీమ్ షాంపూ, ఆలివ్ నూనె కూడా పొడిజుట్టుకు మంచిదే. నెలకొకసారి ఆలివ్ నూనె ఉపయోగించి పొడి జుట్టును శుభ్రం చేసుకోవాలి. జుట్టుకు పట్టించే ముందు ఆలివ్ నూనెను కొద్దిగా వెచ్చబెట్టినట్లయితే జుట్టుకు నూనె బాగా సోకుతుంది.

ఇలా జుట్టు గురించి తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకుని అందాన్ని ఆరోగ్యాన్ని కాదుకోవడం పెద్ద శ్రమేమీకాదు!

విద్యార్థినుల శీర్షిక:

బుద్ధవరపు మహాలక్ష్మీకుమారి

బెంగళూరు విశ్వవిద్యాలయం 1976 లో నిర్వహించిన ఎం. ఏ. (తెలుగు) పరీక్షలలో పస్ట్ క్లాస్ సంపాదించి, 'యానివర్సిటీ పస్ట్' గా వచ్చింది కుమారి బుద్ధవరపు మహాలక్ష్మీకుమారి. విజయవాడలోను, బెంగళూరులోను పాఠశాల చదువు ముగించి ఆమె బెంగళూరులోని మన్మండ్ కార్మల్ కాలేజిలో చదివి బి. ఎస్ సి పట్టం పొందింది. ఆమె తండ్రి శ్రీ బి. నాగరాజు ప్రముఖ వక్రికారచయిత; 'వేంకట పార్వతీశ్వర కవులు' గా ప్రసిద్ధికెక్కిన జంట కవులలో ఒకరైన కీ. శే. బాలాంతపు వెంకటరావు ఆమె మాతామహులు. హిందీ, తమిళ భాషలలో ప్రవేశంగల మహాలక్ష్మీకుమారి కన్నడంలో 'దిష్టామా' సంపాదించింది.

ఎం. ఏ. (తెలుగు) లో ఆమె నగటున 71.9 శాతం మార్కులు తెచ్చుకోవడం ఒక విశేషం! 'తెలుగులో పాహిత్య సంబంధమైన పరిశోధన చెయ్యాలనుకుంటున్నాను' అంటుంది ఆమె ప్రాచీన పాహిత్యం చదవాలనే ఆసక్తి చూపే ఆమెకు 'వెయిండింగ్' చెయ్యడం కూడా వచ్చును. ఆమె ఆకాశవాణి విజయవాడ, బెంగళూరు కేంద్రాల 'యువవాణి' కార్యక్రమాలలోనూ ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నది. అలా ఆమె 'బహుముఖ ప్రజ్ఞ' ప్రదర్శిస్తున్న అధునిక యువతిగా తక్కినవారికి చక్కని ఉదాహరణ కాగలదు.

ఆంగ్లంలో ప్రసంగం చేసింది. ఆ వయసులోని తక్కిన మామూలు విద్యార్థినుల్లా ' కేంబ్రిడ్జ్ స్కూల్ ఆఫ్ యంగ్ లేడీస్ 'లో చేరి - అన్ని సబ్జెక్టులనూ చదువుతూ ' రెడ్ క్లీవ్ కాలేజీ 'లో చేరడానికి అర్హతను సంపాదించింది.

మరో నాలుగేళ్ళకు అంటే 1904లో హెలెన్ విశ్వశ్రేణిలో పట్టభద్రురాలై - పట్టుదలతో ఎంత ఘనకార్యమైనా సాధించవచ్చని ప్రపంచానికి నిరూపించింది. అలా తాను కాలేజీలో చదువుతూ వుండగానే ' ది స్టోరీ ఆఫ్ మై లైఫ్ ' అన్న పేరుతో ఆత్మకథ వ్రాసి, పెద్దల ప్రశంసలు సంపాదించింది. ఆ తర్వాత ఆమె రాసిన ' ఆప్టిమిజమ్ ', ' ది వరల్డ్ ఐ లివ్ ఇన్ ', ' అవుట్ ఆఫ్ డార్క్ ' పుస్తకాలు కూడా ఆమెకు మంచి పేరును తెచ్చాయి. హెలెన్ సాధించిన విజయాల వల్ల ఆమె ఎక్కడకు వెళ్ళినా ఆమెను ఘనంగా గౌరవించేవారు.

తన కీర్తిని వికలాంగుల సంక్షేమం కోసం వినియోగించాలన్న ఆలోచన ఆమెకు కలిగింది. 1914లో హెలెన్ కెలర్ ప్రపంచ పర్యటన ప్రారంభించింది. సంక్షేమ కార్యక్రమాల కోసం విరాళాలను సేకరిస్తూ, వాటిని సక్రమంగా వినియోగించే ఏర్పాట్లను పర్యవేక్షిస్తూ వుండేది. ' వికలాంగులు సంఘానికి ఉపయోగపడరు. తమ ధర్మం మీదనే వాళ్ళు బ్రతకాలి ' అనే ధోరణులను ఆమె నిరసిస్తూ, వాళ్ళు

అందరిలాగే సంఘ జీవితంలో భాగస్వాములు కావడానికి అవకాశాలను ప్రభుత్వాలు కల్పించాలని - వాదిస్తూ వుండేది.

క్రమక్రమంగా ఆమె వాదనను - ఆమె భావాలను అందరూ అర్థం చేసుకోవడం, తదనుగుణంగా చట్టాలు సంస్కరింపబడడం జరిగాయి. వికలాంగులను తమపట్ల తాము జాలిపడే ధోరణిని మార్చుకోమని చెబుతూ వుండేది హెలెన్ కెలర్. " మనపై మనం జాలిపడడం మొదలుపెడితే మనం ఏమీ సాధించరేం " అంటూ వుండేదామె.

అందురాలు, బధిరురాలూ ఆయి కూడా ఆమె చేసిన సాంఘిక సేవ ఇంతా అంతా కాదని మార్క్ ట్వెయిన్, రాబర్ట్ లూయీ స్టీవెన్సన్ వంటి ప్రఖ్యాత రచయితలు కీర్తించేవారు. ఆమె ఉన్నంత కాలం ప్రతి అమెరికన్ అధ్యక్షుడు - లైట్ హౌస్ కు ఆహ్వానించి, ఆమెను సత్కరించేవారు. ఎన్నో దేశాలు ఆమె సేవానిరతిని ప్రకటిస్తూ, అవార్డులిచ్చి సత్కరించాయి.

తనవల్ల దేశానికి ఖ్యాతి, ప్రపంచంలోని వికలాంగులకు ఆశాభావాలను కలిగించిన హెలెన్ కెలర్ 1968 జూన్ 1వ తేదీన వెస్ట్ పోర్ట్ లో మరణించింది.

" అనుక్షణం సంఘర్షణను అనుభవిస్తూ - బ్రతుకు తున్నందుకు తామూ ఏదో సాధించాలని తపనపడే వికలాంగులకు హెలెన్ కెలర్ జీవితం ఎంతో ఆదర్శప్రాయమైనది " అన్నారు ఆమె మరణ వార్తను విన్నప్పుడు, మన ప్రధాని ఇందిర. □

శ్రీ వారి బిందీ హాలిక్ హోటీ

చాలా సరళం... సులభం!

గోపి బహుమతులు

మొదటి బహుమతి: పిడ్డే
లేక విజేతులు కోరినట్ట రు. 5000/-

విలువగల వస్తువులు

ఇతర బహుమతులు:

ఇంటి పనికి తగిన గైర్లందర్లు.

కుట్టు మిషన్లు, స్టీల్ కప్ బోర్డులు.

కుకర్లు, ఆలారం గడియారాలు.

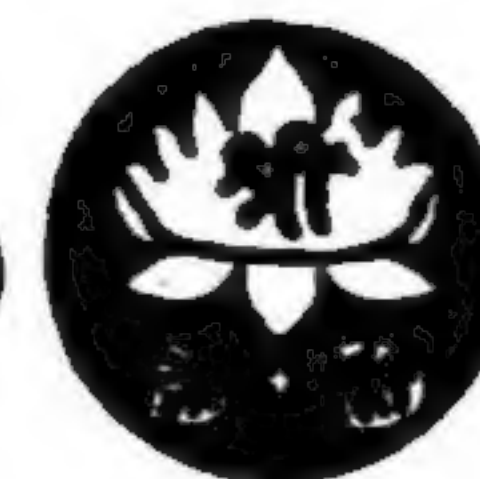
పెన్ పెట్టు మున్నగునవి.

45,000 విలువగల

1001 బహుమతులు:

ప్రవేశ పత్రాలు మరియు ఇతర వివరాలను శ్రీ కుమకుమ్ డిలరీతో సంప్రదించండి.

శ్రీ కాస్మిటెక్స్ బి.వి. రోడ్, 400 070

BARATH

Join today in Shree's Match The Bindi contest

చుట్టూరా చూడండి

ఇంకా వీటిని మీరు కేమెల్ క్రెలిన్ రంగులతో శాశ్వతంగా అందంతో నింపగలరు ?

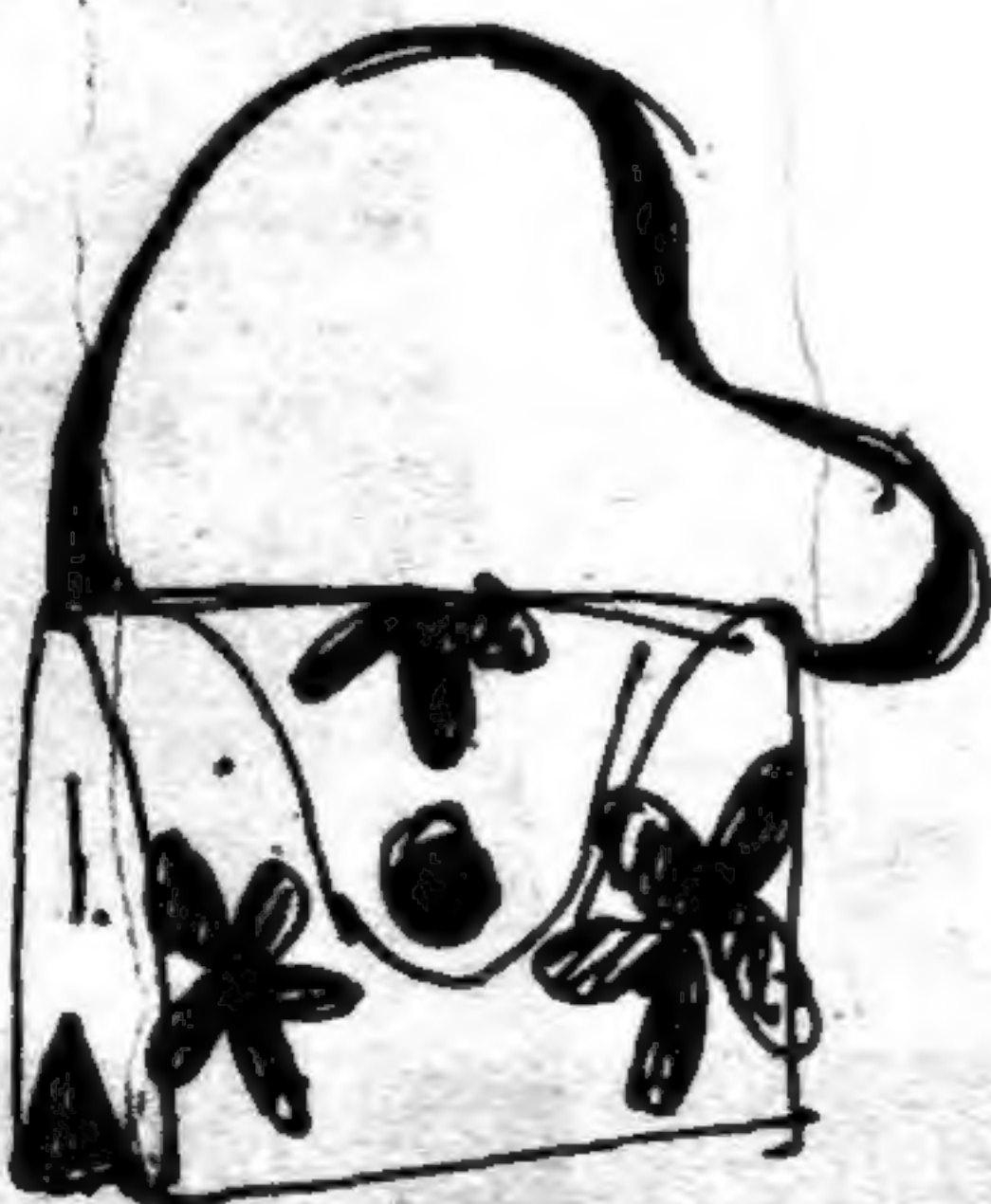
దీపక్ టీ షర్ట్ పైన డోనాట్ డక్...

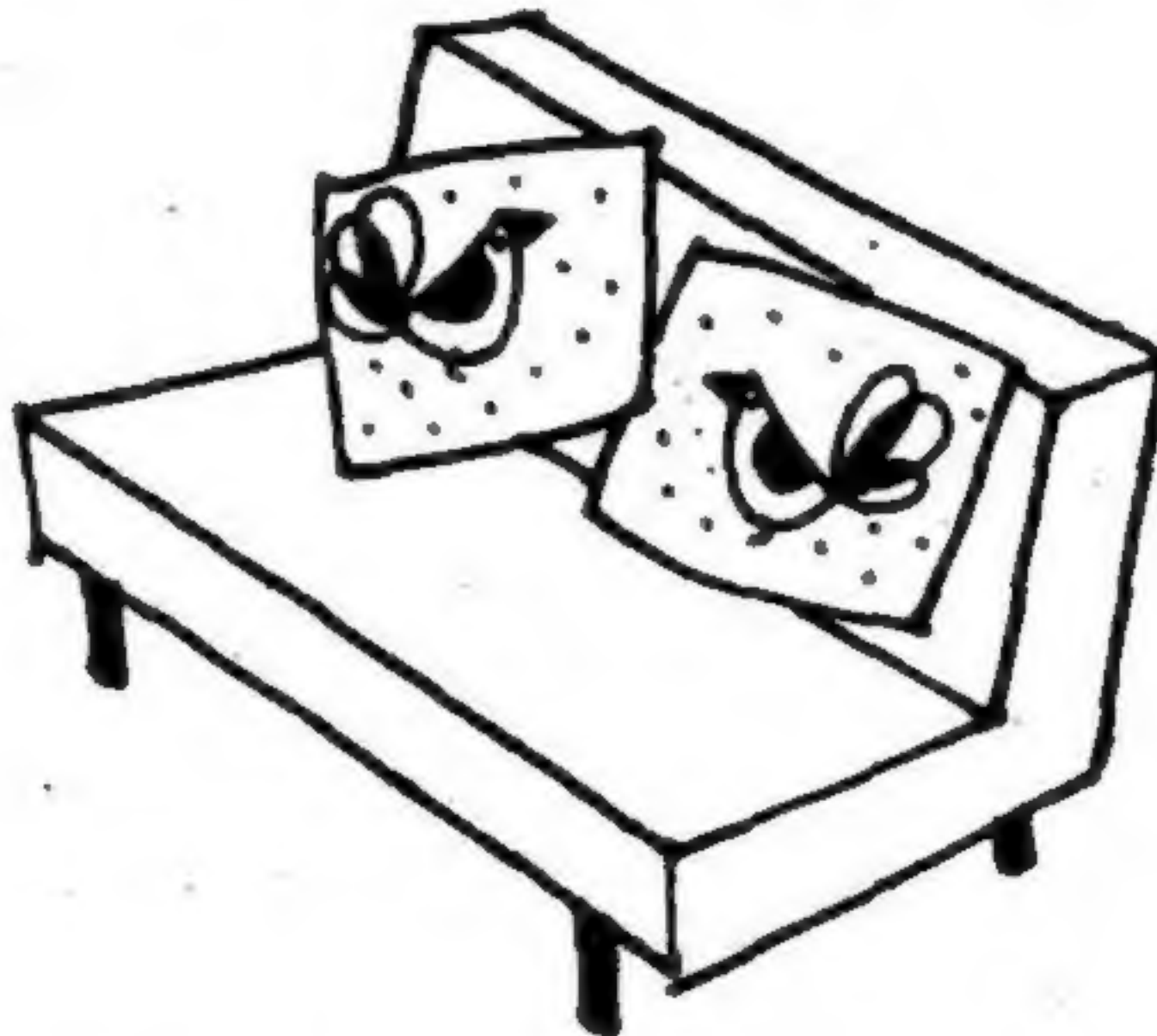
పడకటింటి గోడపైన ఓ పూల కుండి...

మీ షాపింగ్ బ్యాగ్కు మరో కొత్తదనం...

సోఫా కుషన్పై ప్రేమ పళ్లులు...

దీరపై మురిపించే రీతిలో మీ సొంత డిజైన్ !...

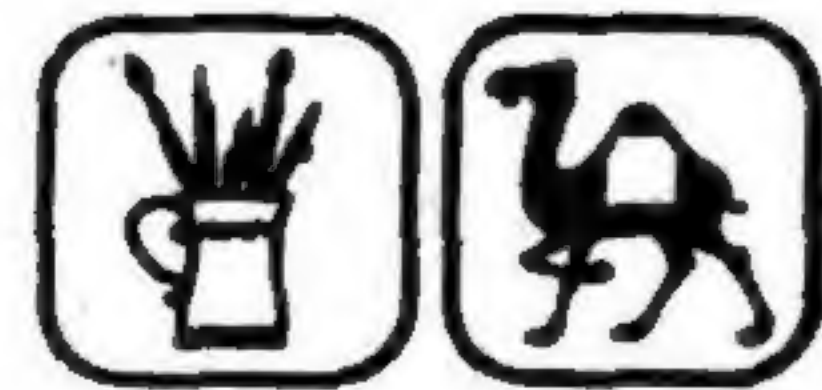

కేమెల్ క్రెలిన్®

కలర్స్

అందం చిందించే క్రెలిన్ రంగులు. ఎన్నో రకరకాల రంగులు మామూలు పెయింట్ బ్రష్తో త్వరగా, సులభంగా వీటితో రంగులు వేయండి. కాటన్ లేక సింథెటిక్ బట్టలు, కొయ్య, గోడలు, గాజు పలకలు, నార ఉత్పాదనలు, లెదర్ వస్తువులు— వేటపైన అయినాసరే. ఒక్కసారి ఆరితే రంగులు వెలిసిపోకుండా శాశ్వతంగా వుంటాయి. మీ కుటుంబానికి, మీయింటికి మీరిచ్చే అందాల కానుక !

కేమెల్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
ఆర్ట్ మెటీరియల్ డివిజన్,
బొంబాయి 400 059 (ఇండియా)

వీటితో మీరు, లెట్టలేనన్ని పిరుకెన్నులతో అందాన్ని నింపవచ్చు !

తీరిక్కి ప్రాడక్సుస్

రోజువెడలె

ఈశ్వరమూర్తి

దర్శకత్వం

తాతినేనిరామారావు

నిర్మాత

ఎ.పూర్ణచంద్రారావు

